

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

14 НЕДІЛЯ РЯДОВОГО ПЕРІОДА – 3 ЛІПНЯ 2022

Jásejte Bohu všechny země!

VOTIVNÍ SVÍČE U HROBU SV. CYRILA, APOŠTOLA SLOVANŮ A PATRONA EVROPY, V KRYPTĚ BAZILIKY SV. KLEMENTA V ŘÍMĚ.
Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum, Řím, Itálie, 9. července 2019.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, prosme Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň, a tak se celému světu dostalo radostné zvěsti o Božím království: **L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.**

- Prosme za Svatého otce Františka, aby jako 'svědek naděje' ukazoval cestu tvé pravdy uprostřed pohnutých dějin současného světa.
- Prosme za pastýře Církve, aby po příkladu a na přímluvu sv. Tomáše, sv. Cyrila a Metoděje, mocí Kristova slova a svátostných znamení, otvírali lidská srdce Boží naději.
- Prosme za lid Ukrajiny, zmučený nevýslovným ruským barbarstvím, který tolik trpí a prožívá skutečné mučednictví, ať jsou sečteny dny agresora a Ukrajina pozná čas míru.
- Prosme za turisty a cestovatele, aby v čase dovolených, aby uměli žasnout nad mnohostránnou Boží moudrostí, která promlouvá v krásě přírody, v historii národů i v srdcích lidí.
- Modleme se za starší lidi, kteří představují kořeny a paměť lidu, aby jejich zkušenosti a moudrost pomáhaly nejmladším dívat se do budoucnosti s nadějí a odpovědností.
- Modleme se, aby české předsednictví Evropské unie přispělo k jednotě mezi zeměmi našeho kontinentu a k obnově křesťanských hodnot.
- Prosme za věrné zemřelé, ať mají účast na slávě tvého království.

K: Otče, dej své Církvi, aby v naplňování tvého díla spásy hledala svou sílu v Tobě a tvé všemohoucnosti. Skrze Krista našeho Pána. **L: Amen.**

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

15 НЕДІЛЯ РЯДОВОГО ПЕРІОДА – 10 ЛИПНЯ 2022

Hledejte ubožáci Hospodina a pookřejte v srdci.

VOTIVNÍ SVÍCE U HROBU SV. BENEDIKTA A SV. SCHOLASTIKY V BAZILICE OPATSTVÍ MONTECASSINO.
Peregrinatio ad Loca Sanctitatis et Historiae, Montecassino, Itálie, 3. července 2018.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, skrze Krista - Slovo, jenž se jako milosrdný Samaritán sklání k bídě našich hříčů, prosme Otce veškerého milosrdenství:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Za pastýře Církve, aby mocí Kristova slova a svátostných znamení otvírali lidská srdce Boží naději.
- Prosme za lid Ukrajiny, zmučený nevýslovným ruským barbarstvím, který tolik trpí a prožívá skutečné mučednictví, ať jsou sečteny dny agresora a Ukrajina pozná čas míru.
- Za národy starého kontinentu i celého světa, aby na přímluvu svatého Benedikta, patrona Evropy a posla míru, dokázaly žít v pokoji a vzájemném porozumění.
- Modleme se za starší lidi, kteří představují kořeny a paměť lidu, aby jejich zkušenosti a moudrost pomáhaly nejmladším dívat se do budoucnosti s nadějí a odpovědností.
- Modleme se, aby české předsednictví Evropské unie přispělo k jednotě mezi zeměmi našeho kontinentu a k obnově křesťanských hodnot.
- Za věrné zemřelé, ať mají účast na slávě Prvorozeného mezi vzkříšenými z mrtvých.

K: Dobrý Bože, ve své veliké lásce vyslyš prosby této své rodiny, s nimiž se obrací k tvému milosrdenství, které trvá věčně. Prosíme o to skrze Krista našeho Pána. **L:** Amen.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

16 НЕДІЛЯ РЯДОВОГО ПЕРІОДА – 17 ЛИПНЯ 2022

Hospodine, kdo smí prodlévat ve tvém stánku?

U HROBU SV. JAKUBA STARŠÍHO, APOŠTOLA, V KRYPTĚ KATEDRÁLY V COMPOSTELE.
Peregrinatio ad Immaculatam Conceptionem, Compostela, Španělsko, 24. června 2008.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, obraťme se v modlitbě k Bohu Otci, aby nás učinil vnímavými pro své Slovo, které má sílu změnit náš život.

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Za Církev, aby se pro svět stávala pohostinným domem, který je s to nasytit pokrmem tvého Slova všechny, kdo hledají pravdu.
- Za mladé lidi, aby ve své horlivosti a přirozeném neklidu neztráceli pevnou víru a jasný životní cíl.
- Modleme se za starší lidi, kteří představují kořeny a paměť lidu, aby jejich zkušenosti a moudrost pomáhaly nejmladším dívat se do budoucnosti s nadějí a odpovědností.
- Modleme se, aby české předsednictví Evropské unie přispělo k jednotě mezi zeměmi našeho kontinentu a k obnově křesťanských hodnot.
- Prosme, aby završená Pout' ke cti Apoštolů slovanských národů přinesla hojné požehnání poutníkům, dárcům votivních svící i všem, jejichž úmysly a prosby nesli ve svých srdcích.
- Za věrné zemřelé, aby došli plné účasti na společenství s Kristem zmrtvýchvstalým.

K: Pomoz nám, Pane, abychom tě den co den dokázali chválit, byli ti vděční za všechno, co nám dáváš a stále hledali tvou vůli. Skrze Krista našeho Pána. **L:** Amen.

O 2. SVĚTOVÉM DNI PRARODIČŮ A SENIORŮ PŘIJMĚTE POZVÁNÍ NA POUŤ U SV. ANNY V PUSTIMĚŘI

CHRÁM SV. BENEDIKTA

SOBOTA, 30. ČERVENCE 2022

18.00 - mše svatá
s udílením novokněžského požehnání
P. Mgr. Ing. JOSEF BIERNÁT
novokněž ze Suché Loze

NEDĚLE, 31. ČERVENCE 2022

7.00 - farní mše svatá
P. Dr. JOSEF BENÍČEK
farář pustiměřský

9.00 - poutní mše svatá
P. Mgr. JAROSLAV ŠPARGL
farář ivanovický

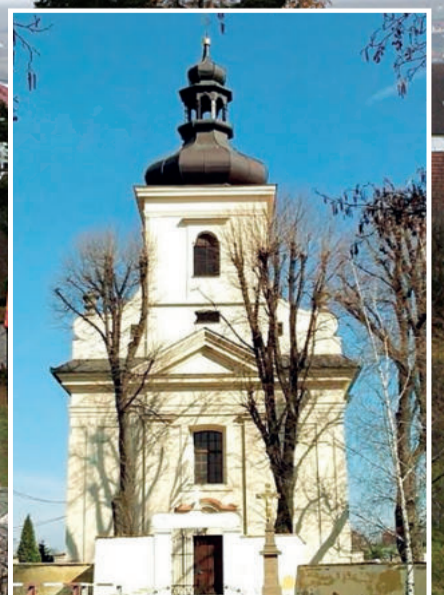
11.00 - hlavní mše svatá
P. Mgr. ANTONÍN HRÁČEK
*prefekt pro laické studenty a spirituál kněžského
semináře v Olomouci, někdejší ředitel
Pastorálie Velehrad v Dolomitech (Itálie)*

KAPLE SV. ANNY

15.30 - Te Deum, svátostné
požehnání, rozloučení s poutníky

„Chvalme rodiče Matky Boží,
Jáchyma a Annu,
neboť Hospodin jim dal
požehnání pro všechny národy.“

LITURGICKÉ TEXTY 14. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – IZ 66,10-14C

Čtení z první proroka Izaiáše.

Plesejte s Jeruzalémem, jásejte nad ním, všichni, kdo ho milujete, radujte se s ním, radujte se, všichni, kdo jste nad ním nařikali, abyste sáli do sytosti z prsu, který utěšuje, abyste pili s rozkoší ze zdroje jeho slávy. Neboť jak praví Hospodin: "Hle, přivalím na něj blaho jako řeku, jako rozvodněný potok slávu národů. Budete sát, ponesou vás na zádech a na klíně vás budou laskat. Jako matka utěšuje svého syna, tak já vás potěším, v Jeruzalémě naleznete útěchu. Uvidíte to a vaše srdce se zaraduje, jak tráva vypučí vaše kosti. Hospodinova ruka se ukáže na jeho služebnících."

ŽALM 66

Jásejte Bohu, všechny země, – opěvujte slávu jeho jména, – vzdejte mu velkolepou chválu! – Řekněte Bohu: Jak úžasná jsou tvá díla! Ať se ti koří celá země, ať ti zpívá, – nechť opěvuje tvé jméno. – Pojd'te a pozorujte Boží skutky: – podivuhodně jednal s lidmi! Moře proměnil v souš, – suchou nohou přešli řeku, – proto se radujme v Bohu! – Vládne svou mocí navěky. Pojd'te, slyšte, všichni bohabojní, – chci vyprávět, co prokázal Bůh mé duši. – Bůh buď veleben, – že neodmítl mou prosbu, – že mi neodňal svou lásku.

2. ČTENÍ – GAL 6,14-18

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galat'anům.

Bratři! Ať je daleko ode mě, abych se chlubil něčím jiným než křížem našeho Pána Ježíše Krista, kterým je pro mě ukřižován svět a já světu. Vždyť ani obřízka nic není, ani neobřezanost, ale nové stvoření. A na všechny, kdo se v jednání budou řídit touto zásadou, ať přijde pokoj a milosrdenství, totiž na pravé Boží Izraelity. A pro budoucnost ať mě už nikdo s těmi věcmi neobtěžuje! Vždyť já na svém těle nosím znamení, že náležím Ježíšovi. Milost našeho Pána Ježíše Krista ať je s vámi, (bratři)! Amen.

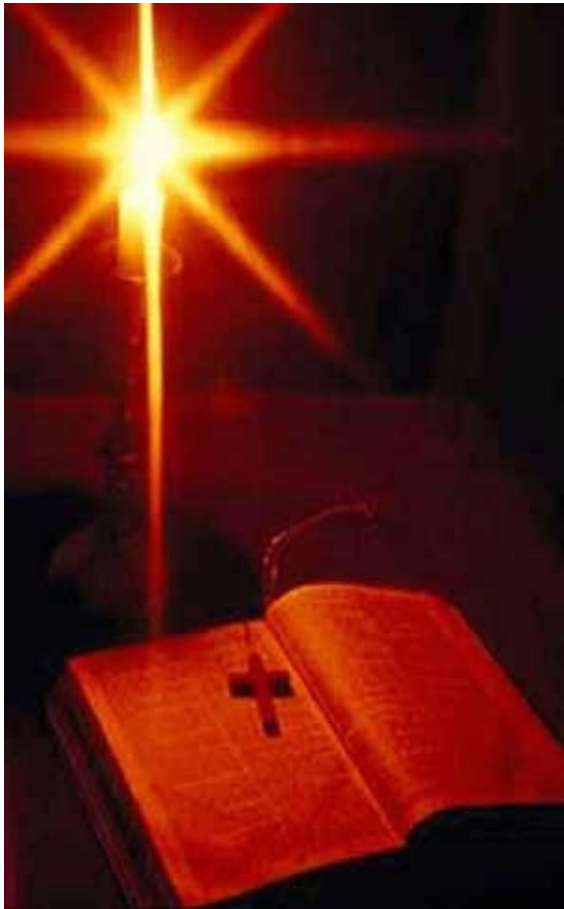
EVANGELIUM – LK 1,1-12.17-20

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát učedníků, poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: ‚Pokoj tomuto domu!‘ Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijдете do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: ‚Přiblížilo se k vám Boží království!‘ Když přijдете do některého města a nepřijmou vás, vyjděte do jeho ulic a řekněte: ‚I ten prach, který se nám ve vašem městě přichytil na nohou, vám tu strásáme. To si však pamatujte: Přiblížilo se Boží království!‘ Říkám vám: Sodomě bude v onen den lehčeji než takovému městu.”

Dvaasedmdesát učedníků se vrátilo s radostí a řekli: „Pane, dokonce i zlí duchové se nám podrobují ve tvém jménu!” Odpověděl jim: „Viděl jsem satana padnout jako blesk z nebe. Dal jsem vám moc šlapat na hady, štíry a přemáhat všechnu nepřítelovu sílu a vůbec nic vám nebude moci uškodit. Ale radujte se ani ne tak z toho, že se vám podrobují duchové, spíše se radujte z toho, že vaše jména jsou zapsána v nebi.”

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI SV. CYRILA A METODĚJE

1. ČTENÍ – Iz 61,1-3A

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Duch Páně, (duch) Hospodinův, je nade mnou, protože mě Hospodin pomazal, poslal mě zvěstovat radostnou zprávu pokorným, obvázat ty, jimž puká srdce, oznámit zajatým propuštění, svobodu uvězněným, hlásat Hospodinovo milostivé léto a den pomsty našeho Boha, potěšit všechny soužené, zarmoucené na Siónu (obveselit), dát jim věnec místo popela, olej radosti místo smutku, šat jásotu místo malomyslnosti.

**Jděte do celého světa
a hlásejte evangelium**

ŽALM 117

Chvalte Hospodina, všichni lidé, oslavujte ho, všechny národy. Neboť mocně vládne nad námi jeho milosrdenství a Hospodinova věrnost trvá navěky.

2. ČTENÍ – 2KOR 4,1-2.5-7

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři! Když jsme pověřeni službou, nenecháváme se ovládnout malomyslností, protože nám Bůh milosrdně pomáhá. Nepoužíváme nečestných úskoků, nepočínáme si chytrácky ani nefalšujeme Boží slovo. (Ale hlásáme) pravdu naprosto otevřeně, a tak se doporučujeme lidskému úsudku před Bohem. Vždyť přece nehlásáme sebe, ale (kážeme, že) Ježíš Kristus je Pán, my však že jsme vaši služebníci kvůli Ježíši. Neboť Bůh, který řekl: 'Ať ze tmy zazáří světlo!', zazářil i v našem srdci, aby osvětlil (lidi) poznáním Boží velebnosti, která je na Kristově tváři. Poklad (víry) máme v nádobě hliněné. To proto, aby se ta nesmírná moc připisovala Bohu, a ne nám.

EVANGELIUM – LK 10,1-9

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát (učedníků), poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: 'Pokoj tomuto domu!' Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijдете do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: 'Přiblížilo se k vám Boží království!'

LITURGICKÉ TEXTY 15. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – DEUT 30,10-14

Čtení z páté knihy Mojžíšovy.

Mojžíš řekl lidu: „Budeš poslouchat hlas Hospodina, svého Boha, a zachovávat jeho příkazy a nařízení, to, co je napsáno v knize tohoto Zákona, a obrátíš se k Hospodinu, svému Bohu, celým srdcem a celou duší.

Neboť tento příkaz, který ti dnes ukládám, není pro tebe příliš nesnadný a není tak daleko od tebe. Není na nebi, že bys musel říkat: ‚Kdopak nám vystoupí do nebe, aby nám ho snesl, oznámil, a my ho mohli zachovávat?‘ Není daleko za mořem, že bys musel říkat: ‚Kdopak nám překročí moře, aby nám ho přinesl, oznámil, a my ho mohli zachovávat?‘ Vždyť je ti to slovo velmi blízké, je v tvých ústech a v tvém srdci, takže ho můžeš zachovávat.“

ŽALM 69

Obracím se modlitbou k tobě, Hospodine, – v čas milosti, Bože! – Vyslyš mě ve své veliké lásce, – věrně mi pomoz! – Vyslyš mě, Hospodine, tvá láska je dobrotivá, – obrať se ke mně se svým nesmírným slitováním. Já jsem ubohý a plný bolesti, – ať mě ochrání, Bože, tvá pomoc. – Písní budu slavit Boží jméno, – velebit je budu zpěvem chvály. Neboť Bůh pomůže Siónu – a vystaví judská města: – Zdědí je potomci jeho služebníků, – budou tam sídlit, kdo milují jeho jméno.

2. ČTENÍ – KOL 1,15-20

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

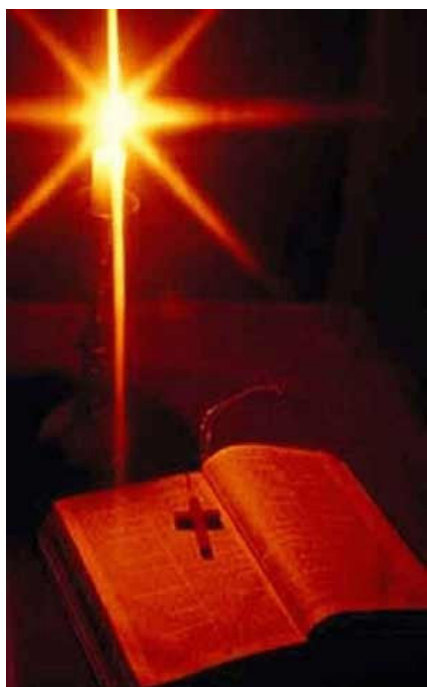
Ježíš Kristus je věrný obraz neviditelného Boha, dříve zrozený než celé tvorstvo. V něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi, svět viditelný i neviditelný: ať už jsou to andělé při trůnu, ať jsou to panstva, ať jsou to knížata, ať jsou to mocnosti. Všecko je stvořeno skrze něho a pro něho. Kristus je dříve než všechno ostatní a všechno trvá v něm. A on je hlava těla, to je církve: On je počátek, prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých. Tak má ve všem prvenství. Bůh totiž rozhodl, aby se v něm usídlila veškerá plnost dokonalosti a že skrze něho usmíří se sebou všechno tvorstvo jak na nebi, tak na zemi tím, že jeho krví prolitou na kříži zjedná pokoj.

EVANGELIUM – LK 10,25-37

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Jeden znalec Zákona povstal, aby přivedl Ježíše do úzkých, a zeptal se ho: „Mistře, co mám dělat, abych dostal věčný život?“ Ježíš mu řekl: „Co je psáno v Zákoně? Jak tam čteš?“ On odpověděl: „Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou silou i celou svou myslí a svého bližního jako sám sebe.“ Řekl mu: „Správně jsi odpověděl. To dělej a budeš žít.“ Ale on se chtěl ospravedlnit, a proto se Ježíše zeptal: „A kdo je můj bližní?“ Ježíš se ujal slova a řekl: „Jeden člověk sestupoval z Jeruzaléma do Jericha a octl se mezi lupiči. Ti ho o všechno obrali, zbili, nechali napolo mrtvého a odešli. Náhodou šel tou cestou nějaký kněz; viděl ho, ale vyhnul se mu. Stejně i jeden levita přišel k tomu místu; viděl ho, ale vyhnul se mu. Ale jeden Samaritán přišel na své cestě k němu, viděl ho a bylo mu ho líto. Přistoupil k němu, nalil mu do ran oleje a vína, obvázal je, vysadil ho na svého soumara, dopravil do hostince a staral se o něho. Druhého dne vytáhl dva denáry a dal je hostinskému se slovy: ‚Starej se o něho, a co vynaložíš navíc, já ti doplatím, až se budu vracet.‘ Co myslíš, kdo z těch tří se zachoval jako bližní k tomu, který se octl mezi lupiči?“ On odpověděl: „Ten, kdo mu prokázal milosrdenství.“ A Ježíše mu řekl: „Jdi a stejně jednej i ty!“

LITURGICKÉ TEXTY 16. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – GEN 18,1-10A

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Hospodin se zjevil Abrahámovi v Mamreově doubravě, když seděl za největšího denního parna u vchodu do stanu. Když totiž zdvihl své oči a podíval se, hle – stáli před ním tři muži. Sotva je spatřil, běžel jim vstříc od vchodu do stanu, poklonil se až k zemi, a řekl: ”Můj pane, jestliže jsem našel přízeň v tvých očích, nepřecházej kolem svého služebníka. Připraví se trochu vody, abyste si umyli nohy, a odpočinete si pod stromem. Přinesu kousek chleba, posílíte se a pak můžete jít dál, neboť proč byste jinak šli kolem svého služebníka?” Odpověděli: ”Nuže, udělej, jak jsi řekl!” Abrahám pospíšil do stanu k Sáře a pravil: ”Honem vezmi tři měřice mouky, té nejjemnější, zadělej ji a upeč placky!” Potom Abrahám běžel ke stádu, vzal mladé krmné tele a dal ho služebníkovu, aby ho rychle upravil. Pak vzal kyselé i sladké mléko, tele již

upravené a předložil jim to. Obsluhoval je pod stromem, zatímco jedli. Zeptali se: ”Kde je tvá žena Sára?” Odpověděl: ”Tady ve stanu.” Hospodin řekl: ”Vrátím se k tobě napřesrok v tento čas a tvá žena Sára bude mít syna.”

ŽALM 15

Kdo žije bez vady a koná spravedlnost, – upřímně smýšlí ve svém srdci, – svým jazykem nepomlouvá. Nečiní příkoří svému bližnímu, – netupí svého souseda. – Nešlechtným člověkem pohrdá, – ale váží si těch, kdo se bojí Hospodina. Nelichváří svými penězi – a nebere úplatky proti nevinnému. – Kdo takto jedná, – nikdy nezakolísá!

2. ČTENÍ – KOL 1,24-28

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Teď sice pro vás trpím, ale raduji se z toho, protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap; má z toho prospěch jeho tělo, to je církev. Do jejích služeb jsem se dal, jak to bylo ve shodě s Božím darem, který mi Bůh svěřil, abych vám plně oznámil Boží slovo, totiž to tajemství, které bylo skryté od věků a od pokolení, ale které teď bylo odhaleno jeho věřícím: těm Bůh chtěl oznámit, jaké bohatství božské slávy je pro pohany v tomto tajemství, že Kristus je ve vás, naděje na věčnou spásu. O něm my kážeme, každého člověka napomínáme, každého člověka učíme s veškerou moudrostí, abychom každého člověka učinili dokonalým ve spojení s Kristem.

EVANGELIUM – LK 10,38-42

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš přišel do jedné vesnice, kde ho přijala do domu nějaká žena jménem Marta. Měla sestru, která se jmenovala Marie. Ta se posadila Pánu k nohám a poslouchala jeho řeč. Marta měla plno práce s obsluhou. Přistoupila k němu a řekla: ”Pane, nezáleží ti na tom, že mě má sestra nechala obsluhovat samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!” Pán jí odpověděl: ”Marto, Marto! Děláš si starosti a znepokojuješ se pro mnoho věcí. Ano, jen jedno je třeba. Marie si vybrala nejlepší úděl a ten jí nikdo nevezme.”

LITURGICKÉ TEXTY 17. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – GEN 18,20-32 Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl: "Nářek na Sodomu a Gomoru je velký, jejich hřích je velmi těžký. Chci sestoupit a podívat se, zda doopravdy dělají všechno, co odpovídá stížnosti, která ke mně přichází, nebo ne. Chci to vědět!" Tři mužové se odtamtud vydali na cestu a šli do Sodomy, zatímco Abrahám stále ještě stál před Hospodinem. Abrahám přistoupil a pravil: "Skutečně chceš zahubit spravedlivého s viníkem? Snad je v městě padesát spravedlivých; chceš to místo zahubit a neodpustit kvůli padesáti spravedlivým, kteří jsou v něm? vzdal od sebe takovou myšlenku, že bys mohl takhle jednat: usmrtil spravedlivého spolu s viníkem. To by se vedlo spravedlivému stejně jako viníkovi. vzdal od sebe takovou myšlenku! Copak by mohl soudce celé země nejednat spravedlivě?" Hospodin řekl: "Najdu-li v Sodomě padesát spravedlivých v městě, odpustím kvůli nim celému tomu místu." Abrahám se ujal slova a řekl: "Jsem velmi smělý, že mluvím k svému Pánu, já, který jsem prach a popel. Snad bude scházet pět z padesáti, zahubiš kvůli těm pěti celé město?" Hospodin odpověděl: "Nezahubím, jestliže jich tam najdu čtyřicet pět." Abrahám pokračoval v rozmluvě s ním: "Snad jich tam najdeš jen čtyřicet." Odpověděl: "Neudělám to kvůli čtyřiceti." Abrahám řekl: "Nechť se můj Pán nezlobí a dovolí mi mluvit: Snad se jich tam najde jen třicet." Odpověděl: "Neudělám to, najdu-li jich třicet." Abrahám řekl: "Jsem velmi smělý, že mluvím k svému Pánu. Snad se jich tam najde dvacet." Odpověděl: "Nezahubím kvůli dvaceti." Abrahám řekl: "Nechť se nezlobí můj Pán a dovolí mi mluvit ještě tentokrát. Snad se jich tam najde jen deset." Pravil: "Nezahubím kvůli deseti."

Když jsem volal, Hospodine, vyslyšels mě.

ŽALM 138 Chci tě chválit, Hospodine, celým svým srdcem, – žes vyslyšel slova mých úst. – Budu ti hrát před anděly, – vrhnu se na tvář směrem k tvému svatému chrámu. Slavit budu tvé jméno – pro tvou dobrotu a tvou věrnost. – Když jsem volal, vyslyšels mě, – v mé duši jsi rozhojnil sílu. Jistě, vznešený je Hospodin, a přece shlíží na pokorného, – pyšného však zdaleka pozná. – Když procházím soužením, zachováš mi život, – proti hněvu mých nepřátel napřahuješ ruku. Zachraňuje mě tvá pravice. – Hospodin pro mě dokončí, co začal. – Hospodine, tvá dobrota trvá navěky, – dílo svých rukou neopouštíš!

2. ČTENÍ – KOL 2,12-14 Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratří! Křtem jste byli spolu s Kristem položeni do hrobu, a tím také zároveň s ním vzkříšeni, protože jste uvěřili v moc Boha, který ho vzkřísil z mrtvých. I vás, když jste byli mrtví pro své hříchy a když vaše tělo bylo neobřezáno, zase oživil zároveň s ním. Odpustil nám všechny hříchy, zrušil dlužní úpis, který svědčil proti nám svými předpisy, a nadobro ho zničil tím, že ho přibil na kříž.

EVANGELIUM – LK 11,1-3 Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Jednoho dne se Ježíš na nějakém místě modlil. Když přestal, řekl mu jeden z jeho učedníků: "Pane, nauč nás modlit se, jako i Jan naučil své učedníky." Odpověděl jim: "Když se modlíte, říkejte: Otče, posvět' se jméno tvé. Přijď království tvé. Chléb náš vezdejší dávej nám každý den. A odpusť nám naše hříchy, neboť i my odpouštíme každému, kdo se proviňuje proti nám. A neuved' nás v pokušení." Řekl jim dále: "Někdo z vás bude mít přítele a půjde k němu o půlnoci s prosbou: 'Příteli, půjč mi tři chleby. Právě totiž ke mně přišel můj přítel, který je na cestách, a nemám, co bych mu předložil.' On však by mu zevnitř odpověděl: 'Neobtěžuj mě! Dveře jsou už zavřeny a moje děti jsou se mnou na lůžku. Nemohu vstát a dát ti to.' Říkám vám: Když přece vstane a dá mu, tedy ne proto, že je to jeho přítel, ale pro jeho neodbytnost se zvedne a dá mu všechno, co potřebuje. Proto vám říkám: Proste, a dostanete; hledejte, a naleznete; tlučte, a otevře se vám. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu se otevře. Je mezi vámi takový otec, že když ho syn poprosí o rybu, on mu dá místo ryby hada? Anebo když ho poprosí o vejce, on mu dá štíra? Jestliže tedy vy, třebaže jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím spíše nebeský Otec dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí!"

Egregiae virtutis

APOŠTOLSKÝ LIST PAPEŽE JANA PAVLA II.,
KTERÝM BYLI SV. CYRIL A METODĚJ PROHLÁŠENI SPOLUPATRONY EVROPY

Muže vynikajících ctností, Cyrila a Metoděje, už podruhé si všichni připomínají v tomto roce, na který připadají dvě zvlášť významné stoleté události. Uplynulo sto let od zveřejnění encykliky *Grande munus* (30. 9. 1880), již velký papež Lev XIII. připomenul celé církvi osobnosti a apoštolskou horlivost těchto mužů, zavedl jejich památku v bohoslužbě a zařadil je do kalendáře katolické církve. Uplynulo též 1100 let od buly „*Industriae tuae*“, adresované knížeti Svatoplukovi v červnu roku 880 mým předchůdcem Janem VIII., již bylo schváleno a doporučeno užívání slovanského jazyka v posvátné liturgii, „aby v tomto jazyku bylo hlásáno učení a skutky Pána našeho Krista“.

Cyril a Metoděj, rodní bratři, Řekové, narodili se v Soluni, městě, kde žil a působil sv. Pavel. Od začátku svého povolání byli úzce spojeni s duchovní vzdělaností a velkou učenlivostí patriarchální církve cařihradské, proslulé tehdy filozofickou školou i rozsáhlou misijní činností. Vzdělání nabyli v sídle jejího vysokého učení. Oba se stali mnichy, avšak s tím závazkem a úmyslem, že s povinnostmi řeholního stavu spojí i úsilí o šíření víry. Dokladem tohoto úsilí byla evangelizace Chazarů na Chesronu. Po ní následovala jejich významem největší cesta na Velkou Moravu mezi národy obývající Balkánský poloostrov a částečně Podunají. Vypravili se na prosbu knížete Rostislava, který o to žádal císaře a církev cařihradskou. Aby plně dostáli požadavkům svého apoštolského poslání u těchto národů, přeložili Písmo do jejich jazyka, kterého pak bylo používáno v posvátné bohoslužbě i při vyučování lidu. Tak byly položeny základy vzdělanosti těchto národů v jejich vlastní řeči. Právem a po zásluze jsou proto pokládáni nejen za apoštoly Slovanů, ale i za otce vzdělanosti všech oněch kmenů a národů, které nutně odvozují všechnu ostatní literaturu pozdějších dob od těchto prvních památek slovanského jazyka jako od jejich počátku a pramene.

Cyril a Metoděj vykonávali svou misijní činnost tak, že svorně pracovali jak s církví cařihradskou, již byli vysláni, tak s římským stolcem Petrovým, který je potvrdil, na znamení jednoty církve, která za jejich života a činnosti nebyla rozdělena na východní a západní, i když tehdy vzplály závažné rozpory mezi Římem a Cařihradem. V Římě byli Cyril a Metoděj přijati papežem a církví římskou s poctou. Byla schválena a podpořena jejich apoštolská činnost i používání slovanského jazyka v posvátné liturgii, který zavedli přes odpor některých jednotlivců ze Západu. Cyril v Římě zemřel (14. února 869) a byl pohřben v kostele sv. Klementa. Metoděje pak papež ustanovil arcibiskupem starodávného sídla v Sirmiu a poslal ho na Moravu, aby tam pokračoval podle Božího úradku v započatém apoštolském díle. Vykonával je velmi horlivě a statečně až do konce života (6. 4. 885) spolu se svými žáky.

Před sto lety papež Lev XIII. vydanou encyklikou *Grande Munus* připomněl celé církvi nesmrtelné zásluhy Cyrila a Metoděje v evangelizaci Slovanů. Protože právě letos církev vzpomíná 1500 let od narození sv. Benedikta, kterého úctyhodný můj předchůdce Pavel VI. ustanovil roku 1964 patronem Evropy, uznal jsem za vhodné zdůraznit ještě víc ochranu Evropy spojením zvláštních zásluh bratří Cyrila a Metoděje s dílem tohoto svatého

Patriarchy Západu. Doporučují to mnohé důvody jak staré, tak nové historie. Mají podklad jak teologický a církevní, tak i literární v dějinách evropského kontinentu. Proto ještě před skončením roku zasvěceného vzpomínce na sv. Benedikta, roku, na který připadá i sté výročí vydání encykliky Lva XIII., přeji si, aby uvedené důvody byly náležitě vyzdvíženy tímto listem, jímž jsem se rozhodl prohlásit svaté Cyrila a Metoděje za spolupatrony Evropy.

Pozorujeme-li Evropu zeměpisně i povšechně, spojily se k jejímu utváření, možno říci, dva druhy křesťanské tradice. Z nich se zrodily dvě formy či dva druhy civilizace odlišné sice, avšak vzájemně se doplňující. A proto jestliže sv. Benedikt, jehož autorita platila nejen v Evropě, ponejvíce západní a střední, ale šířila se i jinde, byl jakoby hlavou té kultury, která proudila z Říma, tj. od nástupců Petrova Stolce, pak svatí bratři ze Soluně jako první rozšířili znalost řecké moudrosti a ukázali význam cařihradské církve i východní tradice. Ta jakoby do kamene vtesaná hluboce tkví ve zbožnosti a úctě lidu a národů východní části Evropy.

Poněvadž se dnes po tolika staletích církevního rozkolu mezi Východem a Západem, mezi Římem a Cařihradem, od II. vatikánského koncilu už značně pokročilo na cestě k plnému společenství, zdá se, že vyhlášení svatých Cyrila a Metoděje za spolupatrony Evropy se sv. Benediktem plně odpovídá znamením této doby. Tím spíše, jestliže se tak děje v tomto roce, v němž obě církve, katolická i pravoslavná, po začátečním dialogu na ostrově Pathmu, podle dochované tradice slavného památkou na sv. Jana apoštola a evangelistu, došly už k jednání o zásadních problémech. Neboť toto vyhlášení směřuje i k tomu, aby tuto dobu učinilo památnou pro budoucí věky. Ostatně účelem tohoto vyhlášení je i to, aby naši současníci poznali, jak důležité je hlásání evangelia svěřeného Ježíšem Kristem církvím, o jehož šíření se tito bratři, apoštolové slovanští, tolik přičinili. Evangelijní zvěst byla cestou a současně i příčinou, že se národy rodící se Evropy vzájemně poznávaly a sjednocovaly. Tím dala vznik společnému vlastnictví jak zbožnosti, tak kultury a předala je dnešní Evropě.

Proto je naším přáním, aby se laskavým milosrdenstvím Božím na přímluvu Matky Boží a svatých odstranilo vše, co dělí církve, lidi i národy, aby různost druhů tradic a kultur byla spíše dokladem, jak vzájemně se doplňovaly v tom, co nahromadilo společné bohatství ducha.

Kéž vědomí tohoto náboženského bohatství, které se stalo majetkem jednotlivých národů evropského kontinentu sice různou cestou, zajistí v našem věku trvalost náležité úcty ke spravedlivým nárokům ostatních národů při zajišťování míru. Kéž má na zřeteli společné dobro všech i budoucí osud lidí na celém světě.

Listem prohlašuji a natrvalo ustanovuji svatého Cyrila a Metoděje za nebeské spolupatrony Evropy u Boha, se všemi poctami a liturgickými výsadami, které náležejí hlavním místním Patronům.

Pokoj lidem dobré vůle!

Dáno v Římě u sv. Petra, zpečetěno Rybářským prstenem,
dne 31. prosince 1980, ve třetím roce našeho pontifikátu.

Joannes Paulus II.

CYRILOMETODĚJSKÉ ÚVAHY

Tomáš kardinál Špidlík, S.J.

ČESTNÝ OBČAN PUSTIMĚŘE

Hlavní oltář kostela sv. Cyrila a Metoděje v Podivčích (1911).

Patroni Evropy

Náhodou mně padla do ruky knížečka Alice Masarykové. Jsou to vzpomínky na otce. Jedna z nich mě zaujala. Jeli spolu na Capri a přesпали v Římě v jakémsi malém hotelu. Masaryk dlouho do noci listoval v průvodci po Římě, ale nepřiznal se, co hledá. Měli málo času, protože se chystali hned na další cestu. Brzo ráno však Masaryk vstal a šel do baziliky Sv. Klimenta u Kolosea a tam dlouho seděl u hrobu sv. Cyrila. Dodal pak na vysvětlenou: On je tvůrce naší slovesnosti! (Nebo možná to řekl jinými obdobnými slovy, už si na přesný výrok nevzpomínám.) To tedy prohlásil Masaryk o nás Česích. Když byl r. 1963 slavistický kongres v Salzburku, mluvil jsem tam o vlivu cyrilometodějských překladů na mentalitu ruských mnichů, tj. šlo mně o to, abych podtrhnul nejenom filologický

začátek jazyka, ale něco, co tvořilo mentalitu, duševní postoj Slovanů. V diskusi po přednášce mně řekl jistý profesor ze Sofie: My považujeme cyrilometodějskou literaturu za první dokument bulharštiny.

Nebudeme tedy rozvádět to, co už je dávno známé a co nikdo nepopírá. Sv. Cyril a Metoděj jsou v pravém slova smyslu otcové slovanské kultury. Je to historický fakt. Ale přesto se dá diskutovat i o faktech, ne proto, abychom je popírali, ale abychom je správně hodnotili. To, co se už stalo, se nedá odčinit. Ale můžeme usměrnit někdy, třeba i po staletích, důsledky faktů. Ty mohou být pozitivní i negativní.

Když se dívám v kapli sv. Cyrila a Metoděje u Svatého Klimenta v Římě na Nobiliho fresku, připomíná mně problém, který nadhodil ruský profesor Fedotov, znalec duchovních dějin Slovanů. Na stěně římské kaple vidíme postavy Sv. Cyrila a Metoděje, jak stojí hájí nadšeně slovanskou bohoslužbu před papežem a jeho kardinály v Římě. Slovanští věrozvěstové vypadají mladě, plní mužné síly a mluví s vervou. Kardinálové okolo papeže vyjadřují nejrůznější duševní stavy: někteří poslouchají, druzí zamítavě kroučí hlavou, jiní potichu mezi sebou debatují, jiní se tváří apaticky. Jen papež sedí na trůně úplně klidně, oči cele upírá na naše světce a poslouchá. Je si plně vědom, že tu jde o něco, co bude mít dalekosáhlé důsledky. K lepšímu nebo k horšímu?

Eucharistie s Tomášem kardinálem Špidlíkem S.J. v bazilice sv. Klementa v Římě, *Peregrinatio ad Limina Apostolorum*, 11. června 2007. Foto: Vojtěch Bureš.

My jsme, pokud je mně známo, vždycky hodnotili práci soluňských bratří pozitivně. Neodvázili se poskvřnit jejich památku ani zarytí protiklerikálové. Tím spíš mě překvapilo, když jsem četl poznámku profesora Fedotova, který byl člověk hluboce věřící. Má na mysli Slované Východu, ty, kteří přijali cele dědictví cyrilometodějské, tj. i slovanskou bohoslužbu. To mělo za následek, že se vyvinula celá kultura vlastní, typická. Ale negativní stránka tohoto procesu je, myslí Fedotov, že se východní slovanské národy na staletí oddělily od západní Evropy. Civilizace, kterou přinesla světu latinská římská říše, jim byla z velké části nepřístupná. Ostatní evropské národy žily v neustálém živém styku,

Slované, ačkoli jsou početně tak velcí, zůstali po staletí stranou. Nemám v úmyslu tuto debatu rozvířit. Je ostatně málo užitečné disputovat o tom, co by mohlo být, kdyby tomu bylo jinak. Fakt tu byl a jeho důsledky ve větší nebo menší míře jsou přece jenom zřejmé. Slované vytvořili jistý svět, který je jiný než tzv. západní Evropa a i oni sami se rozdělili na dvojí: západní a východní. V minulosti se tato rozdílnost značně pociťovala. Někteří ji chtěli co nejdříve zaretušovat tzv.

okcidentalismem, přijetím všeho západního. Jiní naopak hlásali povinnost udržet si co nejlíp vlastní tradice. V ruském myšlení byli vždycky proti sobě tzv. slavjanofilové na

jedné straně a na druhé okcidentalisté »západníci«. I my jsme znali v naší české literatuře tzv. školy národní a školy kosmopolitické.

Jsou to problémy už překonané? Těžko říci. Jisté však je, že je potřeba k nim přistupovat dnes z jiného hlediska. V 19. století byla ještě Evropa z kulturního hlediska jakoby celým světem. Dnes je tomu jinak. Dnes je v celém velikém světě jeden malý světadíl — Evropa. Nechybí ti, kteří jí prorokují zánik, tvrdí, že už dohrála svou úlohu. Ale i kdyby tomu tak bylo v docela blízké době, přece jenom tu zůstane fakt, kterým nikdo neotřese: Evropa znamená a bude znamenat v dějinách lidstva značný úsek dějin a kultury, který se nikdy nedá opominout. Teď však přicházíme k tomu, abychom si položili závažnou otázku: Co je Evropa? Dodnes jsou v západním světě lidé, kteří odlišují Slované od Evropy. Ptal se mne jeden Ital, který by měl být vzdělaný, jakého druhu je naše řeč. Když jsem mu řekl, že je slovanská, velice se divil: »Já jsem vždycky myslel, že Češi jsou Evropané, a oni nejsou!« Ale to už jsou jen zbytky starého sektářství národního. Vzdělaní lidé si uvědomují víc a více celistvost Evropy i po stránce kulturní, umělecké a náboženské. Cítí se potřeba posbírat všechny hodnoty, které se tu vytvořily a které se mají dát novému světu. Mezi ty patří i to, co po duchovní stránce vytvořili Slované. I oni jsou schopni dát světu mnoho hodnotného a duchovního.

To měl jistě na mysli Jan Pavel II., když prohlásil svaté Cyrila a Metoděje za patrony Evropy vedle svatého Benedikta. Je dodnes mnoho těch, kdo nedomýšlejí význam tohoto faktu. Ale je potřeba se vrátit k řeči, kterou pronesl tento papež v Hnězdně. Upozorňuje tam Slované, aby lépe poznávali a studovali svou vlastní duchovní tradici. Naše vlastní dějiny byly z tohoto hlediska dost a dost zanedbávané. Byli jsme si až příliš dobře vědomi, co všechno se musíme od Západu učit. To je dobrý postoj. Ale nesmí popřít ani to druhé: vědomí, co můžeme a máme Západu dát. O cyrilometodějské tradici se mnoho u nás sice mluvilo, ale dnes už je doba, abychom ji lépe a hlouběji studovali a pochopili, pro sebe a pro celou Evropu. Poznat svou duchovní identitu znamená poznat sebe a v sobě Boha.

EUCHARISTIE V BAZILICE NANEBEVZETÍ PANNY MARIE A SV. CYRILA A METODĚJE NA VELEHRADĚ.
Peregrinatio ad Limina Apostolorum Gentium Slavorum, 20. listopadu 2010, Velehrad.

Dýchat oběma stranami plic

Oltář sv. Václava v bazilice sv. Petra v Římě, *Peregrinatio in Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, 9. července 2019.
Foto: Jiří Blažek.

Častokrát už užil svatý Otec Jan Pavel II. ve svých řečech výrazu: „Církev potřebuje dýchat oběma stranami plic“. Často se proto i lidé ptají, odkud ten výraz pochází a jaký má mít význam. Mohu v této věci odpovědět podle svého vlastního svědectví. V Římě se stal tento výrok okřídleným od roku 1926. Tehdy ho užil známý ruský básník a myslitel Vjačeslav Ivanov při zvláštní příležitosti. Recitoval totiž na svátek svatého Václava podle byzantského kalendáře ve svatopetrské bazilice u oltáře našeho národního světce své vyznání víry a slib příslušnosti k univerzální církvi katolické. Brzy nato složil i pěknou báseň ke cti svatého Václava, která začíná slovy: „Světlo dvou církví.“ Jde totiž o světce uctívaného na Západě i na Východě. V tomto smyslu i Ivanov toužil být křesťanem, kterému jsou drahé obě tradice, východní i západní. Ivanov pak působil v Římě a zemřel zde roku 1949, ale stal se slavným v celém světě. Před léty uspořádala americká univerzita Yale v Římě mezinárodní kongres o jeho literární pozůstalosti. Účastníci byli přijati také svatým Otcem a syn básníkův Dimitrij, připravil materiál k proslovu svatého Otce. Tam byl ovšem i tento výraz: dýchat oběma stranami plic. A svatému Otcovi se tak zalíbil, že jej přijal za svůj.

Jak mu rozumět sám básník, už jsme naznačili. Ale je užitečné, když jej zařadíme do celé souvislosti. Ivanov recitoval v bazilice vyznání víry, ale nebylo to tradičním textem "Věřím v jednoho Boha". Přidal k tomu i text Solovjevův, který je vysvětlením, Uznání jednoty církve pod vedením římského papeže se nemá chápat jako odpad od jedné víry a přestoupení k víře jiné, ale jako zdokonalení a obohacení víry vlastní. Má to být snaha přivlastnit si duchovní tradici Východu i Západu, tak aby se navzájem doplňovaly.

Solověv to odůvodňoval svou vlastní historickou úvahou. Vychází z toho, že nejenom každý člověk, ale i každý národ má od Boha zvláštní poslání, povolání, které se uskutečňuje v čase, který k tomu přichází. Pozorujeme to na vývoji evropského křesťanství. Začátek byl ovšem u Židů. Od nich jsme zdělili Písmo a u nich se zjevil Kristus. Na počátku naší víry přešlo evangelium do římského impéria, do prostředí řeckého a římského. Řekové, od přirozenosti myslící a filosofující, vyložili poselství křesťanství ve slovníku kultury a v době prvních sedmi koncilů vyjádřili v pojmech hlavní dogmata víry. Římané vynikali organizační schopností právní. Vždyť právě římské právo se stalo základem Evropy. Dali tedy i společnosti Kristem založené, církvi, pevný právní řád, který překonal staletí.

Germánské národy převzaly křesťanství římské říše. Ale bylo to masově, v krátkém čase. Přijetí nauky neznamená hned změnu života. Proto se začalo v době takzvané reformace volat po tom, aby život odpovídal víře, aby člověk nehlásal víc než uskutečňuje. Došlo tu sice ke konfliktům a rozdělení, ale požadavek poctivosti náboženského vyznání vešel Evropanům do krve. Solověv vidí dar křesťanství i ve francouzské revoluci. Probudila vědomí, že patří ke křesťanství i snaha o sociální spravedlnost. Nakonec se pak Solověv ptá: „A co dali univerzálnímu křesťanství slovanské národy? Jejich přínos zatím není patrný“. Solověv z toho odvozuje prorocky: „To znamená, že jejich doba teprve přichází a že i oni obohatí svět jejich vlastní tradicí, kterou svět doposud nepoznal“.

Mnozí považují myšlenky Solověvovy za příliš romantické a tuze prorocké. Proroctví je pak těžko uvěřit, dokud se nesplní. Ale mohu k tomu připojit něco ze své osobní zkušenosti. 58 let jsem učil v Římě a setkával jsem se se studenty z celého světa. V poslední době je pozorovat jistou změnu. Stále ubývá studentů z takzvané bílé rasy a přibývají takzvaní barevní, z Azie i z Afriky.

Těm jsou cizí naše rozdíly mezi Němci, Francouzi, Východem i Západem. Oni se ptají globálně, jaké jsou znaky evropské kultury a evropského křesťanství. Na počátku středověku se ptali „Co učili Otcové církve?“ Snažili se zachytit systematicky celé patristické období. Dnes nové národy, které vystupují na jeviště světa, se ptají: „Co nám má dát křesťanství evropské?“ Bohužel si musíme přiznat, že jsme dosud nedokázali předložit syntézu. Ta pak musí dýchat oběma stranami plic.

Pro aktualitu slovanské tradice mohu uvést i jednu docela protikladnou zkušenost. Jeden semestr jsem přednášel spiritualitu v Kinshase v dnešním Kongu. Občas jsem vsunul do přednášek něco ze slovanské duchovnosti. Nemyslím, že se posluchači přetvařovali, když mně řekli: „Pročpak k nám do Afriky nepřichází křesťanství touto formou? Bylo by nám bližší než abstraktní formule západoevropské.“

Tím oni odpovídají na námitku, kterou někdy slýcháme my v Evropě: Slované nemají opravdovou tradici ani filosofickou, ani teologickou. Když to slyším, nemíním se přít, jenom dodávám: Ale mají bohatou tradici lidovou, v písních, v literární tvorbě a v umění. Proto vyzývám studenty z naší země, aby se učili tyto poklady objevovat a předávat je světu. Bude-li naše strana plic zdravě dýchat, pochopíme všichni, že k úplnému zdraví patří, abychom dýchali duchovně oběma stranami.

Ekumenický prvek v cyrilometodějské tradici

Známé pravidlo ekumenických rozhovorů zní: navracet se ke společným kořenům, hledat to, co nás spojuje. Možná jsme si dost dobře neuvědomovali, že nás české katolíky s evangelickými českými věřícími spojuje i cyrilometodějská tradice. Chtěl bych tu vyjmenovat několik historických vzpomínek.

„Dýchání oběma stranami plic“ s Tomášem kardinálem Špidlíkem S.J., P. Richardem Čemusem S.J. a rektorem Papežské koleje Russicum v kostele sv. Antonína, poustevníka, Papežského Východního Institutu, Řím, 10.6.2007. Foto: Vojtěch Bureš.

Vím, že v předreformační i reformační době se u nás ozývalo silné volání po tom, aby se Boží slovo a liturgie děly mateřským jazykem. Nezmiňuje se sice o soluňských bratřech, ale Tomáš ze Štítného dokazuje, podobně jako kdysi sv. Cyril a Metoděj v Benátkách, že může mluvit k Čechům česky, protože sám Kristus mluvil k Řekům řecky a k latiníkům latinsky. Bylo to tedy jako oživení staromoravské tradice. Tu ovšem bylo třeba historicky dokázat tehdejšímu světu. Roku 1433 Rokycana v Basileji přednesl důkaz: český jazyk se nemá z bohoslužby vylučovat, protože je to staré právo, udělené papežem sv. Cyrilu a Metodějovi.

V České kronice Bohuslav Bílejovský v r. 1537 se pokouší dokázat, že Čechové přijímali pod obojí způsobou už od dob cyrilometodějských, že ta tradice trvala až po Husa, že tedy Mistr Jakoubek nezavedl pranic nového, že jenom obnovil staré zvyky u nás panující.

I katolíci se začali na tuto starou tradici odvolávat. Velkomoravské prvky pronikly do Hájkovy kroniky. Vypravuje o Svatoplukovu synu Svatbojovi, který konal pokání za otce,

protože ten se opovážil přerušit Metodějovu mši. V Kancionálu z r. 1595 je píseň historická o sv. Ludmile, kde se zdůrazňuje, že byla pokřtěna sv. Metodějem.

Cyriometodějské motivy se pak začnou víc a více objevovat v době pobělohorské. Je to přirozené. V té době hledali Čechové, jak by se řeklo dnešním výrazem, svou vlastní národní identitu a šli ke kořenům. Je to poznat i na exulantech i těch, kdo byli doma.

Roku 1660 vydal J. A. Komenský v Amsterodamu latinský spis s titulem v překladu: „*Krátká historie slovanské církve, založené od samých apoštolů Jeronýma, Cyrila a Metoda rozšiřované, zakořeněné především v českém lidu a v Jednotě českých bratrů utvrzené*“. Možná se ptáme, proč je tam také sv. Jeroným. Odpověď je snadná. Pocházel z Dalmácie, proto si ho jižní Slované přisvojili.

V exilu myslel na cyriometodějství i Pavel Stránský. Ve spise *Respublica Bojema* r. 1634 prohlašoval husitskou reformaci za návrat k tradici našich věrozvěstů. Tendenčně dokazuje, že liturgie sv. Cyrila a Metoda nebyla latinská, ale řecká. Jazykovou a spisovatelskou stránku našich věrozvěstů vyzvedl r. 1678 Daniel Sinapius Hořčíčka. Proto ji zařazuje přímo k Husovi.

Kristian Gottfried Hirschmenzel uctíval slovanské apoštoly za to, že rozžehli světlo víry v moravské zemi. Napsal o nich r. 1667 spis *Vita SS. Cyrilu et Methudii*.

Na slovanskou bohoslužbu se odvolává i Balbín ve své *Obraně českého jazyka* (kap. XIII). Měl sice za to, že Písmo přeložil do slovanštiny už sv. Jeroným, ale příklad soluňských bratrů dokazuje, že je slovanský jazyk slučitelný s latinským obřadem a s věrností k římské církvi.

Také Jan Jiří Středovský r. 1710 hodnotil vedle příkladu Písma na slovanských věrozvěstech a moravských arcibiskupech Cyrilu a Metodějovi zvláště to, že dosáhli papežova svolení, aby zavedli do bohoslužby náš jazyk. Tím jej učinili na všechny časy posvátným, takže je v hodnotě hned vedle latiny a řečtiny. Jeho spis má ostatně honosné jméno: *Mercurius Moraviae memorabilium, Posel moravských pamětihodností*. Za pět let nato vydal Středovský novou knihu zase latinsky; v překladu titul zní: „*Posvátné dějiny Moravy čili Život sv. Cyrila a Metoděje*“ (1710). Tam už není jenom odvolávání na stará jazyková práva, ale také výzva, abychom se poučili ze starých dějin a viděli, kam vedou rozbroje mezi vlastními. Mohli bychom citovat i více příkladů ze Slovenska. Tam se například r. 1723 dovolává Velké Moravy Jan Baltazar Magin ve své diskusi s budapešťským profesorem M. Bencsikem, aby dokázal práva trenčanská a hornouherských Slováků. Jak vidíme, převládá tu v těchto tendenčních důkazech značně motiv národnostní a jazykový. Jistě není špatný. Ale křesťan touží po tom, aby šel do hloubky. Svatí Cyril a Metoděj založili slovanskou liturgii a slovesnost, abychom lépe chválili Boha a abychom si navzájem lépe rozuměli, když se společně modlíme. Tento program pak je věčně aktuální.

Cyrlometodějská tradice

Cyrlometodějská tradice! Kolik už bylo povězeno a napsáno pěkného nadšeného i banálního. Je dokonce nebezpečí, že se stanou frázemi i nejkrásnější věci, když se často opakují, jak ukazuje stará zkušenost. Z druhé strany však jsou i jiné věci, které nezevšednějí nikdy, i když se o nich mluví neuměle. Čím to je? Myslím, že zevšednějí svátky, když jsou často, stávají se doslova všedními dny. Ale nemůže zevšednět to, co patří k dennímu životu. Proto také zevšední sváteční oslavné řeči, ale nezevšední řeč o tom, co se týká přímo života.

Jak je tomu s řečmi a úvahami cyrlometodějskými? Jde-li o oslavné panegyriky a vlastenecky nadšené výkřiky, ty se dají poslouchat s oblibou jenom při zvláštních příležitostech. Ale o otázce nebo otázkách cyrlometodějských se dá mluvit v souvislosti života, který je vždycky aktuální. Máme se o to pokusit?

Tradice začne nějakým faktem, který sám v sobě byl jedním z milionů jiných, kdyby se k němu národ v různých situacích stále nevracel. Smrt sv. Václava je jedna z

mnohých. Svatováclavská tradice však je něco typicky národního. Je to po staletí stále jasnější vědomí národní identity, která začala s počátky křesťanství. Svatý Václav se stal patronem vévodou země, která je česká. Proto byla svatováclavská tradice vždycky živá v těžkých dobách, v národních katastrofách. Cyrlometodějská tradice je trochu odlišnější. I tam jde o uvědomění vlastní identity, ale v širší souvislosti. Národy totiž nežijí samy, ale jsou částí celku kmenového, kulturního, geografického. Jako jednatel hledá své přirozené prostředí, aby se vyvinul, tak potřebují příhodné prostředí i národy. Malý národ v moři cizího prostředí nemá spontánnost a přirozenost vlastního vývoje. Tato otázka příslušnosti k velkým celkům byla pro nás vždycky velmi aktuální, často i

vášnivě diskutovaná a radikálně řešená na tu nebo onu stranu.

Víme, že se někdy problém položil povrchně, jak na poli politiky, tak na poli kultury v této formě: Patříme do bloku Evropy západní nebo východní? Dokonce se proti sobě stavěly dvě tradice: svatováclavská jako typicky západní a cyrilometodějská jako nostalgie Východu, kterou má v srdci slovanská duše.

Zajímavé je, jak nás z tohoto hlediska posuzují jiní, např. historikové Evropy. Velká část z nich zase povrchně a většinou tendenčně, jak je k tomu vedou jejich vlastní politické názory a sklony. Myslím však, že stojí za uváženou mínění historiků italských. V poslední době se totiž stala v Itálii oblíbené téma studia slovanská a pochopitelně i cyrilometodějské otázky. Byla v Římě například celá série konferencí o Slovanech a jejich místě v Evropě. Jak tito historikové, kteří většinou nemají předsudky, protože je to pro ně téma nové, vidí poslání Slovanů v Evropě?

Jakýmsi veřejným úkonem pokání byly např. konference profesora Mansefliho z Římské univerzity, inspirované touto ideou. Nejsme doposud dostatečně uznalí za to, co Slované celý středověk pro Evropu znamenali tím, že zadrželi a snesli vpády Mongolů z Východu a paralyzovali mocenské snahy Teutonických rytířů na Východ. Závěr jeho konferencí byl: Bez Slovanů by naše Evropa nebyla Evropou. A závěr pro Slované? Jejich identita je evropská. Patří podstatně do Evropy, do jejího kulturního a náboženského prostoru. Ale patří do této sféry zvláštním způsobem.

Tuto zvláštnost slovanské evropské identity vyzvedl dr. Ped z vatikánské knihovny, který se zabývá přímo otázkou cyrilometodějskou a přeložit do italštiny staroslověnské legendy. Téma jeho konference v Gazzadě u Milána byla krátce tato idea: Slované vstoupili do světa rodící se Evropy v době, kdy se starý kulturní svět roztrhával, rozpolcoval na dvě části. Následky tohoto rozpolcení nesli na sobě především oni sami. Od počátku se začali dělit na dva bloky. A dá se říci, že to byli právě oni, kteří od počátku cítili nenormálnost a nelogičnost této situace. Misie cyrilometodějská a její osudy jsou odlesk této smutné situace, ale také historicky jedna z grandiózních světových iniciativ misijních, kulturních. Není tedy divu, že zanechala hluboké stopy v srdcích a že čas od času probudí city, které inspirovala na počátku.

Vidí-li cizí vědec cyrilometodějskou tradici v tomto krásném světle, tím více musí inspirovat nás, tak jako inspirovala naše předky už tolikrát. Bylo to ovšem v jiných situacích. Ale aktualita situace dnešní není menší.

Vidět dnešek z hlediska daleko širšího mně pomohl kupodivu zase někdo, kdo se na situaci dívá hodně zdaleka. Tentokrát to byl Ind. Mluvílo se totiž náhodou o listu Jana Pavla II., kterým se prohlašují svatí Cyril a Metoděj za spolupatrony Evropy. Protože vím, jak dovedou být dnešní Indové někdy kousavě ironičtí, když jde o Evropu, píchl jsem do něho preventivně: „To pro vás je takový list pochovávací řeč nad hrobem mrtvých.“ Víť totiž, jak mají dnešní inteligenti a teologové plná ústa inkulturace, jak snadno hlásají, že už je dnešní evropský svět překonaný. Ale tentokrát se můj společník nedal vyprovokovat k povrchnímu šermu slov. Začal mluvit docela vážně v tomto smyslu.

My jsme si ovšem jisti tím, řekl Ind, že vzniká nový svět, a že v něm budou mít velkou úlohu asijské národy. To přenesení těžiště bude mít ovšem velké důsledky i pro křesťanství. Ale žádná nová kultura, tím méně křesťanská tradice, nevisí ve vzduchu. Navazuje na předcházející. Dvoutisíciletá tradice křesťanství v Evropě se nedá nikdy vymazat z mysli budoucích lidí. Nové kultury nemohou odhodit to, co tu bylo. Je tedy v

zájmu všech, aby se všechno pozitivní a věčné uchovalo. Ale v asijských národech se už dnes těžko mluví o kultuře francouzské, německé, tím méně polské, české; trochu se mluví o ruské, ale to je dáno politickou situací. Pro nás už existuje jenom kultura evropská, mluvíme o křesťanství v evropské formě. Tím hůř pro Evropu, že ona sama doposud neuměla udělat systém ze svých různých tendencí, že i Evropa sama dosud zná křesťanství východní a západní, které tak dlouho už hledá dialog a pořád se nedokáže najít jednota v různosti tradic.

S Tomášem kardinálem Špidlíkem, S.J. u hrobu sv. Cyrila v kryptách baziliky sv. Klementa v Římě, *Peregrinatio ad Limina Apostolorum*, 11. června 2007. Foto: Vojtěch Bureš.

Nemohu k tomu poznamenat nic jiného, než zase se podívat, jak někdo zdaleka, jakoby z ptačí perspektivy považuje za důležité pro dnešek právě to, co bylo vždy inspirací a programem cyrilometodějské tradice. Bylo to vědomí zvláštního poslání Slovanů. Stali se obětí rozdělení a právě proto v nich roste naopak pocit Božího vyvolení, aby byli mostem spojení. Pochopitelně tu nemluvíme o politice. Není to naše kompetence. Nemůže dnes nadchnout ani plané řečnění, kterému se v minulém století říkalo posměšně „hejslovanství“. Dnešní cyrilometodějská tradice musí spíše znovu navázat na to, co u nás už od minulého století se začalo slibně rozvíjet, tj. vážné slovanské studie historické, literární, umělecké. Na poli náboženském je ekumenická tradice u nás starší a v jistém smyslu byla i upřímnější než v západním světě.

Velehradské kongresy se dnes někdy obviňují, že nebyly dost ekumenické, že byty příliš unijní. Doba ovšem byla jiná a v církvi byla ještě jiná atmosféra. Ale i to, že se u nás razilo slovo „unionismus“, odpovídá skryté touze všech, že výsledkem dialogu má být jednota a že ta jednota je jednota tradic, tak, aby všechny rostly spolu a navzájem se doplňovaly. Předá-li dnešní Evropa toto poselství neevropskému světu, není překonaná, ale kulminuje svůj historický úkol.

Oslavy tisícího výročí příchodu slovanských apoštolů mezi Slovany

Eucharistie v bazilice sv. Klementa nad hrobem sv. Cyrila u příležitosti 1150. výročí úmrtí Apoštola Slovanů, *Peregrinatio in Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, 9. července 2019. Foto: Jiří Blažek.

Rok 1863 byl svátkem duchovního vzkříšení Velehradu. Byla to *missa solemnis* cyrilometodějství. Duchovní manifestace, jakou dosud Velehrad nezažil. Byl to vpravdě veliký svátek cyrilometodějství. A slavil se jako slavnost církevní. Episkopát zemí koruny české se slovenským biskupem Moysesem vyvyšuje jubilejní oslavu na oficiální slavnost československého katolictví. Tím zastihuje oslavy před nepřízní vládních kruhů rakouských. Zpravuje o slavnostech Svatý stolec a prosí o duchovní výsady, jež by význam slavností po stránce církevní vyvýšily a po stránce duchovní proměnily v milostivé léto. Metropolita i jeho brněnský sufragán vydávají k jubileu zvláštní pastýřské listy, v nichž velebí neocenitelné zásluhy našich apoštolských prvoučitelů a vyzývají, „aby toto léto milostivé konáno bylo s důstojnou slávou i potkalo se s nejhodnějším úspěchem pro duchovní blaho“. Důrazně žádají, aby i Němci oslavovali cyrilometodějské jubileum, neboť „kdo by sjednocené v Kristu pro řeč dělití chtěl, dopouští se hříchu a nemá ducha sv. apoštolů našich. Počátek jubilejního roku budiž ohlášen slavným vyzváněním po celou hodinu v podvečer 31. prosince r. 1862. V tutéž dobu, kdy bude vyzváněno, necht' se modlí kněží se shromážděným lidem v chrámech sedm žalmů kajících a litanie ke všem svatým.“ Též biskupové čeští vydali společný pastýřský list, v němž zdůrazňují zásluhy svatých věrozvěstů o Slovanstvo vůbec a o Čechy zvlášť.

Zároveň oznamovali plnomocné odpustky, udělené zvláště pro Čechy, a předpisovali způsob oslavy. Připomínali, že v jubilejním roce dobudován bude v srdci Čech důstojný pomník oslav apoštolů ve skvostné Cyrilometodějské svatyni karlínské.

Eucharistie se účastnil i velvyslanec České republiky u Svatého Stolce, J.E. Václav Kolaja - v obětním průvodu přináší votivní svíci poutníků. *Peregrinatio in Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, 9. července 2019. Foto: Jiří Blažek.

Současně ohlašoval jubileum banskobystrický biskup Štěpán Moyses zmíněným skvělým pastýřským listem pro slovenskou diecézi a nařizoval pořad oslav. Také Poláci se připojili k oslavám jubilejního roku cyrilometodějského. Primas polský arcibiskup hnězdensko-poznaňský Przymusiński vydal pastýřský list, v němž celému Polsku připomínal význam jubilea „patronů i apoštolů polského národa“. Pro oslavu vymohl jubilejní odpustky. Vroucí pozornost obracela se v Polsku k našemu Velehradu, „*matce wszystkich kościołów słowiańskich*“. Od r. 1862 jsou sbírány dary pro obnovu velehradské svatyně. Je šířena myšlenka postavit v chrámě velehradském oltář sv. Vojtěcha. Oslava jubilea je konána zásluhou tohoto polského primase jako duchovní obnova lidu a kněžstva, pro duchovenstvo jsou předepsány zvláštní jubilejní exercicie.

Nemenší ruch panoval na slovanském jihu. Zásluhou slavného djakovského biskupa Jiřího Josefa Strossmayera oslavovali Chorvaté jubileum podobně jako lid český a slovenský. Episkopát slavonsko-chorvatský v čele s arcibiskupem záhřebským, kardinálem Jiřím Havlíkem, postavil se v čelo oslav, pro něž vymohl v Římě tytéž jubilejní odpustky, které byly uděleny Moravě. Též bylo bohatě vzpomenuto významu sv. Cyrila a Metoděje.

Zvláště vroucně bylo jubileum slaveno mezi Slovinci, kde od let padesátých pro myšlenku cyrilometodějskou a ideu unionistickou neobyčejně horlivě a účinně pracoval „apoštol Slovinců“, labudský biskup Antonín Martin Slomšek, zářný zjev mezi

slovanskými biskupy 19. století, neohrožený vlastenec, zvelebitel národního školství, spisovatel slovinský a štědrý mecenáš. Jeho heslem bylo: „Vše za Boga i domovino — *usque ad vincula et carcerem*, až po okovy a žalář!“ Jeho Bratrstvo sv. Cyrila a Metoděje, založené r. 1851, cyrilometodějský spolek modlitby za sjednocení Slovanů ve víře, rozšířený i u nás, vykonal neocenitelné dílo pro oživení a zpopularizování myšlenky cyrilometodějské. Těsně před jubilejním rokem, 25. září r. 1862, biskup Slomšek zemřel, ale jubilejní oslavy, jím připravené, zdařily se velmi úspěšně.

Lužičtí Srbové v Německu založili si na oslavu jubilejního cyrilometodějského roku po způsobu Dědictví cyrilometodějského „*Towarstwo ss. Cyrilla a Methodia*“, které počalo vydávat ještě téhož roku církevní časopis „*Katholski posol*“. První číslo vyšlo 17. ledna r. 1863.

Prvním slovanským poutníkem z ciziny na Velehradě byl lužický kněz Jakub Wels, „*kaplan při serbskej cyrkvi w Budyšinje*“, 25. a 26. dubna. Červencových slavností velehradských se zúčastnila i poutní deputace.

Také Řím, středisko katolické jednoty, se připojil velkolepě k oslavám cyrilometodějského jubilea. Dne 28. prosince r. 1862 vydal generální vikář římský, kardinál Patrizi list, jímž oznámil celoroční jubilejní oslavy „požehnaného apoštolování“ Sv. Cyrila a Metoděje. Oslavy, zahájené v kolegiálním chrámu sv. Jeronýma 1. ledna r. 1863 za účasti nejvyšších hodnostářů a nespírného množství věřícího lidu, konaly se každou neděli a svátek po celý rok a závodily s oslavami velehradskými. Na památku jubilea byla v Římě založena jihoslovanská kolej.

Pravoslavné Slovanstvo se ke společným oslavám roku cyrilometodějského nepřipojilo. Ani mezi sebou se autokefální útvary odloučeného Východu nesjednotily ke společné jednotné oslavné akci. Velepamátný rok 863, jímž začíná kulturní epocha Slovanstva, oslavovali společně katoličtí Slované. Tak se projevil neblahé účinky roztržky i při nej památnějším cyrilometodějském jubileu. Přesto katolické oslavy cyrilometodějské nezůstaly bez ohlasu ani na odloučeném Východě. Posílily kult slovanských apoštolů, který nepřízní časovou utichl více na Východě než na Západě. Aspoň nepřímo obrátily pozornost na pojítka mezi slovanským Západem a Východem. Připomenuly, že katoličtí Slované ctí sv. Cyrila a Metoděje jakožto zakladatele křesťanské osvěty stejně v celém světě slovanském a že veškeré Slovanstvo má společné duchovní otce. Přes zastaralý odpor proti Západu se tu budila vzpomínka na někdejší bratrskou jednotu v rodině Slovanstva a podněcovala se myšlenka na obnovu jednoty víry. Odloučenému Východu připomenul r. 1863, že hlavní působiště činnosti Sv. Cyrila a Metoděje bylo mezi nynějšími katolickými Slovany. Vynikl tím i význam našeho Velehradu.

Ožívá vědomí, že Velehrad je víc než němým pomníkem díla slovanských apoštolů. Probouzející se čeleď cyrilometodějská si uvědomuje, že Velehrad je památník živoucí, který nám tlumočí prozřetelnostní Boží vedení ve svatém Cyrilu a Metoději a ukazuje snahám našeho katolictví správné cesty našeho poslání a směrnice k plodné aktivitě i plnosti křesťanského života.

Sv. Cyril a Metoděj a Řím

Bylo snahou papeže Lva XIII. (1878-1903) usnadnit odloučeným východním bratřím návrat ke katolické jednotě. Jedním z jeho velkých činů na tomto poli byla také encyklika *Grande munus*, kterou uveřejnil ve třetím roce svého pontifikátu 30. září 1880. V ní tento velký milovník křesťanského Východu rozšířil úctu Sv. Cyrila a Metoděje na celou katolickou církev. Stalo se tak i na výslovné přání mnoha biskupů, kteří žádali už na Prvním vatikánském koncilu, aby se úcta velkých slovanských apoštolů dál s větší slávou.

Unionistický ráz této encykliky je jasně vyjádřen v jejím závěru. Praví se tu: „O to jen usilujeme, to si přejeme a o to se snažíme, aby všechny slovanské národy měly dostatek kněží, aby se utvrdily v pravé víře a poslušnosti k církvi Kristově, aby poznaly z vlastní zkušenosti, jakých dober se jim dostává od katolické církve pro život rodinný a pro všechny formy veřejného života. Náš zájem se obrací z velké části právě k těmto církvím slovanským. Toužíme po tom, abychom jim mohli prospět, žít s nimi ve stálém objetí svornosti, to je totiž i pro ně nejlepší zárukou jejich vlastní bezpečnosti.“

„Bože, co ráčil...“ v procesí k hrobu sv. Cyrila.

Zde mluví papež jen o církvích slovanských. O něco výše však má na mysli celý křesťanský Východ a povzbuzuje celou katolickou hierarchii těmito slovy: „Přejeme si, stejně jako vy, aby se ke sv. Cyrilu a Metoději všichni modlili a je všichni vzývali, aby tito světcí chránili celý křesťanský Východ svou zvláštní mocí,

kteřou mají u Boha, aby vyprosili katolíkům stálost, rozkolným pak svornost a jednotu s pravou církví.“

Lev XIII. se díval rád na všechny problémy z hlediska univerzálního. Takto chápal i kult cyrilometodějský Měl to být účinný prostředek k tomu, aby se přemáhala vzájemná nedůvěra a smutná neshoda mezi křesťanským Západem a Východem k všeobecnému dobru celého křesťanstva.

Svou výjimečnou svatostí vynikají totiž sv. Cyril a Metoděj v nebi jako mocní přímlovci u Boha, svou naukou a svým příkladem se řadí mezi jedny z nejdůležitějších obhájců křesťanské jednoty. Stačí jen uvést krátký životopis, jak jej podává sama encyklika Lva XIII., který byl pak upravena pro druhý nočník pro svátek svatých bratří v

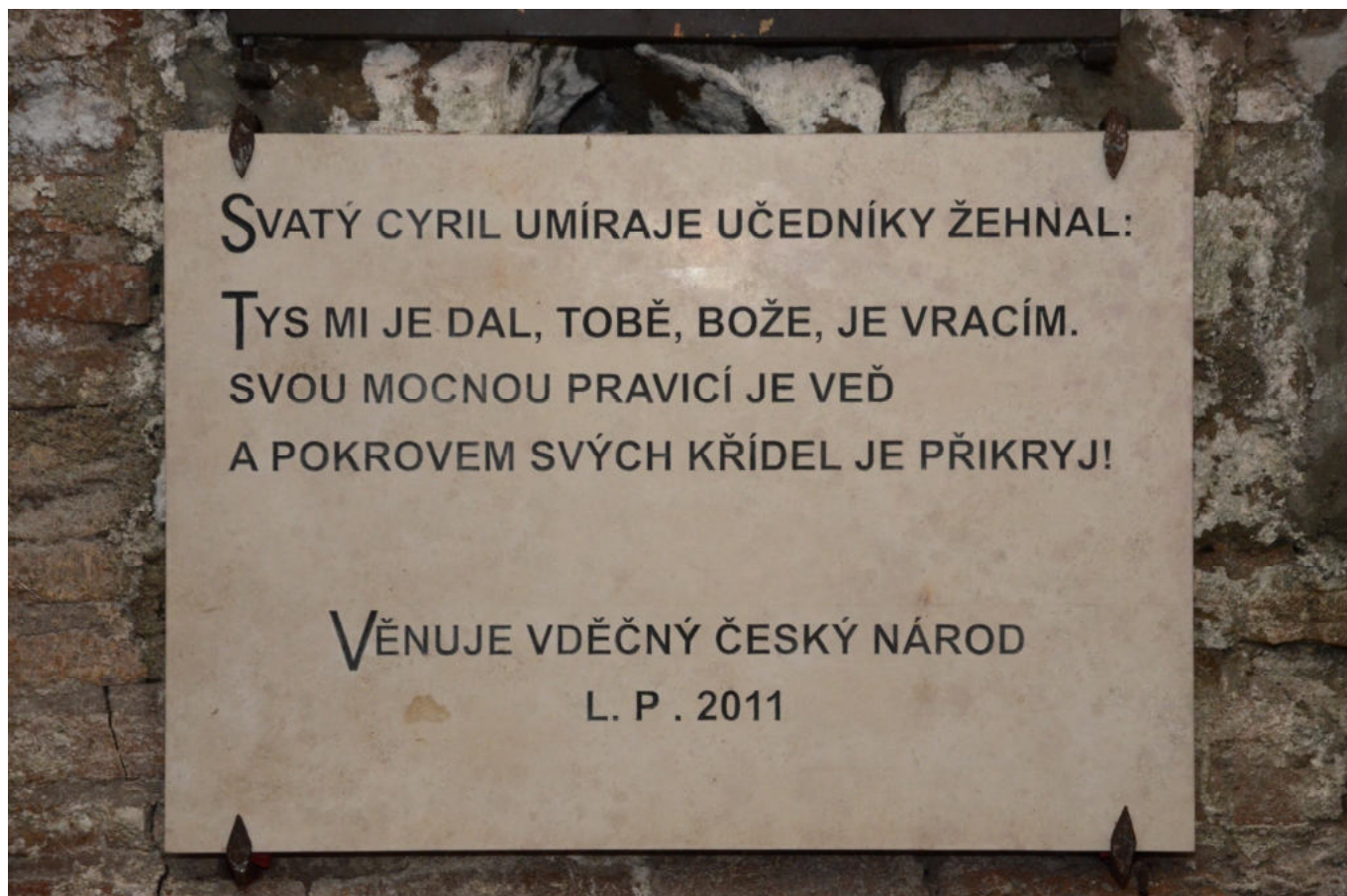
římském breviáři (7. června). Papež k tomu dodává dojemnými slovy: „Vzpomínáme, ctihodní bratří, na tyto činy velmi rádi a s velkým dojetím si připomínáme slavné začátky slovanských národů a jejich dávnou jednotu s katolickou Církví. Vždyť tito dva apoštolové křesťanské víry, o nichž jsme právě mluvili, přišli k pohanským národům Cařihradu, ale jejich poslání bylo od tohoto apoštolského Stolce, středu katolické jednoty, vícekrát jasně potvrzeno. Zde v Římě podávali účet ze své činnosti a odpovídali na žaloby, které se proti nim šířily, zde v Římě u hrobu sv. Petra a Pavla přísahali věrnost katolické víře, zde se jim dostalo biskupského svěcení spolu se zákonitou mocí s ním spojenou. Zde se jim též dostalo potvrzení obřadu ve slovanské řeči...“

Život svatých bratří skutečně dotvrzuje, že Řím byl světelným majákem jejich apoštolské činnosti, bezpečným přístavem, kam se uchýlovali i se svými žáky právě v době, kdy začíná schizma Fotiovo. Zde našli onu skálu Petrovu, na které začali stavět základy nového křesťanství a slovanské hierarchie. Cyrilometodějská studia, která se po encyklice Grande munus ještě více prohloubila, vrhají stále jasnější světlo na tato fakta. Uvědomujeme si, jaké úsilí vynaložili solušní svěťci na to, aby upevnili pradávne vztahy mezi Cařihradem a Římem, aby se zachovala jednotu víry mezi Řeky a Římany a v obrovském světě slovanském.

Nejlepším důkazem pro toto tvrzení je sama skutečnost, fakta z jejich apoštolské činnosti. Nejcharakterističtější jsou tyto body: 1. zvláštní účta ke sv. Klimentu, papeži a mučedníku; 2. slovanský překlad tzv. liturgie sv. Petra; 3. první organizace slovanské hierarchie z Říma; 4. nauka sv. Cyrila o primátu sv. Petra a jeho nástupců; 5. manifestace u příležitosti smrti svatých Bratří.

Význam cyrilometodějského poslání

Pamětní deska českého národa u hrobu sv. Cyrila v Římě s textem Tomáše kardinála Špidlíka, S.J. Foto: Jiří Blažek.

Toto mundo in pace composito. Celý svět byl v míru. Těmito slavnostními slovy zvěstuje římské Martyrologium na Štědrý den narození Kristovo. Byl opravdu velký čin, že císař Augustus zavřel brány Jánova chrámu a tím prohlásil světový stav míru. Celá tehdejší vzdělaná země, *oikumené*, se sjednotila pod jedním vládcem, římským císařem, pod jedním zákonem. Touha lidí vytvořit jednu společnost na celém světě se zdála splněna. Byl to velký dar, který přinášel antický svět nové společnosti, která měla brzy vzniknout, tj. křesťanské,

Bohužel konkrétní skutečnost nebyla tak skvělá, jak se zdálo. Jednota velké římské říše, *pax Romana*, byla slabá kulturně i politicky. Jeden vládce se brzy cítil neschopen ovládat tak obrovský svět.

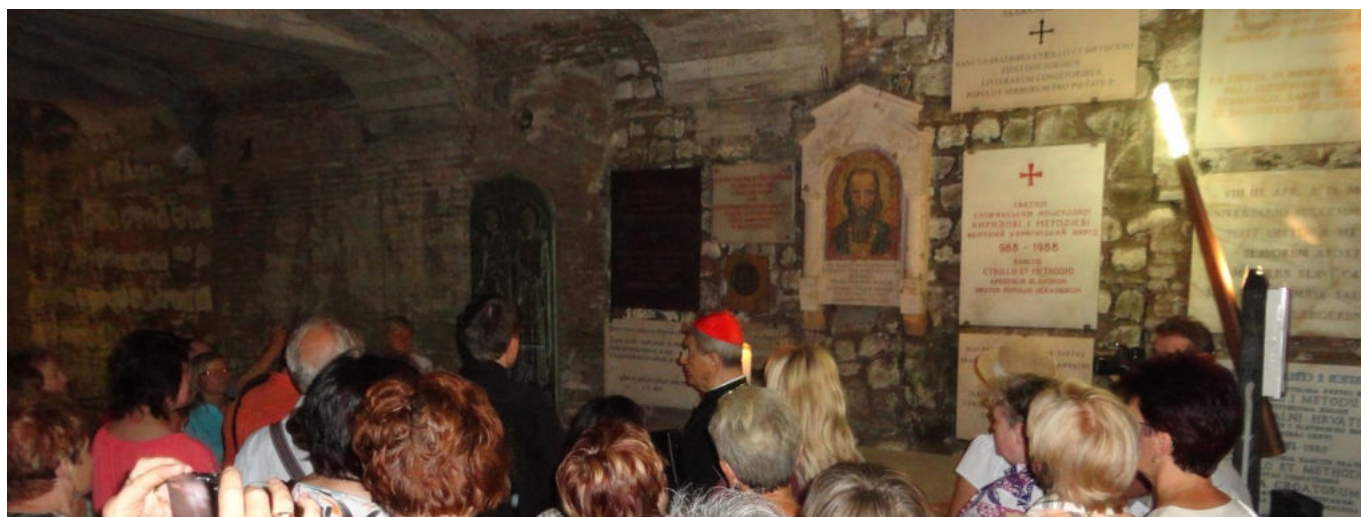
Roku 286 Dioklecián uznal úředně tuto situaci a rozdělil říši na dvě části, západní a východní, každá měla svého vlastního císaře. Byl to zpočátku jenom administrativní čin, ale přinesl mnoho důsledků. Obě části se začaly rozlišovat, dělit a časem vznikl i antagonismus mezi nimi. Byla tu dvě hlavní města, Řím a Cařihrad, a dvojitý svět, západní a východní. A to se stalo zrovna v době, kdy začínají vystupovat na jeviště světa nové národy, barbaři. Vstupují do vzdělanosti říše, stávají se křesťanskými, ale už od té doby začínají rozlišovat dva druhy národů: křesťané západní latinští a křesťané východních církví.

Tato situace se v 10. století vyhrotila v otevřený konflikt politický i církevní. A to je právě doba, kdy vstupují na jeviště dějin nové masy národů slovanských a umísťují se právě uprostřed mezi Východem a Západem, tam, kde bylo pověstné Illyricum, teritorium,

kteří kdysi patřilo k Západu, ale které v době ikonoklasmu byzantský císař vzal z jurisdikce římského papeže. Nyní tu tedy byli Slované. Velká otázka doby zněla: Kam se zařadí? Budou částí Východu nebo Západu? Obojí strany jevily o ně zájem a knížata hrála často dvojí hru, počítala, kde víc dostanou.

V centrální Evropě vznikla velká říše moravská. K ní se tedy obrátily zraky světa. Působili tam tzv. irští misionáři, a to s úspěchem. Byl tu tedy zřejmý vliv Západu. To mělo výhody, ale i politické nevýhody. A tak se stal roku 863 historický fakt velkého významu. Rastislav posílá poselství na Východ k císaři Michaelovi III. a žádá o misionáře. Začíná staletý boj o střední Evropu. Další historii známe. Císař posílá dva bratry, Cyrila a Metoděje, misionáře zcela zvláštní. Znájí slovansky a sžijí se celým srdcem se svou misí.

Ale stalo se tu i něco docela zvláštního. Oni pochopili i mimořádnost situace z hlediska církevně politického. Nepostavili se zásadně proti západním misionářům, ani se nepokoušeli vtáhnout Moravu do výluční sféry byzantské. Pochopili, že svět, který se tehdy beznadějně rozděloval na Východ a Západ, potřebuje třetí neutrální sféru, která by napětí vyvážila. Obrovské masy Slovanů, zdálo se jim, mají toto poslání, být mostem mezi vznikající propastí evropské vzdělanosti.

S Giovannim kardinálem Coppou u hrobu sv. Cyrila. *Peregrinatio in Corde Ecclesiae*, 30.6.2011.

Velmi údivný je i fakt, že pochopil tuto mimořádnost slovanské mise i římský papež a schválil na území, které považoval za svou jurisdikci, slovanskou liturgii. Jak by bývala vypadala církev a struktura světa jinak, kdyby se byla mise v tomto duchu udržela? Jistě jinak než dnes! Čí je vina, že mise padla? Nebudeme hledat viníky, ale konstatujme jenom výsledek. Slované, kteří byli povoláni Bohem, kteří byli povoláni Bohem,

aby zmírnili protivy mezi Východem a Západem, se stali první a nejtragičtější obětí tohoto

rozdělení. Byli sami roztrženi na dvě půlky, na dvě Církvě, východní a západní. Svatopluk vyhnal Metodějovy žáky na Východ a bulharský kníže, který je přijal, o něco později vyhnal latinské misionáře. Evropský svět se rozdělil, zůstal po staletí rozdělen a je rozdělený dodnes.

Není naším úkolem analyzovat politicky situaci Slovanů v Evropě. Ale je naše povinnost se zamyslet nad papežským listem z 31. prosince 1980, ve kterém jsou sv. Cyril a Metoděj prohlášeni patrony Evropy. Jaký smysl máme tomuto listu dát?

Často jsem se ptal, jaký měl ohlas ve světě? Ne zrovna šťastně jej přijali někteří zástupci slovanských národů. Ti jsou totiž ve stálém pokušení, že si z cyrilometodějské úcty dělají oltářiček pro své vlastní malé zájmy. Daleko lepší pochopení jsem viděl v sérii přednášek, které organizovali v Itálii a na kterých mluvili slávisté z univerzit. Tam se víceméně opakovalo toto motto. Slované jsou národy, které jsou nám blízké, málo o nich víme. Ale jsou schopni ještě přinést nové prvky k oživení západní vzdělanosti, kultury a zvláště křesťanství. K tomu je ovšem nutné, aby si Slované sami nejdříve uvědomili svou pravou minulost a svou typicky křesťanskou tradici, z které žije jejich lidová životnost a pravá kultura, která roste z lidu.

Jiné národy měly svou dávnou kulturu, kterou poněmáhle pokřesťanšťovaly. U Slovanů je vznik kultury totožný s přijetím křesťanství. Být si vědom své vlastní identity, to je téma, kterým se zabývají všechny národy v dnešním vznikajícím novém světě. Neměla to být i naše první povinnost? Jít ke kořenům znamená najít Krista. Tak totiž začíná Předzpěv k evangeliím z pera sv. Cyrila: „Jak proroci již dříve předpověděli, Kristus přichází shromáždit národy, neboť je světlem celého světa... Slyšte všichni lidé slovanští, slyšte Slovo, od Boha přišlo, slovo jež krmí lidské duše, slovo jež sílí srdce i rozum, slovo to, jež vede k poznání Boha“.

Homílie papeže Františka na závěr X. Světového setkání rodin

V rámci X. Světového setkání rodin nastala chvíle díkůvzdání. S vděčností– jako ve velkém offertoriu – dnes přinášíme Bohu vše, co do vás, drahé rodiny, zasel Duch svatý. Některé z vás se účastnily reflexe a sdílení zde ve Vatikánu, jiné z vás takové momenty podnítily a prožívaly v příslušných diecézích, jako bychom tvořili obrovské souhvězdí. Dokážu si představit bohatství prožitků, návrhů, snů, ačkoli nechybí ani starosti a nejistoty. Nyní to vše předkládáme Pánu a prosíme Jej, aby vás podpořil svou silou a láskou. Každý z vás – tatínkové, maminky, děti, prarodiče, strýcové a tety, dospělí, mladí, staří – máte jinou rodinnou zkušenost, ale všichni chováte tutéž naději vtělenou v modlitbu: kéž Bůh žehná a chrání vaše rodiny a rodiny celého světa.

Ve druhém čtení k nám svatý Pavel promlouval o svobodě. Svoboda je pro moderního, současného člověka jedním z nejvíce ceněných a kýžených statků. Všichni touží po bezpodmínečné, neomezované svobodě, a proto se chtějí vysvobodit z jakéhokoli druhu kulturního, společenského či hospodářského „vězení“. A přesto, kolika lidem chybí vůbec největší svoboda: ta vnitřní! Apoštol nám křesťanům připomíná, že tato svoboda je především dar, když prohlašuje: „To je ta svoboda, ke které nás osvobodil Kristus“ (Gal 5,1). Svoboda nám byla darována. Všichni se rodíme s mnoha vnitřními i vnějšími podmíněnostmi a především se sklonem k egoismu, tedy k sebestřednosti a prosazování vlastních zájmů. Z tohoto otroctví nás ale Ježíš vymanil. Svatý Pavel, aby předešel nedorozumění, nás upozorňuje, že svoboda darovaná Bohem není ona klamná a prázdná svoboda tohoto světa, která je ve skutečnosti „prosazováním sebe sama“ (Gal 5,13). Nikoli, svoboda, kterou pro nás Ježíš vykoupil za cenu své krve, se plně zaměřuje na lásku, abychom, jak apoštol řekl a dnes znovu říká „si navzájem posluhovali láskou“ (ibid.).

Když jste vy všichni manželé zakládali svou rodinu, s Kristovou milostí jste učinili tuto odvážnou volbu: neužívat svou svobodu sami pro sebe, ale k lásce vůči lidem, které Bůh postavil vedle vás. Namísto toho, abyste žili jako „ostrovy“, jste se dali „do služby jedněch druhým“. Takto se prožívá svoboda v rodině! Neexistují zde planety či satelity, obíhající po vlastní okružní dráze. Rodina je místem setkávání, sdílení, vycházení ze sebe, abychom přijali druhého a byli mu nablízku. Je to první místo, kde se učíme milovat.

Bratři a sestry, ačkoli toto velice přesvědčivě hlásáme, dobře víme, že ve skutečnosti tomu tak vždy není, a to z mnoha důvodů a řady různých situací. Zatímco tedy stvrzujeme krásu rodiny, vnímáme více než kdy jindy, že ji také máme hájit. Nedopusťme, aby ji znečistilo jedovaté sobectví, individualismus, kultura lhostejnosti a odpisu, aby tak ztratila své „DNA“, kterým je pohostinnost a duch služby – to je rodinná stopa.

Vztah mezi proroky Eliášem a Elizeem, který nám předložilo první čtení, nás přivádí k zamyšlení nad mezigeneračními vztahy, nad předáváním štafety mezi rodiči a dětmi. Tento vztah není v dnešním světě jednoduchý a často zavdává důvody k neklidu. Rodiče se obávají, že děti nebudou schopny orientace ve složité a zmatečné společnosti, kde se vše jeví chaoticky a nejistě, a že nakonec sejdou z cesty. Vinou tohoto strachu jsou někteří rodiče úzkostliví, jiní příliš ochranní, jindy dokonce tento strach zabrání jejich touze přivádět na svět děti. Prospěje nám proto, když se zahlubáme do vztahu mezi Eliášem a Elizeem. Eliáš v krizové chvíli, poznamenané obavami z budoucnosti, dostává od Boha příkaz, aby pomazal Elizea jako svého nástupce. Bůh dává Eliášovi pochopit, že svět nekončí jím a přikazuje mu, aby své poslání předal dalším. Takový je smysl gesta, popsaného v textu: Eliáš hází svůj plášť na Elizea, aby od oné chvíle učedník zaujal mistrovo místo a pokračoval v prorocké službě v Izraeli. Bůh takto projevuje, že do mladého Elizea vkládá důvěru. Starý Eliáš předává svou funkci, své prorocké povolání Elizeovi. Důvěruje mladému člověku, důvěruje budoucnosti. V onom gestu se skrývá veškerá jeho naděje, v níž předává štafetový kolík.

Jak je důležité, aby rodiče hleděli na Boží konání! Bůh miluje mladé lidi, ale to neznamená, že je chrání před každým rizikem, každou výzvou a každým utrpením. Není úzkostlivý a přehnaně starostlivý, naopak jim důvěruje a každého z nich vyzývá k vysokým měřítkům života a poslání. Vzpomeňme si na dítě Samuela, dospívajícího Davida, mladého Jeremiáše; pomysleme především na onu šestnácti, sedmnáctiletou dívku, která počala Ježíše, na Pannu Marii. Bůh této dívce důvěřoval.

Drazí rodiče, Boží slovo nám ukazuje cestu: nechraňte své děti před každou těžkostí a utrpením, ale snažte se jim předat vášeň pro život, rozlítit v nich touhu po vlastním povolání a přijetí velkého poslání, které pro ně Bůh zamýšlí. Právě tento objev dodává Elizeovi odvalu a odhodlání a díky němu se stává dospělým. Rozloučení s rodiči a zabití býků je přesně tím znamením, že Elizeus pochopil, že nyní je řada na něm, že nastal čas přijmout Boží výzvu a vykonat to, co viděl dělat svého mistra. A bude tak činit s odvahou až do konce svého života. Drazí rodiče, pokud svým dětem pomůžete objevit a přijmout jejich povolání, uvidíte, že mu „propadnou“, budou mít sílu čelit těžkostem života a překonávat je. Chtěl bych také dodat, že pokud má vychovatel druhému pomoci v následování jeho povolání, je tím nejlepším způsobem přijmout s věrnou láskou své vlastní poslání. Učedníci to viděli u Ježíše a dnešní evangelium nám ukazuje symbolický okamžik, kdy se Ježíš „pevně rozhodl jít do Jeruzaléma“ (Lk 9,51), i když dobře věděl, že tam bude odsouzen a zabit. A na cestě do Jeruzaléma Ježíš zažívá odmítnutí od obyvatel Samaří, odmítnutí, které vyvolává rozhořčenou Jakubovu a Janovu reakci, ale které Ježíš přijímá, protože je součástí jeho povolání: nejprve byl odmítán v Nazaretě – pomysleme na onen den v synagoze, nyní v Samařsku a nakonec bude zavržen v Jeruzalémě. Ježíš to všechno přijímá, protože přišel, aby na sebe vzal naše hříchy. Stejně tak není pro děti nic povzbudivějšího než vidět své rodiče, jak své manželství a rodinu prožívají jako poslání, věrně a trpělivě, navzdory těžkostem, smutným okamžikům a zkouškám. To, co se stalo Ježíšovi v Samaří, se děje v každém křesťanském povolání, včetně povolání rodinného. Všichni víme, že přicházejí chvíle, kdy je třeba vyrovnat se s odporem, uzavřeností, nepochopením, které vycházejí z lidského srdce, a s Kristovou milostí je proměnit v přijetí druhého, ve zdarma dávanou lásku.

A na cestě do Jeruzaléma, bezprostředně po této epizodě, která nám v jistém smyslu popisuje „Ježíšovo povolání“, nám evangelium představuje další trojí povolání třech uchazečů o Ježíšovo učednictví. První z nich je vyzván, aby při následování Mistra nehledal stálý, bezpečný příbytek, vždyť Ježíš „nemá, kam by hlavu položil“ (Lk 9,58). Následovat Ježíše znamená dát se do pohybu a již v něm zůstat, stále s Ním „cestovat“ různými životními situacemi. Jak pravdivé je to pro vás, manžele! I vy jste přijetím povolání k manželství a rodině opustili své „hnízdo“ a vydali se na cestu, jejíž všechny etapy jste nemohli předem znát a která vás neustále udržuje v pohybu, se stále novými situacemi, nečekanými událostmi a překvapeními. Některá tato překvapení jsou bolestná. Taková je cesta s Pánem. Je dynamická, nepředvídatelná a vždy vede k úžasným objevům. Pamatujme, že odpočinek každého Ježíšova učedníka spočívá právě v každodenním plnění Boží vůle, ať už je jakákoli.

Druhý učedník je vyzván, aby se nevracel pohřbít své mrtvé. Nejde o to, že bychom neměli dodržovat čtvrté přikázání, které je stále platné a také nás hojně posvěcuje, ale o výzvu, abychom především dodržovali první přikázání: milovat Boha nade všechno. To platí i pro třetího učedníka, který je povolán k tomu, aby Krista následoval rozhodně a celým srdcem, aniž by se ohlédl za sebe a dokonce se rozloučil se svou rodinou.

Drahé rodiny, i vy jste zvány, abyste neměly jiné priority, abyste se neohlížely zpět, to znamená, abyste nelitovaly dřívějšího života, dřívější svobody s jejími klamnými iluzemi: život ustrne, když nepřijímá novost Božího volání a lituje minulosti. A toto oplakávání minulého a nepřijetí novosti, kterou nám Bůh posílá, nás vždy fosilizuje. Zatvrzuje nás to a nepolidšťuje. Když Ježíš volá, včetně manželství a rodiny, žádá nás, abychom se dívali

dopředu, a ustavičně nás na cestě předchází, trvale nás předchází v lásce a službě. Ti, kdo ho následují, nebudou zklamáni!

Drazí bratři a sestry, všechna čtení, která nám dnešní liturgie nabízí, nás prozřetelnostně poučují, protože hovoří o povolání, což je právě téma tohoto Desátého světového setkání rodin: „Rodinná láska: povolání a cesta ke svatosti“. V síle tohoto Slova života vás povzbuzují, abyste se odhodlaně vydali na cestu rodinné lásky a sdíleli se všemi členy rodiny radost z tohoto povolání. A není to snadná cesta: přijdou temné okamžiky, chvíle obtíží, kdy si budeme myslet, že je všemu konec. Kéž je láska, kterou mezi sebou prožíváte, vždy otevřená navenek a schopná „dotknout se“ těch nejslabších a zraněných, které potkáváte na cestě: křehkých na těle a křehkých na duši. Láska, dokonce i rodinná, se očišťuje a posiluje, když se dává. Sázka na rodinnou lásku je odvážná: ke sňatku je třeba odvahy. Vidíme tolik mladých lidí, kteří nemají k manželství odvalu, a mnohokrát mi některé matky říkají: „Ale udělejte něco, promluvte si s mým synem, proč se neožení, je mu přece 37 let!“. – „Ale paní, nežehlete mu košile, začněte ho trochu posílat pryč, ať vyletí z hnízda“. Protože rodinná láska také nutí děti létat, učí je létat a nutí je létat. Není majetnická, vždy vyjadřuje svobodu. A pak, v těžkých chvílích, v krizích, které mají všechny rodiny, prosím, nevydávejte se snadnou cestou: „jdu zpět k mamince“, nikoli. Pokračujte odvážně v tom, nač jste vsadili. Budou těžké chvíle, nastanou tvrdé chvíle, ale jděte dál, vždycky. Váš manžel, vaše žena má tu jiskru lásky, kterou jste cítili dříve: nechte ji vyjít z nitra, znovu objevte lásku. A to nám v době krize velmi pomůže.

Církev je s vámi, či spíše, církev je ve vás! Církev se totiž zrodila z jedné rodiny, oné nazaretské, a tvoří ji především rodiny. Kéž vám Pán pomáhá každý den setrávat v jednotě, v pokoji a v radosti, a také vytrvat v těžkých chvílích, v oné věrné vytrvalosti, která nás činí stále lepšími a ukazuje všem, že Bůh je láska, že Bůh je společenství života.

Drahé rodiny, zvu vás, abyste pokračovaly v cestě a naslouchaly Otci, který vás volá: staňte se misionářkami na cestách tohoto světa! Nechoďte samy! Vy, mladé rodiny, se dávejte vést těmi, které znají život. Vy, které jste více vpřed, buďte jiným společníci na cestě. Vy, které jste kvůli těžkostem ztratily cestu se nedejte přemoci smutkem, důvěřujte lásce, kterou do vás vložil Bůh, prostě denně Duchu, aby ji oživoval. Radostně hlásejte, jak je krásné být rodinou! Hlásejte dětem a mladým lidem milost křesťanského manželství. Dodávejte naději těm, kteří ji nemají. Jednejte tak, jako by vše záviselo na vás, u vědomí, že vše je třeba svěřovat Bohu. „Sešívejte“ tkaninu společnosti a synodální církve, která utváří vztahy, násobí lásku a život. Buďte znamením žijícího Krista, nemějte strach z toho, co po vás Pán žádá, ani z velkorysosti vůči Němu. Otevřete se Kristu, naslouchajte Mu v tichu modlitby. Provázejte křehké, ujímejte se osamocенých, uprchlíků, opuštěných. Buďte setbou bratrštějšího světa! Buďte rodinami se širokým srdcem! Buďte vstřícnou tváří církve! A prosím, modlete se, stále se modlete! Kéž vám Maria, naše Matka, pomůže, až nebudete mít víno, necht' je vám průvodkyní v čase mlčení a zkoušky, ať vám pomáhá kráčet společně se svým Vzkříšeným Synem.

Mariánská svatyně v Zarvanici stírá slzy

SVITLANA DUKHOVYCH - VATICAN NEWS

„Děláme všechno pro to, aby se uprchlíci, kteří sem přicházejí, neuzavírali do sebe, neztráceli odvahu, ale cítili, že v této tragédii, v tomto neštěstí nejsou sami, opuštění, a že jim církev podává ruku.“ Takto hovoří P. Ivan Sichkaryk, řeckokatolický kněz ternopilsko-zborovské archieparchie (západní Ukrajina), když vypráví o přijetí, které nabízejí vysídlencům v mariánské svatyni v Zarvanici (Зарваніця), jedné z nejznámějších nejen na Ukrajině. Právě zde 25. března, v den, kdy papež František zasvětil lidstvo, zejména Ukrajinu a Rusko, Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, pronesla hlava ukrajinské řeckokatolické církve, Jeho Blaženost Svjatoslav Ševčuk, stejná slova aktu zasvěcení, jako vyjádření spojení s bazilikou svatého Petra a dalšími svatyněmi po celém světě.

31. května se v této svatyni shromáždili duchovní a věřící, aby se zde modlili růženec za mír, kterému předsedal papež František v bazilice Santa Maria Maggiore. Zatímco před válkou přijímala Zarvanica mnoho poutníků, aby jim nabídla duchovní posilu, v posledních více než čtyřech měsících toto místo otevřelo svou náruč všem, kdo prchají z východu, severu a jihu Ukrajiny - z částí nejvíce postižených ruskou invazí. Ubytování zde našlo více než 500 lidí: někteří zůstali déle, jiní po krátké době odešli do jiných míst na západě země nebo do zahraničí.

„Na území svatyně,“ vysvětluje otec Ivan, „máme tři domy pro duchovní cvičení, které naše arcidiecéze dala k dispozici pro přijímání uprchlíků. Jednu z nich jsme otevřeli nedávno a spěchali jsme s dokončením rekonstrukce, protože vidíme, že boje neustávají a lidé z těchto území utíkají a potřebují najít místo k životu.“

„Poskytujeme ubytování, stravu, oblečení a léky,“ a dodává: „V případě potřeby také voláme lékaře, a pokud má někdo vážnější problém, odvezeme ho do blízké nemocnice. Mnoho lidí sem přišlo poté, co strávili několik týdnů v přístřešcích a v mrazu. Někteří byli nachlazení nebo měli jiné zdravotní problémy.“

„Přijela jsem sem se dvěma dětmi ve věku 10 a 13 let,“ říká Olena ze Záporoží. „Strávily jsme týden v přístřešcích, byla zima a spaly jsme v botách a oblečení. Bylo tam tolik strachu, a proto jsme se rozhodly odejít. Trvalo nám čtyři dny, než jsme se tam dostaly, protože tam stály dlouhé fronty aut. Docházelo nám jídlo i voda a obchody byly zavřené. Na západě Ukrajiny jsme nikoho neznaly a během cesty jsme kontaktovaly tuto svatyni a oni nám řekli, že by nás mohli přijmout. Byla jsem nadšená. Nikdy nezapomenu na půlnoc 6. března: když jsme sem přijely, viděla jsem les, kostel a asi deset mladých seminaristů, kteří na nás čekali. Nemám slov, kterými bych popsala, jak moc si vážím lásky, s jakou nás přijali.“

Otec Ivan říká, že v prvních dnech po příjezdu nemohou uprchlíci ze šoku ani mluvit: přišli o všechno a nechápou, co se děje. „A teprve po týdnu,“ pokračuje kněz, „začnou znovu vyprávět, co se v jejich životě stalo, a pak jim můžeme navrhnout, aby si promluvili s kněžími, s psychology, aby s nimi navázali kontakt a udělali všechno pro to, aby se neuzavřeli do sebe, aby neztratili odvahu, ale aby cítili, že v této tragédii, v této nouzi nejsou sami, opuštění, že jim církev podává ruku.“

Zarvanica byla vždy otevřená poutníkům různých vyznání. I nyní jsou zde vítáni všichni, kdo to potřebují. „Soucítíme s těmito lidmi,“ říká otec Ivan Sichkaryk, „a oni zde mohou díky přímé zkušenosti zjistit, že se jedná o posvátné místo. Pořádáme pro uprchlíky různá školení, výlety, exkurze, abychom jim také pomohli odvrátit se od tísnivých myšlenek, od vzpomínek, že přišli o všechno: o příbuzné, domov, práci, prostředky k životu. Vidíme, že válka nesmírně brutálním způsobem ničí lidské osudy. Proto se jim psychologové a kněží snaží pomoci překonat tento dramatický okamžik a znovu objevit, že život jde dál, že existuje naděje a že Bůh nás nadále vede skrze určité lidi a určité okolnosti. Chceme, aby dokázali vnímat církev nejen ve formátu "Otče náš" a "Zdrávas Maria", ale aby pochopili, že církev je matka, která slouží a pomáhá různými způsoby.“

„Jsem tu už tři měsíce,“ pokračuje Olena, „a tato zkušenost mi pomohla pochopit, na

čem v životě opravdu záleží: na lidských vztazích, dobrotě a lásce, kterou nám tu projevují a kterou jsem nikdy předtím neviděla. Naučili jsme se zde mnoho věcí. Znovu jsem také objevila hodnotu práce na půdě: ráda sázím květiny, na což jsem si dříve nenašla čas. A tito velmi mladí seminaristé mluví s takovou úctou k nám i k sobě navzájem.“

Řeckokatolický kněz vypráví, že někteří uprchlíci se účastnili růžence za mír ve spojení s bazilikou Santa Maria Maggiore. Některé občansky oddané páry se po přípravném období rozhodly přijmout svátost manželství, jiné požádaly o křest pro své děti. „Mnoho lidí zde znovu objevilo hodnotu lidských vztahů, života a Božího požehnání,“ říká otec Ivan. „Pobyt na posvátném místě jim totiž pomáhá nejen získat ubytování, stravu atd., ale také umožňuje aby se jich dotkla Boží láska prostřednictvím služby, kterou jim poskytujeme.“

„Přijela jsem z Charkova se dvěma dětmi a tříletým vnukem,“ říká Oksana, „cítím se tu dobře, je to místo, které léčí duši. Na druhé straně však bolí duše za celou Ukrajinu a za

naše město, které je již téměř čtyři měsíce nepřetržitě bombardováno.“ Ve válce je tolik bolesti a strachu. P. Ivan Sichkaryk, který získal doktorát z biblické teologie na Gregoriánské univerzitě, se snaží vysvětlit temné okamžiky života ve světle Písma svatého.

„My křesťané, kteří jsme věřící lidé, nebo se o to alespoň snažíme,“ vysvětluje, „jsme přijali příslib spásy skrze svátost křtu. V životě nastávají situace podobné té, kterou zažil Mojžíš s vyvoleným lidem před Rudým mořem: před ním je moře, za ním faraonovo vojsko, tedy žádná cesta ven. A křesťané jsou lidé, kteří vidí vážnou situaci a zdá se, že je všemu konec, ale ze srdce, skrze víru, se

obracejí k Pánu s modlitbou: „Stále věřím, že nám pomůžeš z této situace a zachráníš nás“. Proto je tak důležité pociťovat tuto živou Boží přítomnost v našem životě prostřednictvím modlitby. Protože se nic neděje náhodou, Bůh řídí dějiny a my mu svěřujeme své životy. Z toho pramení naděje, která nás vede ke konkrétním činům, k pomoci druhým. Kolik lidí v těchto dramatických událostech objevilo, že mohou být užiteční, že mohou sloužit, udělat i něco malého, co se pak stane něčím větším a nepostradatelným.“

„Jen ve světle Boží Prozřetelnosti si mohu vysvětlit, že jsme se ocitli tady,“ říká Žanna, také z Charkova, „protože po týdnu stráveném v útulcích jsme nevěděli, kam jít. Nyní jsme na místě, kde nás přijali s láskou a péčí. V tom spočívá láska k bližnímu, která se takto projevila vůči nám“.

„Vrátili jsme se k dramatu Kaina a Ábela; bylo rozpoutáno život ničící násilí, satanské, ďábelské násilí, na které jsme my věřící povoláni reagovat silou modlitby, konkrétní pomocí lásky, všemi křesťanskými prostředky, aby zbraně ustoupily jednání. Chtěl bych vám poděkovat za pomoc, kterou jste poskytli církvi a papeži na Ukrajině a v zemích, kde byli přijati uprchlíci. Ve víře víme, že výšiny lidské pýchy a modlářství budou poníženy a slzavá, pustá údolí zaplněna, ale rádi bychom také viděli, že se brzy naplní Izaiášovo proroctví o míru: že nezdvihne již meč národ proti národu, že zkují své meče v radlice a svá kopí ve vinařské nože (Is 2,4). Místo toho se zdá, že se vše ubírá opačným směrem: potraviny ubývá a řinčení zbraní narůstá. Kainův vzorec dnes řídí dějiny. Nepřestávejme se proto modlit, postit, pomáhat a pracovat, aby cesty míru našly místo ve spleti konfliktů“.

(Papež František k zástupcům katolických agentur, které shromažďují finance na dobročinné účely ve Spojených státech amerických, Německu, Francii, Švýcarsku, Nizozemsku a Rakousku.)

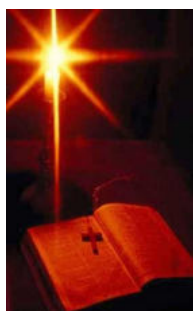
*„Slyšte Slovo, vyšlé od Boha, Slovo, jež krmí lidské duše,
Slovo, jež sílí srdce i rozum, Slovo, jež vede k poznání Boha“ (Proglas,
č. 24–27)*

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ

S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J., čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 4. ČERVENCE 2022

Když Ježíš mluvil, přišel jeden představený synagogy, padl mu k nohám a řekl: "Právě mi umřela dcera. Ale pojd', vlož na ni ruku, a bude žít!" Ježíš vstal a šel za ním, on i jeho učedníci. Vtom k němu přistoupila zezadu jedna žena, která trpěla krvácením dvanáct let, a dotkla se střípce jeho šatů. Řekla si totiž: "Jestli se dotknu jen jeho šatů, budu uzdravena." Ježíš se obrátil, a když ji uviděl, řekl: "Bud' dobré mysli, dcero. Tvá víra tě zachránila." A od té chvíle byla ta žena zdravá. Když Ježíš přišel do domu (toho) představeného a uviděl pištce a hlučící dav, řekl: "Odejďte! Vždyť to děvče neumřelo, jenom spí." Posmívali se mu. Když vykávali zástup ven, vstoupil, vzal ji za ruku, a děvče vstalo. Zpráva o tom se roznesla po celé té krajině. (Mt 9,18-26)

Krvotoká žena. Setkání s osobami se uskutečňuje v různých stupních, od jednoduchého podání ruky až k dlouhým důvěrným rozhovorům. Nemocná žena uvěřila, že má moc i pouhý dotyk s Ježíšem. Origenes v tom vidí symbol našich prvních setkání s Kristem, který k nám mluví v Písmu svatém. Čteme-li texty, zpočátku jim nerozumíme, alespoň ne duchovně. Vnímáme jenom vnější smysl slov, povrchně. Je to, jako bychom se dotýkali jen Kristova šatu. Ale už v tom prvním dotyku se projeví Boží síla. Četba nás začíná posvěcovat, i když nám je utajen hluboký smysl slov Božích. Do toho pronikáme pomalu, pozvolna. Pouhý vnější dotyk se přemění v důvěrný rozhovor s Ježíšem. Tento postup, který se uskutečňuje při četbě Písma, se projeví i v ostatních zbožnostech v církevním životě. Na počátku jsou to gesta vnější, ale pomalu dostávají vnitřní smysl a důvěrnost styku s Bohem.

Jairova dcera. Krvotoká žena šla a dotkla se Ježíše. K Jairově dceři přichází On sám a dotýká se jí, aby ji vzkřísil. Dá se pokračovat v symbolickém výkladu Órigenově. Ke čtení Písma přistupujeme my, abychom se dotkli Krista skrytého pod „způsobou slova“. V druhé části liturgie slavíme eucharistii, kde Kristus přistupuje k nám „pod způsobou chleba a

vína“. Jeho dotyk i nás křísí z mrtvých, zajišťuje nám nesmrtelnost, věčný život. Aplikuje se tu na nás všechno to, co Ježíš řekl v jednom okamžiku: „Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa“ (Jan 6,51). Už u sv. Ignáce z Antiochie se vyskytuje výraz „lék proti smrti“, aplikovaný na eucharistii. Z tohoto syrského prostředí totiž pocházeli pověstní lékaři, kteří sbírali léčivé byliny proti všem nemocem. Jejich snem bylo najít nějaký lék proti smrti. Sv. Ignác, který prý byl podle tradice to dítě, které dal Ježíš za příklad apoštolům, jistě však byl učedník sv. Jana Evangelisty, odpovídá lékařům své země: My, křesťané, už lék proti smrti máme. Je to eucharistie, Kristovo tělo, které přichází k nám na oltář.

Neumřela, ale spí. Dotyk Ježíšův přemění samu smrt, takže se stává spánkem. O Jairově dceři a později o Lazarovi (Jan 11,11) řekl Ježíš, že spí. V prvním případě se mu smáli, ve druhém mu nerozuměli. Nebyli ještě zvyklí na nápisy na hrobech, jaké se začnou vyskytovat v době křesťanské. „Spí spánkem pokoje.“ Co se vlastně s člověkem ve spánku děje? Žije, ale ztrácí styk s vnějším světem. Nevidí, neslyší, neví, co se děje okolo. Ale doznívá v duši minulý život, probouzejí se skryté touhy a ty se často projeví jako sny. Snad tu působí i cizí, tajemné vlivy. Bible mluví o snech, ve kterých se zjevuje Bůh. Není divu, že se tento stav podobá smrti, jak jí rozumějí křesťané. Neničí život, ale přerušuje styky s vnějším světem. Zato doznívá celý minulý život. Co jiného je soud Boží po smrti než promítnutí celé minulosti a její srovnání s tím, co je základní touhou člověka: spása duše. A tajemné vlivy? Smrt je opravdový sen, ve kterém mluví a zjevuje se Bůh. A jako se ze snu probouzíme do nového dne, tak i nás Kristus probudí k věčnému životu, až přijde naposledy, aby se nás dotknul svou mocí.

ÚTERÝ - 5. ČERVENCE 2022 - SLAVNOST SV. CYRIL A METODĚJ

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát (učedníků), poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou zeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: 'Pokoj tomuto domu!' Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijдете do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: 'Přiblížilo se k vám Boží království!'“ (Lukáš 10,1-9)

Málo dělníků ke žni. K lepšímu pochopení podobenství se musíme vrátit do tehdejšího rolnictví. Nesešlo se obilí, ale sbíraly se jenom klasy. Ostatně pole nebyla pěkně obdělána. Obilní stébla stála řídce mezi bodláčím a jiným plevelem. Sběr klasů se mohl dělat jenom ručně. Kristus sám aplikuje podobenství na získávání lidí do Božího království. Proto se i v církvi čte tento text při příležitostech, kdy se mluví o kněžském a misijním povolání. Poukazuje se na to, jaké jsou na světě miliardy dobrých lidí, kteří neznají Krista. Spasí se? Dnes o ně nemáme tolik obav, jako měli dříve. Jisté je, že Bůh chce spasit všechny lidi (1

Tim 2,4), najde si tedy cestu, aby k nim v nějakém tajemném způsobu přišel. Proč je tedy potřeba misionářů v úzkém nebo širším slova smyslu? Sv. Jan Zlatoústý to vysvětluje trochu jinak, než bychom si to představovali my. To, že Bůh dává někomu milost být apoštolem druhých, je privilegium především pro něho samého. Spasit spolu s Kristem alespoň jednu duši bližního je největší skutek našeho života. Stáváme se obrazem Spasitele světa a tato podoba Boží spasí na prvním místě nás samotné. Každý křesťan má tedy na svém místě apoštolské a misijní poslání.

Proste tedy Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. I když apoštolské poslání patří všem křesťanům, zvláštním způsobem je uskutečňují ti, kteří si je zvolili jako osobní povolání: kněží, kazatelé, misionáři. Často slyšíme náрек, že jich je málo a že jich stále ubývá. Proto je aktuální výzva Kristova: „Proste Pána žně!“ V církvi se konají zvláštní pobožnosti za kněžská povolání. Ale i tyto modlitby nesmíme chápat tuze úzce a představovat si je tímto zjednodušeným způsobem: My se modlíme za kněze, kněží pak působí apoštolsky ke spáse duší. Ve skutečnosti i modlitba sama už je apoštolská. Spása světa se i dnes děje tak, jak nám ji ukázal sám Ježíš. On dvě nebo tři léta kázal, ale předtím se třicet let modlil a pracoval. I těch třicet let bylo apoštolských. Tedy i ti křesťané, kteří pracují a modlí se, jsou v pravém slova smyslu misionáři. A modlí-li se za kněze, mohou si být jisti, že v kněžských slovech je i síla jejich modlitby k Pánu žní.

Lány se bělají ke žni. Podobenství Kristovo se vztahuje na lidi, kteří se mají spasit. Ale zvláštní vysvětlení textu podává Origenes. Rozšiřuje parabolou do kosmické šířky. Do Božího království je potřeba posbírat celý svět. I ten se má stát duchovním, aby byl Bůh všechno a ve všem (1Kor 15,28). Stane se to skrze člověka, který posbírání ve světě všechno to, co je tu stvořeno k Boží slávě. Lány se bělají ke žni. Ve všech věcech, které vidíme kolem sebe, je skryto Boží slovo, kterým svět vznikl, Boží moudrost, která se tu zjevuje. Objevit tento skrytý smysl světa je umění, kterému říkali Otcové církve „kontemplace přírody“, řecky *theória fysiké*, duchovní fyzika. Fyzikové, přírodopisci objevují, že je svět krásný, protože je harmonické dílo jednoty, účelnosti, přírodních zákonů, jakýsi obrovský orloj. Duchovní lidé jdou dál. Za tou harmonií světa slyší hlas komponisty, který ji složil a hraje, obrovské hodiny světa jim ukazují čas určený k setkání. Přírodovědcům, jak prohlásil jeden z nich, a to světoznámý – Linné, nebesa vypravují slávu Boží (Žl 19,1). Duše, která rozjímá, vidí samého Boha, který tu kraluje, oděný slávou (Žl 93,1).

STŘEDA - 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 6. ČERVENCE 2022

Ježíš si zavolal svých dvanáct učedníků a dal jim moc nad nečistými duchy, aby je vyháněli a uzdravovali každou nemoc a každou chorobu. Jména těch dvanácti apoštolů jsou tato: první Šimon, zvaný Petr, a jeho bratr Ondřej, Jakub, (syn) Zebedeův, a jeho bratr Jan, Filip a Bartoloměj, Tomáš a celník Matouš, Jakub, (syn) Alfeův, a Tadeáš, Šimon Kananejský a Jidáš Iškariotský, který ho pak zradil. Těchto dvanáct Ježíš poslal a přikázal jim: „Mezi pohany nechoďte a do žádného samařského města nevcházejte. Raději

jděte k ztraceným ovčím z domu izraelského. Jděte a hlásejte: 'Přiblížilo se nebeské království.'" (Matouš 10,1-7)

Ježíš povolal dvanáct a dal jim moc. Všichni velcí lidé se starají o to, aby měli spolupracovníky a následovníky svého díla. Snaží se o to, aby jim dali dobré instrukce a zaučili je do práce. Nemohou jim však dát moc, která by přetrvala věky. Známy vědec Pasteur trávil prázdniny ve francouzské vesničce a večer hrával šachy s místním farářem. Ale v sobotu jej duchovní odmítal, protože musel připravit kázání. Optal se samého Pasteura: „Jak byste vyložil našim lidem, že církev je Božího původu?“ Vědec se zamyslel a pak vyložil svůj návrh: „Řekl bych lidem: Vezměte z naší vesnice dvanáct mladíků! Dáte jim dvouroční všeobecný kurz o věcech, které se dají těžko pochopit. Pak pošlete jednoho do New Yorku, druhého do Londýna, třetího do Sydney, čtvrtého do Jižní Afriky atd. Za dva tisíce let se přijdeme podívat, jestli o nich někdo ve světě něco ví.“ Lidsky řečeno, nebylo dvanáct apoštolů v lepší situaci než mladíci z francouzské vesnice. Jejich jména však vyslovujeme s úctou, stali se sloupy církve, protože s nimi byla Kristova moc. Slíbil jim výslovně: „Já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa“ (Mt 28,20).

Neschopnost k poslání. Sv. Ignác z Loyoly doporučuje, abychom se nad touto okolností dobře zamysleli. V profánním životě se volí povolání výběrem, hledáním, zkouškami. Musíme najít, k čemu se kdo hodí, co dokáže. Bůh, když volá, dává existenci, schopnosti a moc vykonat to, k čemu posílá. A protože dává, nepředpokládá. Jeho dar je čistý, nezištný. První povolání je stvoření světa z ničeho. Člověka sice stvořil z hlíny země, ale nesmrtelnou duši mu vdechl On sám (Gn 2,7). Něco podobného se opakuje v každém povolání k Boží službě. To, co člověk může nabídnout jemu, není víc než hlína země. Duše apoštolátu je z Božího vdechnutí, z inspirace Ducha svatého. „Boží milostí jsem to, co jsem“, píše sv. Pavel (1 Kor 15,10). Proto i velcí apoštolové lidstva, kteří obrátili národy a změnili tok dějin, neměli potíže zachovat si pokoru. Považovali se upřímně za největší hříšníky. Báli se totiž, že neodpovídají dostatečně hlasu povolání a že nosí, jak zase píše sv. Pavel, vzácnou Boží milost v hliněných nádobách, které se mohou snadno rozbít (srv. 2 Kor 4,7).

Velikost úřadu. Křesťanská pokora je podle sv. Augustina jako strom. Čím víc zapouští kořeny do hloubky, tím víc roste do výše. Když připočítávám zásluhy za práci druhému člověku, sám sebe umenšuji, znehodnocuji. Když je připočítám Bohu, zvětšuji se tím umenšením. Přiznávám, že jedná Bůh, ale ne mimo mne, nýbrž ve mně. Stávám se tedy mužem Božím. To ostatně vyjadřuje samo slovo „apoštol“. Je to řecký výraz, který znamená vyslanec. Nesníží své postavení ve společnosti ten, kdo je vyslancem velkého národa. A čím věrněji jedná podle směrnic své vlasti, tím víc ho považují za důležitého. Daleko více jsou si vědomi své důstojnosti pokorní služebníci Boží. „Sloužit Bohu znamená kralovat,“ praví staré křesťanské rčení. O dalším osudu prvních dvanácti apoštolů víme z historie celkem málo. A přece jejich podobu malovali na sloupech kostelů. Stali se totiž sloupy církve, které drží stavbu, aby se vzepjala do výše. A takoví jsou i jejich následovníci.

ČTVRTEK 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 7. ČERVENCE 2022

Ježíš řekl svým apoštolům: „Jděte a hlásejte: 'Přiblížilo se nebeské království.' Uzdravujte nemocné, probouzejte k životu mrtvé, očistějte malomocné, vyhánějte zlé duchy. Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte. Neshánějte si do opasku ani zlaté, ani stříbrné, ani měděné peníze, neberte si na cestu mošnu ani dvoje šaty ani opánky ani hůl, protože dělník má právo na svou obživu. V každém městě nebo v každé vesnici, kam vejdete, se vyptejte, kdo si to v nich zaslouží, a tam zůstaňte, dokud se nevydáte na další cestu. Když vstoupíte do domu, pozdravte ho (přáním pokoje)! A když si to ten dům zaslouží, ať na něm spočine váš pokoj; když si to nezaslouží, ať se váš pokoj vrátí k vám. A když vás někdo nepřijme a nebude na vaše slova dbát, při odchodu z toho domu nebo města si vytrěste prach ze svých nohou. Amen, pravím vám: V den soudu bude lehčeji zemi sodomské a gomorské než takovému městu.“

(Matouš 10,7-15)

Hlásejte: "Přiblížilo se Boží království". Když Bůh vyvolil izraelský národ, chránil ho a poskytoval mu pomoc mnohokrát a mnohými způsoby. A přece se po vnější stránce jeho dějiny tuze neliší od dějin jiných národů. Ke konci se pak stávají tragické deportacemi a okupacemi cizích vojsk. Ale přece jenom měli Židé něco zvláštního. Sv. Pavel je srovnává s ostatními a dodává, že pohané nemají naděje, zatímco Židům dal Bůh přísliby (Ef 2,1n). Bez té naděje by se byli sotva udrželi jako národ. Smísili by se s ostatními. Také nový Boží lid, církev, prožívá ve svých dějinách mnoho tragických událostí, neúspěchů, rozpadů. Ale i ona žije z příslibu: Ten, který vstoupil na nebesa, se vrátí (srv. Sk 1,11). Proto se modlili první křesťané: „Amen, přijď, Pane Ježíši“ (Zj 22,17.20; 1 Kor 16,22). Zdá se, že jsme dnes na tu modlitbu pozapomněli. Proto se přidala v poslední liturgické obnově do mešního kánonu slova: „Očekávající blaženou naději a příchod Pána našeho Ježíše Krista.“ Bez naděje totiž není život a bez naděje na setkání se Spasitelem by nebyl život věčný.

Uzdravujte nemocné, mrtvé volejte k životu! Žertoval kněz s lékařem: „Říkáte, že uzdravujete nemocné. Ale přiznejte se, kolik jste jich už pochoval!“ Lékař se nedal: „A vy jste dostali moc od Krista nemocné uzdravovat a mrtvé křísit. Ale zatím provázíte všechny ke hrobu.“ Ale ani kněz se nedal: „Ke hrobu, aby země vyléčila všechny jejich nemoci a pak aby zdraví vstali z mrtvých.“ Za všemi těmi žerty se skrývá hluboká dogmatická pravda. Apoštolové, a tedy i jejich nástupci, dostali skutečně od Krista moc nad nemocemi a nad smrtí, protože mohou odpouštět to, co je jejich první příčinou, tj. hřích. Někteří světcí skutečně modlitbou uzdravovali, podobně jako Kristus Pán. Jsou i zprávy o vzkříšení z mrtvých. Ale jsou v životopisech starých světců, a za historičnost těch údajů se nechceme bít. Ale není to ani důležité. Písliby, které dal Kristus, mají eschatologický ráz. V nynějším čase je jejich splnění jenom částečné. To však neznamená, že je jejich splnění daleko. Čas, který měříme našimi hodinkami, je před Božíma očima jen malý okamžik. Z hlediska věčné skutečnosti je Boží království opravdu blízko. A tam setře Bůh všechny slzy z očí svých věrných, všechny neduhy a smrt budou navždy přemoženy.

Když vejdete do domu, pozdravte: "Pokoj domu tomuto!" Pozdrav, který se tu doporučuje, je v semitském prostředí obvyklý. Je to známe arabské Šálem aleikum. U nás se užívá jen v liturgii. Snad je to proto, že si uvědomujeme, že dal Ježíš tomuto obvyklému, často i banálnímu pozdravu smysl hluboký, nadpřirozený. Proto je variací pozdravu „Pokoj s vámi“ ještě častější „Pán s vámi“. Římané definovali mír jako spravedlivý pořádek. Je to sice velké dobro, ale neznamená všechno. Jsme rádi, když vlaky jezdí přesně podle jízdního řádu. Ušetří nám to mnoho nesnází při cestování. Ale i v přesných vlacích mohou jezdit cestující, kteří se nenávidí. Hebrejské „šalom“ znamená méně vnější pořádek, ale spíš dobrý vztah k druhým. Apoštolové mají přinášet lidem dobrý vztah k Bohu a tím i ke všem lidem dobré vůle. Nesmějí se ovšem divit, že budou někteří, kteří takový pokoj nepřijmou, že o něj nebudou stát. Ale je to nezneklidní. Boží pokoj se navrátí k nim zpátky. Jejich vlastní poměr k Bohu a k lidem se tím nezhatí. Kdo dává, nezchudne tím, že někdo nebere. Naopak láska se tím stává čistší a podobnější Bohu.

Bůh nechce nikoho trestat, ale chce každého zachránit. Nabízí své milosrdenství každému, kdo chce svůj život změnit k lepšímu. "Jdi a zapal všechny" - tato slova pronesl sv. Ignác ke sv. Františku Xaverskému, který šel do misí a stal se skutečně největším misionářem všech dob. Obrátil totiž k Bohu tisícové zástupy lidí. Tak dnes promlouvá Pán Ježíš ke každému z nás. Zapálit druhé pro Boží království a vůbec pro dobrou věc může ovšem jen ten, kdo sám hoří. Nám tedy nepomůže naříkat nad zkažeností a lhostejností lidí, ale je třeba, abychom druhé získávali především přesvědčováním, argumenty, vlídností a láskou, které vyzařují z člověka, který má pokoj ve svém srdci. Pán Ježíš nechce, abychom se k tomu nutili, ale aby to spontánně vycházelo z našeho srdce. Učedníci mají především přinášet tento pokoj. Hebrejské slovo "šalom" neznamená ani tak vnější mír, klid od nepřátel, ale spíše dobrý vztah k druhým. Pokud se o to snažíme, ale nejsme od druhých přijati, nemáme být mrzutí, protože tento pokoj vrátí se k nám.

PÁTEK 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 8. ČERVENCE 2022

Ježíš řekl svým apoštolům: „Já vás posílám jako ovce mezi vlky! Buďte tedy opatrní jako hadi a bezelstní jako holubice. Mějte se na pozoru před lidmi! Budou vás totiž vydávat soudům a bičovat v synagogách, budou vás vodit před vladaře a krále kvůli mně, abyste vydali svědectví jim a také pohanům. Až vás vydají soudu, nedělejte si starosti, jak nebo co máte mluvit, protože v tu chvíli vám bude dáno, co máte mluvit. Neboť to už pak nemluvíte vy, ale mluví skrze vás Duch vašeho Otce. Bratr vydá na smrt bratra a otec syna, děti povstanou proti rodičům a způsobí jim smrt. Budete ode všech nenáviděni pro mé jméno. Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. Když vás budou pronásledovat v jednom městě, utečte do jiného. Amen, pravím vám: Nebudete hotovi s izraelskými městy, než přijde Syn člověka.“ (Matouš 10,16-23)

Posílám vás jako ovce mezi vlky. Za války vytýkali jednomu americkému generálovi, že při postupu za nepřítelem bombarduje zbytečně města. Hájl se: „Jsem za své vojáky odpovědný a nemohu je poslat tam, kde by se mohl ještě skrývat nepřítel.“ I rodiče si ověří místo a společnost, kam pouštějí děti, aby neutrpěly škodu. Však docela jinak mluví Kristus, když posílá apoštoly jako ovce mezi vlky, to je do prostředí zcela nepřátelského a bez ochrany. Starozákonním předobrazem tohoto poslání je mladičkový David, který se vydává na souboj s Goliášem. A přece se nebojí, protože jde proti němu „ve jménu Páně“ (1 Sam 17,45). Novozákonním příkladem je pak sám Ježíš před římským prokurátorem Pilátem, který zdůrazňuje, že má nad ním všecku moc, buď jej osvobodit, nebo usmrtit. Dostává však jasnou odpověď: „Neměl bys nade mnou vůbec žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shora“ (Jan 19,11). Víra v Boží prozřetelnost se neopírá o příznivé nebo nepříznivé podmínky, ale o to, je-li s námi Bůh. Když sv. Sábu varovali, aby se nevracel pouští do kláštera, že se tam potuluje lev, odbyl je vtipem: „Buď existuje Bůh, a co mně pak může lev udělat! Anebo Bůh neexistuje, a pak by bylo lepší, aby mě lev zadávil!“ Sv. Jan Klimak pak píše, že všechny strachy zahání jeden jediný: bázeň Boží.

Bud'te opatrní jako hadi. Had nemá dobré jméno v našem slovníku, neměl je v Bibli ani u mnoha starých národů. Proto našel tento text mnoho umělých výkladů, proč mají být apoštolové jako hadi. Podle Rabana Maura had svléká kůži, my máme svléci starého člověka. Remigius říká, že had svou chytrostí člověka v ráji oklamal, my máme být stejně chytrí, abychom ho přivedli k pravdě. Sv. Beda si vzpomněl na to, že se had nedá přemoci zaříkadlem. Přitlačí ucho k zemi a druhé zakryje ocasem („jedno ucho k zemi stuli a druhé chvostem zatuli“ – Dalimilova Česká kronika). Tak i my máme být hluší k mámení světa. Podle sv. Jeronýma chrání hadi celým tělem hlavu. I my máme všichni chránit naši hlavu, tj. Krista. Všecky tyto interpretace jsou ovšem vyumělkované. Zůstaňme u jednoduchosti přirovnání. Had je jistě zvíře velmi opatrné. Ale je opatrnost ctnost? Neceníme si toho, kdo je příliš opatrný jenom na sebe. Ale je velmi pěkné, když je někdo opatrný ve prospěch druhých, když s nimi jedná taktně, když za ně cítí odpovědnost. Takový ovšem má být pravý apoštol Kristův a každý křesťan vůči druhým.

Bud'te prostí jako holubice. Má-li had špatné jméno, holubice naopak má dobrou pověst. Když řekneme, že má někdo holubičí povahu, pochválíme ho. Sv. Jeroným tedy myslí, že Kristus schválně užil tohoto přirovnání, aby opravil to, co bylo negativního v přirovnání s hadem. Zase se pokoušeli někteří uměle vysvětlit, čím to je, že je holubice mírná. Ale tu toho není zapotřebí. Pohled na holubky uklidňuje, řekl prý Antonín Dvořák, který je měl rád. Holubů se nikdo nebojí. Nejsou jedovatí a nenapadají jiné. I to má být krásnou vlastností apoštolů a křesťanů vůbec. Naučení se přijímá jen od toho, z koho nemáme strach, u koho se cítíme bezpečně. Ptali se jedné řeholní představené, čím to je, že mají tolik povolání, tolik řeholních sester: „Jak to děláte?“ Odpověděla prostě, jak holubice: „Neděláme nic, ale děvčata se u nás cítí dobře, nacházejí tu klid.“ Kristus chce být apoštolem pokoje.

Ježíš posílá apoštoly do světa a připravuje je na nepřízeň ze strany

lidí. jeho radostná zvěst nebude vždy přijata s ohlasem, ale spíše je třeba se připravit na odpor, nezájem, nenávisť, pronásledování i ze strany těch nejbližších z rodiny. Posílá je jako ovce mezi vlky, to je do prostředí zcela nepřátelského a bez ochrany. jejich silou má být jen on sám.

SOBOTA 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 9. ČERVENCE 2022

Ježíš řekl svým apoštolům: „Není žák nad učitele ani služebník nad svého pána. Stačí, aby žák byl jako jeho učitel a služebník jako jeho pán. Když nazvali Belzebubem hospodáře, čím spíše jeho lidi! Proto se jich nebojte! Nic není tak tajného, že by to nebylo odhaleno, a nic skrytého, že by to nebylo poznáno. Co vám říkám ve tmě, povězte na světle, a co se vám šeptá do ucha, hlásejte ze střeš! A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo duši zabít nemohou. Spíše se bojte toho, který může zahubit v pekle duši i tělo. Copak se neprodávají dva vrabci za halíř? A ani jeden z nich nepadne na zem bez vědomí vašeho Otce. U vás však jsou spočítány i všechny vlasy na hlavě. Nebojte se tedy: Máte větší cenu než všichni vrabci. Ke každému, kdo se ke mně přiznává před lidmi, i já se přiznám před svým Otcem v nebi; ale každého, kdo mě před lidmi zapře, zapru i já před svým Otcem v nebi.“ (Matouš 10,24-33)

Není učedník nad mistra. Diskutují o tom, mohlo-li by ještě jednou na svět přijít zjevení Boží, vyšší než to, které je v Ježíši Kristu. Odpověď je negativní. Není to možné. Plnost Božství se zjevila v osobě Ježíše z Nazareta (srv. Kol 2,9) a ze stránky lidské byla plnost lidské odpovědi na kříži. Božství Kristovo bylo totiž lidstvím svobodně přijato. Vůle Boží a vůle člověka se setkaly v jednom. Tak tomu bylo po celý život Ježíšův, ale na kříži se to projevilo v takové vrcholné symfonii, že si už nedovedeme nic dokonalejšího představit. Z jedné strany Bůh vydává na smrt vlastního Syna. Láska Otce k lidem tu kulminuje. Syn, který nedělal nic, než co vidí u Otce (srv. Jan 5,19), tuto oběť přijímá jako Bůh, ale i jako člověk. Uprostřed neuvěřitelného násilí, nerozumnosti a lidské vzpoury lidskými ústy vyslovuje plný souhlas: „Otče, do Tvých rukou poručím svého Ducha“ (Lk 23,46). I život křesťana tedy musí být ve znamení této vrcholné symfonie kříže. Bude ovšem vždycky daleko od svého prvního vzoru, který se musí naučit nejdřív obdivovat, a pak teprve se odhodlá jej napodobit.

Copak neprodávají vrabce za peníze! Vykoupení kříže není v utrpení, ale v síle ducha, který i uprostřed utrpení a neúspěchu si zachová pevnou víru, že všechno pochází od Boha a že mu přes všechny nesnáze důvěřujeme. To se v Ježíšově řeči zdůrazňuje poukazem na vrabce. V našich krajích se malí ptáčci neloví, na Jihu ještě často. Smaží se pak v oleji. Pěnkavky považují za pochoutku, vrabec má málo ceny. Kolik stojí? Latinský text říká jeden as, řecky tu je assarion, zdrobnělina, tedy malý penízek. Jaké měně by to odpovídalo dnes? Kdosi se to pokusil odhadnout podle množství chleba, kolik se ho za as dostalo. Nebylo to mnoho a prý by to odpovídalo ceně vrabců, kteří se kupovali na italském trhu.

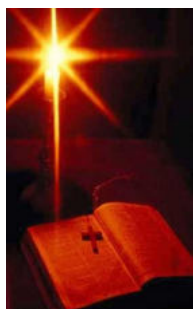
Samozřejmě je to matematika problematická. Ale naučení je z příkladu velmi jasné. Sv. Basil to shrnuje jednou větou: „Není ve světě nic, co by se vymklo Boží prozřetelnosti.“ Dokážeme-li tuto víru vyznat, pokud se týká přírody, tím silnější musí být v případě člověka, a to i kdyby trpěl a byl pronásledován.

Ani jeden nepadne bez vůle nebeského Otce. Je stará teologická otázka: Nepřipouštíme-li žádnou výjimku z Boží prozřetelnosti, odkud se bere na světě zlo? Je-li Bůh stvořitel nebe a země a jejich podivuhodného pořádku, proč se vyskytují katastrofy, zemětřesení, povodně? Tu a tam se vyskytli někteří, kterým se zdálo, že Bůh sám jistá zla přivádí na svět, aby z nich vzešlo větší dobro. V tom smyslu vykládá např. Órigenés větu Písma, že Bůh zatvrdil srdce faraonovo. V nové době Berďajev myslí, že by bez zla nebyla možná pravá svoboda a volba pro dobro. Tyto teorie jsou ovšem nebezpečné. Opačné mínění je vyjádřeno ve větě, kterou čteme u Otců často: „Bůh není nikdy příčina zlého.“ Jediný důvod, proč je na světě zlo morální i fyzické, je vědomý a dobrovolný hřích. Je tedy proti Boží prozřetelnosti? Je. Ale stane se tato podivuhodná věc, lidsky nevysvětlitelná: Bůh dokáže i toho zla, i té vzpoury proti sobě využít k dobrému. Podle sázavské legendy sv. Prokop přinutil Dávla, aby mu zoral pole. Je to symbol Boží moci ve světě, že i pády a smrt musejí nakonec posloužit k povstání a k životu.

PONDĚLÍ - 11. ČERVENCE 2022 - SV. BENEDIKT, PATRON EVROPY

Petr řekl Ježíšovi: „My jsme opustili všechno a šli jsme za tebou. Co tedy budeme mít?“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, pravím vám: Až Syn člověka zasedne na svůj slavný trůn při obnovení (světa), usednete také vy, kteří jste mě následovali, na dvanáct trůnů jako soudci dvanácti izraelských kmenů. A každý, kdo opustil domy nebo bratry nebo sestry nebo otce nebo matku nebo děti nebo pole kvůli mně, dostane stokrát víc a za podíl bude mít život věčný.“ (Mt 19,27-29)

ÚTERÝ 15. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 12. ČERVENCE 2022

Ježíš začal vytýkat městům, ve kterých se stalo nejvíc jeho zázraků, že se neobrátily: „Běda tobě, Chorazine, běda tobě, Betsaido! Kdyby se staly v Tyru a Sidónu takové zázraky jako u vás, už dávno by dělali pokání v žínici a v popelu. Ale to vám říkám: Tyru a Sidónu bude v soudný den lehčeji než vám. A ty, Kafarnaum, budeš snad vyvýšeno až do nebe? Až do pekla klesneš! Kdyby se v Sodomě staly ty zázraky, které se staly v tobě, zůstala by až do dneška. Ale říkám vám: Sodomské zemi bude v soudný den lehčeji než tobě.“ (Mt 11,20-24)

Otázka vyvolení a zavržení. Obsahem náboženství jsou tajemství, mystéria, pravdy nepochopitelné lidským rozumem. Taková je pravda o Nejsvětější Trojici, o vtělení Krista atd. Ale sv. Pavel žasne daleko víc nad tajemstvím vyvolení izraelského národa. Lid, který byl první, má být poslední? Proč? I galilejská městečka Kafarnaum, Betsaida, Chorazin viděla první zjevení Mesiáše, jeho divy, slyšela jeho první slova. A přece tam dnes nejsou křesťané, dokonce je tu i slabé osídlení, turisté a poutníci si ukazují zříceniny. Když o tom uvažovali teologové, bylo dost těch, kteří si vypomáhali rozlišením mezi vyvolenými a předurčenými (predestinovanými) ke spáse. Kristus si tedy, jak říkají, vyvolil Galilejce, aby jim hlásal víru, ale nepředurčil je k tomu, aby si ji zachovali. Toto rozlišení je ovšem

velmi nebezpečné, snadno vede k bludným závěrům. Ve skutečnosti Bůh předurčuje ke spáse všechny, které si vyvolil. Je to tajemství týkající se Boha. Ale jemu odpovídá mysterium týkající se člověka. On totiž může svou zlobou zmařit Boží vyvolení, odepře-li mu dát svou odpověď. Proč? I lidský hřích je velké tajemství.

Problém jistoty spásy. Nestačí-li samo Boží vyvolení k tomu, aby měl člověk jistotu spásy, oč se tedy může ještě opřít? Je to otázka, kterou si kladla i na sklonku života sv. Terezie Veliká. Ani po mnoha letech v klášteře, po postech a modlitbách se nevyklučuje možnost těžkého hříchu, i Adam v ráji i Satan v nebi odpadli. „Jak nebezpečný to vedeme život!“ povzdechla si ve svém vlastním Životopise. A přece se o její spásu nebojíme. Od Boha se neodloučí ani tak ten, kdo je slabý, ale spíš ten, kdo v něj nemá dostatečnou důvěru. Tím, že si nás Bůh vyvolil, projevil k nám důvěru. Tu žádá i od nás. Ty dvě důvěry spojeny v jedno nezklamou. Pěkně to vyjadřuje modlitba sv. Claudia de la Colombière k Srdci Ježíšovu: „Lidé mě mohou zbavit všech statků i cti, nemoci mě mohou připravit o sílu, hříchem mohou dokonce ztratit tvou milost, ale nikdy neztratím důvěru v tebe. Jsou ti, kteří hledají štěstí v bohatství, ve svém nadání. Jiní spoléhají na nevinnost svého života, na množství svých dobrých skutků, na horlivost svých modliteb. Má jediná důvěra je právě v tom, že mám důvěru, tu důvěru, která nikdy nikoho neoklamala.“

Cena dobrých skutků. O tuto důvěru v Boha opřel své učení i Martin Luther. V tom byl jistě pozitivní přínos jeho vystoupení. Ale současně popřel cenu svátostí a zapochyboval o hodnotě dobrých skutků. Zapomněl, že svátosti jsou činy Boží k naší spáse. Důvěřujeme-li Kristu, musíme tu důvěru projevit i v jeho dary svěřené církvi. A pokud jde o naše vlastní dobré skutky, kdyby to byly jenom naše lidské činy, sotva bychom o nich mohli říci, že jsou „záslužné“, že nám je Bůh na věčnosti odplatí. My však víme, že člověk sám ze sebe nemůže nic opravdu dobrého a dokonalého vykonat, jen s pomocí Boží milosti. Jsou tedy dobré skutky křesťana dílo jeho a dílo Ducha svatého současně. Jsou proto znamením, že je v nás Boží milost a ta nám posiluje důvěru, že je Bůh s námi. Pevně tedy věříme, že se spasí ti, které vidíme konat dobro.

Pán Ježíš vytýká městům, v nichž se událo nejvíce jeho zázraků, jejich neustálou zatvrzelost. Tato výtka by spíše měla být chápána jako velká škoda pro tato města, neboť se mohla stát středisky, ze kterých by se evangelium šířilo do celého světa, zatímco ony pohrdly

Boží milostí. Srovnává dále tato města s jinými pohanskými městy Tyrem a Sidonem, která byla známá svým nemravným životem, ovšem jak říká náš Pán, kdyby to, co se událo v těch dvou městech, se událo i zde, pak by se jistě obrátila. Nám se, bratři a sestry, dostává často hodně Božích milostí. Mnozí chodíváte každý den na mši svatou. Z toho však plyne také určitá odpovědnost. Komu bylo více dáno, od toho se bude i více požadovat. Milost - to je projev Boží lásky k nám. A každá láska, má-li být pevná, pak vyžaduje opětování. To platí v přátelství, manželství i ve vztahu k Bohu. Láska roste, když se rozdává. Kéž i dnes naše láska k Bohu opět naroste díky tomu, že budeme čerpat z milostí této eucharistie.

STŘEDA 15. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 13. ČERVENCE 2022

Ježíš se ujal slova a řekl: „Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci skryl před moudrými a chytrými, odhalil jsi je maličkým; ano, Otče, tak se ti zalíbilo. Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo nezná Syna, jenom Otec, ani Otce nezná nikdo, jenom Syn a ten, komu to chce Syn zjevit.“ (Mt 11,25-27)

Co je skryté před moudrými a opatrnými? V životopise sv. Sergeje Radoněžského se vypravuje, že se jako chlapec toužil naučit číst Písmo svaté. Ale nešlo mu to. Učitelé nad ním zoufali. Nemohl si zapamatovat písmenka. Až jednoho dne potkal anděla v podobě tajemného stařečka a čtení mu najednou šlo výborně. Ten zázrak se stal, dodává životopisec, aby bylo zřejmé, že pochopení Písma nepochází od lidí, ale od Ducha Svatého. Rozlišujeme totiž tři druhy poznání. První je skrze smysly: vidíme, slyšíme, ohmatáváme. Ale tak poznáváme jenom povrch věcí. Druhé poznání je rozumem. Tím odkrýváme principy, zákony přírody, vytváříme definice, formulujeme přesné ideje, uvažujeme. Takoví jsou filosofové, tvůrci metafyziky. Ale křesťan ví, že Bůh a jeho tajemství jsou ještě za tím vším hlouběji skryté. Pronikají tam jenom ti, kdo jsou čistého srdce, jenom ti vidí Boha (Mt 5,8), a to zrakem duchovním. Materialisté neuznávají jinou skutečnost než to, co změří a zváží, racionalisté (moudří a opatrní) tvrdí, že je pravda jenom to, čemu rozumí. Ty však, kdo mají čisté srdce, Bůh sám uvede do ráje, kde kvetou růže Božích tajemství.

Nikdo nezná Otce než Syn. Problém náboženství není jenom poznání Boha, ale i styk s ním, rozhovor, modlitba. Jako nemůžeme Boha poznat jen rozumem, potřebujeme osvícení duchovní, tak také nemůžeme vejít s ním v rozhovor, nebude-li to on sám, který vysloví první slovo. To první a základní a jediné slovo, kterým se Bůh k lidstvu obrací, je to Slovo, které se v plnosti času stalo tělem, Syn Boží. On je jediná brána, která vede k Otci (Jan 10,7). Ale co ti, kteří Krista neznají? Mohou poznat Boha a dojít spásy? V dnešní době užíváme výrazu „anonymní křesťané“ pro ty, kteří Krista znají jenom pod všeobecnými symboly dobra a pravdy nebo pod maskou jiných božstev. Hledají-li upřímně pravdu, buď už zde, nebo na věčnosti objeví, že hledali toho, kdo o sobě řekl: „Já jsem pravda“ (Jan 14,6).

Nikdo nezná Syn než Otec. Když uvažujeme o dogmatu, že je Kristus Bůh a člověk, je nám jasné, že první termín, Bůh, je nám neznámý. Předpokládáme však jako samozřejmé, že víme, co je člověk. Ale víme to skutečně? Studium člověka, antropologie, má mnoho odvětví. Už židovský filosof Filón z Alexandrie rozlišuje dvojí poznání sebe sama. Jedno je psychologické, které studuje složení našeho těla i schopnosti duše. Druhé pak je morální. Člověk si snaží uvědomit, čeho je schopen, jaké dílo může vytvořit, čím se může stát. Už i to první je nedokonalé. To druhé pak nám docela uniká, protože milostí Božího povolání přerůstáme sami sebe. V Ježíši Kristu se člověk stal Bohem a skrze něho se i my stáváme Božími syny. Kdo nás tedy může opravdu znát než Otec, který zná Syna? K poznání člověka nestačí cesta odspodu, od toho, co vidíme. Musíme začít shůry, od poznání Boha. Proto světci, kteří pronikali do tajemství Božích, měli i kardiognózi, četli to, co je skryté v srdcích lidí.

ČTVRTEK 15. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 14. ČERVENCE 2022

Ježíš se ujal slova a řekl: „Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek. Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží. (Mt 12,1-18)

Tíha života. Dnes už neznáme z denní zkušenosti jho v původním smyslu. Neznali je ani naši sedláci v tomto století. Jejich volci orali zapřaženi chomoutem. Ten umožňuje zvířeti táhnout, ale netlačí hlavu k zemi jako dřevěné jho. Než i to bylo účelné. Volci se skloněnou hlavou byli krotcí, poddajní. Obrazně se ukládalo jho i pracujícímu lidu, aby nezvedal hlavu. Dřevěná jha, tížící tažný dobytek, dnes už neexistují. Přáli bychom si, aby neexistovala ani jha ve smyslu obrazném, aby tu nebylo nic, co tíží, co tlačí k zemi, pod čím se věší hlava. Je to přání uskutečnitelné. Jako tíhu nesou lidé sám život. Říká se, že je to příznak stáří. Mladí jsou naopak šťastní, že žijí. Ale není to tak docela pravda... Mají totiž stále naspěch: Až vyrostu..., až skončím..., až dostanu místo... atd. Příznakem mládí je, že má před sebou budoucnost. Ale právě ta budoucnost ho odvádí od přítomnosti, nedá mu užívat toho krásného, co se mu naskytuje. Kdosi řekl: „Mládí je nádherný dar. Škoda jenom, že ho dostávají tak nerozumní lidé, jako jsou mladí! Neumějí toho daru využít. Ale nejsou to jenom mladí, kteří žijí stále pro budoucnost. Většina lidí nedovede ani jinak myslet. Jeden z valaamských starců řekl mnichovi, který k němu přišel na duchovní poradu: „Ty nebudeš nikdy spokojen. V zimě myslíš na jaro. Na jaře se těšíš na léto. V létě přemýšlíš o tom, že se brzo zkrátí dny. Dnešek ti je vždycky tíhou.“ Ale tak myslí, bohužel, většina lidí. Žijí jen pro něco dalšího, a když už nic dalšího nevidí, jsou zoufalí.

Duchovní příčina tíhy života: hřích. V duchovní literatuře je ustálený výraz: hříchy tíží. Nedovedeme si to však dobře představit. Myslíme tu jenom na výčitky svědomí. Ale Origenes tomu rozumí v daleko širším smyslu. Jde tu o celkový pohled na svět. Adam, tj.

člověk, jak jej Bůh stvořil, se díval vzhůru. Ve všem pozemském viděl obraz věci nebeských. Příroda mu byla školou ducha. Hřích, jak píše týž autor, ho přinutil, že se dívá dolů. Vidí jenom věci samy, nepovznášejí mysl, proto tíží. Stávají se slovy, která nemají význam a jednotu. Svět nám připadá zmatený. Nemůžeme ovšem upřít, že mnoho z toho, co vidíme, je krásné: čistá příroda, mladí lidé, umění. Ale nakonec nejvíc unaví právě ty krásné věci a zážitky. „Jak jsem unaven díváním se na krásné věci!“ povzdechne si hrdina Tarkovského filmu Nostalgie. Je to exulant, ztratil kořeny, a proto ho pohled na všechny umělecké památky v Itálii neuvěřitelně tíží. I my jsme hříchem ztratili kořeny, stali jsme se ve světě exulanty, a proto nám je život těžký.

Tíhy života se nezbavíme únikem, ale prožíváním Boží blízkosti. Exulant je typický obraz člověka, který chce uniknout břemenu dnů. Je potřeba naopak je vzít s Kristem, a břemeno se stane lehkým. Duchovní autoři uvádějí čtyři důvody, pro které tíha netíží: 1. Vědomí vlastní síly, důvěra, že tíhu snesu. Kristus nás ujišťuje, že nás nikdy nebude zkoušet nad naše síly. 2. Vědomí, že musíme nést jen kousek. Život ve srovnání s věčností je skutečně krátký. 3. Dobrovolné přijetí břemene z lásky. Jak rádi nesou lidé těžká zavazadla pro ty, které mají rádi! 4. Kde nesou břemeno dva, tíží jen napůl. My neseme své jho spolu s Kristem. Kdybychom o těchto důvodech uvažovali jen abstraktně, nikdy by nás plně nepřesvědčily. Mají sílu pro toho, kdo se o nich přesvědčil zkušeností. Sv. Lidvina nedokázala snášet svou těžkou nemoc a chtěla si ukrátit život. Ale když se přesvědčila, že trpí spolu s Kristem, pronesla památnou větu: „Kdybych věděla, že si jedním Zdrávasem vyprosím zdraví, myslím, že bych se ten Zdrávas nepomodlila.“

PÁTEK 15. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 15. ČERVENCE 2022

V ten čas šel Ježíš v sobotu obilím. Jeho učedníci měli hlad, a proto začali trhat klasy a jíst. Farizeové to uviděli a řekli mu: „Hle, tvoji učedníci dělají, co se v sobotu dělat nesmí!“ On však jim odpověděl: „Nečetli jste, co udělal David, když měl hlad on i jeho družina? Jak vešel do Božího domu a jedl posvátné chleby, které nesměl jíst ani on, ani jeho družina, ale jen kněží? Nebo nečetli jste v Zákoně, že v sobotu kněží v chrámě porušují sobotu, a (přece) jsou bez viny? Říkám vám, že zde je (někdo) víc než chrám! Kdybyste věděli, co znamená: `Milosrdenství chci, a ne oběť`, neodsuzovali byste nevinné. Neboť Syn člověka je pánem nad sobotou.“ (Mt 12,1-8)

Zachovávání přikázání. Židovští historikové tvrdí, že jsou farizeové v evangeliích vylíčení neobjektivně, a že proto dostalo slovo farizej hanlivý zvuk. Je to zřejmě proto, že se dostali do sporu s Ježíšem. My se ovšem také ptáme, jak ten konflikt vznikl a proč měl takové tragické následky. Vždyť na první pohled se zdá farizejské hnutí přímým pokračováním proroků. V době všeobecného náboženského úpadku, kdy lidé nezachovávali Boží zákon a ani ho dobře neznali, se vyskytli horlivci, kteří se rozhodli zachovávat až do podrobností všechny předpisy Bible a podání pověstných rabínů. Usilovali tedy o reformu. Není pochyb, že v tomto bodě s nimi Ježíš

souhlasil. Vždyť výslovně prohlásil, že nepomine z Božího zákona ani jedno písmenko (srv. Mt 5,18). A o Novém zákoně prohlásil: „Jestliže mě milujete, budete zachovávat má přikázání“ (Jan 14,15). I v církvi vzešla reformní hnutí vždy ze snahy vzít znovu doslova požadavky Písma. Boží přikázání, píše sv. Basil, jsou jako hvězdy, podle kterých plavci řídí v noci svou cestu.

Slova smlouvy s Bohem. Kdo se rozhodl zachovávat přikázání, nevyhne se otázce: Je zákon absolutní? Antičtí filosofové byli většinou toho názoru. Pro stoiky byl zákon světa Bůh. Seneca to říká otevřeně. Celá krása světa, řecky kosmos, vyzařuje tento první a základní princip. Je to Bůh a je to současně „osud“ (fatum), protože je nezměnitelný, poslouchají ho hvězdy a podřídít se mu musí bez výhrady i bohové, tím víc lidí. Jak docela jinak chápe zákon Bible. Není to princip nad vším, ale je to smlouva mezi Bohem a lidmi, jsou to Boží slova, která lid přijal a slíbil, že je zachová, aby byl Bůh s nimi. Zachovávat zákon znamená hledat na prvním místě to, co nám Bůh říká a co od nás chce. Proto Bible klade jako jediný absolutní princip, jak Starého, tak i Nového zákona, lásku k Bohu, kterého musíme milovat celým srdcem (srv. Mt 22,37). Na to farizeové zapomněli. Bohem se jim stal zákon sám. Stal se modlou a odvoláním na tuto modlu předpisů odsoudili na smrt toho, kdo byl jejich smyslem: vtělená Boží láska, Ježíš Kristus.

Zákon a láska k bližnímu. Ve státní správě se považuje za počátek korupce, když se přestupují předpisy s ohledem na známé a přátele. Poctiví úředníci mají zásadu: „Padni, komu padni. Ať žije spravedlnost, i kdyby měl zaniknout svět!“ Problém je v Bibli složitější. Cílem zákona je láska k Bohu, ta pak je neoddělitelná od lásky k bližnímu. Smíme tedy z lásky k bližnímu porušovat zákony Boží? Někteří by chtěli odpovědět zásadně pozitivně a zevšeobecnit princip: Láska je víc než přikázání. Tvrdí, že jenom tak je možné se vyhnout farizeismu. V konkrétních aplikacích se však touto cestou dojde i k nemorálním závěrům. Jak tedy řešit tento problém? Je v základě celkem prostý. Láska k bližnímu je neoddělitelná od lásky k Bohu. Budeme-li milovat bližního tak, jak ho miluje Bůh, a přát mu jenom to, co na něm žádá Bůh, pak ovšem platí, že je tato láska víc než všechny přikázání. Jen tak pochopíme, kdy nižší předpis musí ustoupit vyššímu, méně důležité důležitéjšímu. Ale to důležité je třeba vidět očima Božíma, ne zvyklostmi světa.

‘Milosrdenství chci, a ne obět’, řečeno dnešním jazykem: láska je víc, než přikázání, ‘miluj a dělej, co chceš’, jak píše svatý Augustín. To je všechno pravda, ale výklad musí být jasný, jinak bychom mohli dojít v konkrétních situacích i k nemorálním závěrům, a to je jistě špatně. V křesťanství láska rozhoduje všechno. Má dvě podoby - lásky k Bohu a lásky k bližnímu. Jedna bez druhé nemůže existovat. Jsou to jako dvě strany jedné mince. Když jednu znehodnotím, pak mince nemá žádnou hodnotu. Láska k Bohu neexistuje bez lásky k bližnímu. Láska k Bohu a k bližnímu je vyjádřena v Desateru a ještě konkrétněji v Ježíšových radách. Čím více je naplňujeme, tím lépe a více milujeme.

SOBOTA 15. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 16. ČERVENCE 2022

Farizeové se radili, jak by Ježíše zahubili. Protože to Ježíš věděl, odebral se odtamtud. Mnoho jich šlo za ním a všechny uzdravil. Ale nařídil jim, aby ho nerozhlašovali. Tak se mělo naplnit, co řekl prorok Izaiáš: 'Hle, můj služebník, kterého jsem si vyvolil, můj milovaný, v němž jsem našel zalíbení! Vložím na něho svého Ducha, aby hlásal právo národům. Nebude se hádat ani křičet, na ulici nikdo neuslyší jeho hlas. Nalomenou třtinu nedolomí, doutnající knot neuhasí, až dopomůže právu k vítězství. A v jeho jménu budou národy doufat.' (Mt 12,14-21)

Mesiášovo vyvolení. Báseň o služebníku Jahvově, kterou čteme ve sbírce Izaiášových proroctví (Iz 42n), je jedním z nejvýraznějších proroctví o Kristu, jeho poslání a utrpení, které čteme ve Starém zákoně. Protestantský exegeta Dielitz o tom píše, že mu to připadá, jako by prorok, který báseň napsal, stál na Kalvárii při smrti Ježíšově. Ostatně i sv. Augustin se rétoricky ptá: „Je to ještě proroctví, nebo už je to evangelium?“ Sv. Matouš z dlouhého textu cituje jenom část. Na prvním místě jsou to verše, které ohlašují velikost poslání Mesiášova: „Hle, můj Služebník, kterého podporuji, můj vyvolený, v němž jsem si zalíbil. Vložil jsem na něj svého ducha, národům přinese právo.“ Slovo soud má v dnešní mluvě trochu hanlivý zvuk. Spojuje se s odsouzením a trestem. Staří Židé hledali soudce, aby se dovolali spravedlnosti, osvobození od utlačitelů. Proto často volají v Žalmech k Bohu: „Povstaň, Pane, sud' nás...“ (Žl 7,9). Náboženství se často rodí v této atmosféře: lidé touží po spravedlnosti a stále zjišťují, že na tomto světě není. Musí být tedy jiná, vyšší, nadzemská. Totéž učí Starý zákon. Ale přesto je tu i jiný přístup. Boží spravedlnost v Mesiáši sestoupí i na tuto zemi, a ta se obnoví v míru.

Zosobněné Boží milosrdenství. Druhá pasáž, kterou Matouš cituje, se týká povahy, způsobu vystupování Mesiáše: „Nebude křičet, nebude hlučet, nedá se slyšet na ulici. Nalomenou třtinu nedolomí, doutnající knot neuhasí“ (Iz 42,2-3). Lidské společnosti, chtějí-li být alespoň v jistém stupni spravedlivé, musí užívat násilí, trestů, vězení. Proto se normálně staví proti sobě dvě ctnosti, které se nesnášejí: spravedlnost a milosrdenství. O rozumných lidech říkáme, že najdou zlatou střední cestu mezi oběma. Jen Bůh dokáže spojit obojí a neumenšit ani jedno ani druhé. Je svrchovaně spravedlivý, trestá však zlo, a přitom jeho milosrdenství je nekonečné. Takový bude i poslední soud, až přijde Mesiáš soudit živé i mrtvé. Není divu, že si to nedovedeme představit v lidských pojmech. Ale i pro nás zůstává mravním ideálem jeho způsob: hledět dosáhnout spravedlnosti bez násilí.

Vítězství Kristovy pravdy. Třetí text ohlašuje poslední triumf Mesiáše: „Nezeslábne, nezmalátní, dokud nezaloží na zemi právo.“ Symfonický orchestr nezní čistě, i když je tam jen jeden hudebník, který hraje falešně. Tak také spravedlnost není pravá, je-li jenom částečná. Proto i vítězství Mesiáše musí být úplné, až v něho „všechny národy světa vloží svou naději“. Víme, že jsou hmotné zájmy příčinou neustálých bojů o existenci a blahobyt. Zajímavé nebo vlastně tragické je však i to, že proti sobě povstávají i tzv. idealisté a jejich boje jdou často až do fanatismu. Jako spravedlnost, tak i každý ideál, pokud je částečný, není pravý. Řecké slovo hairesis znamená původně vzít něco stranou, hájit něco

částečného. Proto „heretici“ všech odrůd, i když jsou idealisté, způsobí rozbroje a rozdělení. Jenom osoba Ježíše Krista v sobě obsahuje plnost pravdy a synem míru bude jenom ten, kdo ji pochopí v jeho plnosti.

PONDĚLÍ 16. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 18. ČERVENCE 2022

Někteří z učitelů Zákona a farizeů řekli Ježíšovi: „Mistře, chceme od tebe vidět znamení.“ (Ježíš) jim odpověděl: „Pokolení zlé a nevěrné hledá znamení, ale jiné znamení mu dáno nebude než znamení proroka Jonáše. Jako byl Jonáš v břiše velké ryby tři dni a tři noci, tak bude Syn člověka v nitru země tři dni a tři noci. Ninivští mužové povstanou na soudu proti tomuto pokolení a odsoudí ho, protože se na základě Jonášova kázání obrátili, a zde je přece (někdo) víc než Jonáš! Královna jihu povstane na soudu proti tomuto pokolení a odsoudí ho, protože přišla až z daleké země, aby slyšela Šalomounovu moudrost, a zde je přece (někdo) víc než Šalomoun!“ (Mt 12,38-42)

Zážitek Boží všudypřítomnosti. Existoval Jonáš? Komentář k italskému překladu Bible na to odpovídá jednou větou: „Asi tak jako marnotratný syn nebo člověk, který šel z Jeruzaléma do Jericha a upadl mezi lotry.“ Není radno ztrácet čas pochybnými apologetickými úvahami o historičnosti toho, co ve skutečnosti je jednou z nejhezčích parabol Starého zákona, plnou hlubokých dogmatických zjevení. Na prvním místě tu vyniká vyznání víry ve všudypřítomnost Boží. Pohanská božstva měla svůj omezený prostor moci. Proto se uctívala jenom na určitých místech, u určitého národa, v hranicích říše. Tohoto mínění byl i Jonáš, když si myslel, že unikne Hospodinovi za hranice Izraele, někam na širé moře. A právě tam ho ruka Boží zastihla: „I kdybych si připjal křídla jitřenky,“ rozvíjí stejný motiv žalm (Žl 139,9), „a spočinul na nejzazším moři, i tam mě povede tvá ruka.“ Na prvním místě se projeví jako ruka trestající, ale vzápětí nato jako zachraňující. Vědomí Boží blízkosti všude a za všech okolností je jedním ze základních zážitků živé víry.

Z útrobu moře. V hlubinách moře bydlel podle starých představ Leviatan, obluda, která všechno pohltí, symbol základní moci vod. Hodit Jonáše do moře je totéž, co ho pohřbít, poslat do říše smrti. Stane se ovšem, podle vypravování, neslýchaná věc. Ryba, která Jonáše pohltí, jej nestráví, nerozloží, ale naopak ho vrátí životu. Na ikonách posledního soudu je moře zobrazeno jako otevřená ústa, která musí vydat lidi pohlcené vodou. Voda je totiž svou přirozeností prvek životodárný. Hříchem se stala hrobovou propastí. Ale vrátí se ke své původní povaze vykoupením Kristovým. Symbol Jonáše si tedy Kristus sám přisvojuje. Předobraz jeho smrti a zmrtvýchvstání je tu velice zřejmý. V křesťanské literatuře se pak rozrůstá do šířky. Co jiného znamenají vlny moře než proměny života se všemi nebezpečími a tajemnými hlubinami záhuby. A přece to moře, které nás pohlcuje, nás také zásahem Božím vysvobozuje, protože moc Hospodinova proniká i tam.

Poslední znamení. Aby ukázal svou moc a pravost svého poslání, odvolává se Ježíš na své zázraky. Pro ty, kteří ho následovali, byly přesvědčivé. A přece jim někteří nevěřili. Dostane se jim tedy znamení nejvýmluvnější, poslední a rozhodující. Kdo nepřijme ani to, zůstane zatvrzelý ve své zlobě. Ten poslední zázrak pak je zmrtvýchvstání, znamení proroka Jonáše. Dnes, kdy kvete srovnávací náboženská věda, kdy objevujeme víc a víc společné hodnoty v různých tradicích víry lidstva, si klademe otázku, která je závažná: Co je doopravdy typického, zvláštního v křesťanství? Snadno se pak shodneme na odpovědi: Je to víra v Zmrtvýchvstání Kristovo a ve vzkříšení všech zemřelých. Jsou-li jinde nějaké analogie, jsou to jenom pouhé náznaky. Znamením víry Kristovy je triumf života nad smrtí.

ÚTERÝ 16. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 19. ČERVENCE 2022

Když mluvil Ježíš k zástupům, jeho matka a příbuzní stáli venku a chtěli s ním mluvit. Někdo mu řekl: „Hle, tvoje matka a tvoji příbuzní stojí venku a chtějí s tebou mluvit.“ On však odpověděl tomu, kdo mu to řekl: „Kdo je moje matka a kdo jsou moji příbuzní?“ A ukázal rukou na své učedníky a řekl: „To je moje matka a to jsou moji příbuzní! Každý totiž, kdo plní vůli mého nebeského Otce, to je můj bratr i sestra i matka.“ (Mt 12,46-50)

Syn Boha Otce. Slova otec a syn známe z denního života. Můžeme tedy naše pojmy do Božího života přenášet jen obrazně. Prvá božská osoba je Otec, ale je i mateřský princip, „rodí“ druhou božskou osobu – Syna. Toto zrození ovšem není tělesné, hmotné, ale duchovní. Syn přijímá od Otce ne podobu obličeje, ale spíše bychom řekli dokonalou podobu srdce (i tomu rozumíme ve smyslu duchovním“: celou jeho vůli, celé jeho poznání. Myslí tak, jak myslí Otec, a nedělá nic než to, co vidí u Otce (srv. Jan 5,19). Toto myšlení a vůli Otce pak vtělený Boží Syn, Ježíš Kristus, zjevil nám, lidem. Vykonáváme-li tedy Boží vůli a myslíme-li tak, jak nám to Bůh zjevil, máme podíl na synovství Božím, vstupujeme do života Nejsvětější Trojice. Ježíš však řekl něco zvláštního: „Kdo činí vůli mého Otce, je mně otcem i matkou.“ I tomu rozumíme v plném slova smyslu, i když obrazně. Na zemi se Syn Boží zrodil z Marie v jednom historickém okamžiku, který je středem dějin. Ale jeho „zrození“ se prodlužuje, proniká do světa více a více, až do dne jeho druhého příchodu. Ti, kdo slova Boží slyší a uskutečňují, pokračují ve funkci Matky Boží, aby byl nakonec Bůh ve všem.

Maria - Matka věřících. Staří protestanté užívali tohoto textu evangelia jako důvodu proti mariánské úctě. Říkali, že Ježíš dal zřejmě přednost těm, kteří jsou s ním spojeni příbuzenstvím víry, před tou, která ho zrodila tělesně. Dnes už je ten důvod zastaralý. Maria zrodila Krista tělesně, ale rozhodně ne jenom tělesně, vždyť i ona je „blahoslavená, která uvěřila“ (Lk 1,45). Mariánská encyklika Jana Pavla II. pěkně rozvádí paralelismus mezi Abrahámem, „otcem všech věřících“ ve Starém zákoně (Řím 4,11), a Marií, matkou věřících Nového zákona. Její mateřství mělo počátek ve slovu „Staň se“ k poselství anděla,

který jí zvěstoval Boží vůli. Zajímavý je postoj tohoto Božího posla na ikonách. Andělé, jako služebníci Boží, jsou obyčejně zobrazováni v pokorné pozici jak vůči Bohu, tak vůči svatým. Na obraze zvěstování se však anděl objevuje v síle a rozhodnosti. Je tu posel nejdůležitějšího Božího zásahu do dějin. Proto Maria, královna andělů, se před ním pokorně skloní, její tělo nabývá podoby harfy, kterou má rozezvučet dotyk Ducha svatého věčnou písni spásy.

Jednota Božího lidu je odlesk jednoty Nejsvětější Trojice. I dnešní doba touží po jednotě lidstva. Máme Organizaci spojených národů, mezinárodní organizace kultury, obchodu aj. Všichni jsou si vědomi, že se musí překonat úzké hranice nacionalismu. Ale jak? Idealisté věří, že se to stane velkými myšlenkami, které jsou všelidské. Je to úsilí ušlechtilé. Vzniká touha po společné kultuře. Ale všechny tyto znaky, i když jsou ušlechtilé, mají jenom omezený úspěch. Víme, že nejpevnější pouta zůstávají v dobré rodině. To však je úzké společenství. Naopak tím, že s vírou konáme vůli Boží, roste v nás příbuzenství s rodinou Boží spolu s Otcem, Synem a Duchem svatým, a tak i se všemi, kteří mají téhož Ducha Božího. Jsme si navzájem otci, matkami, bratřími ve smyslu duchovním, ale tak skutečném, že je společenství v rodině tělesné jenom odstínem věčné reality nadpřirozené.

STŘEDA 16. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 20. ČERVENCE 2022

K Ježíšovi přistoupila matka Zebedeových synů se svými syny a padla mu k nohám, aby ho o něco požádala. Zeptal se jí: „Co si přeješ?“ Odpověděla mu: „Poruč, aby tito dva moji synové zasedli jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici v tvém království.“ Ježíš na to řekl: „Nevíte, oč žádáte. Můžete pít kalich, který já budu pít?“ Odpověděli: „Můžeme.“ Řekl jim: „Můj kalich sice pít budete, ale udělovat místa po mé pravici a levici není má věc, ta místa patří těm, kterým jsou připravena od mého Otce.“ Když to uslyšelo ostatních deset, rozmrzeli se na ty dva bratry. Ježíš si je však zavolal a řekl: „Víte, že panovníci tvrdě vládnou nad národy a velmoži jim dávají cítit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vaším služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je vaším otrokem. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.“ (Mt 13,1-9)

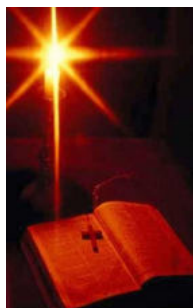

Problém milosti a lidské práce. Je to dobré, co konáme, dílo naše nebo dílo Boží? Práce se řekne řecky energie. Protože v každém skutku pracujeme my sami i Boží milost, mluví se o tzv. synergie, vzájemné spolupráci. Ale jak si to máme představit? Svého času o tom teologové horlivě diskutovali. Rozhodně však souhlasili, že se tu nehodí příklad vozu, který táhnou dva koně, a každý z nich má jakoby polovinu nákladu. Dobrý skutek je celý náš, ale také celý Boží, ovšem z různých hledisek. Podobenství o rozsévání nás osvětluje. Zemědělec háže pšeničná zrna na zorané pole. Pšenice vyrostla ze zrna, růstem rozvinula jenom to, co už bylo v semenu.

Ale bez hlíny a všeho toho, co země poskytuje, by zrna nevzklíčilo. Proto zemědělec za dobrou úrodu připočítává zásluhy sobě. Nejkrásnější příklad této spolupráce lidské a Božské je zrození Krista. Je celý z nebe, ale je také pravý syn Marie, kterou proto ruská lidová duchovní poezie nazývá rajskou zemí, z níž vyrostl strom života. Ale podobnou zemí pro Boží semena se máme stát my všichni.

Semeno, které padlo na skálu. Rozorává se hlína, aby byla měkká a přijala zrna. Lidské srdce je takovou ornou půdou. Ale může se stát skálou. Bible i duchovní autoři mluví o tvrdosti srdce. Řecký výraz je charakteristický: sklerokardia, srdce, které se stalo „sklerotickým“. Tak se ovšem stává necitelným pro Boží slova, pro vnuknutí milosti. Ptají se, jak tento stav vznikne, jak se tak vážná duchovní nemoc dá léčit. Bible sama dává na první otázku odpověď. Proroci obviňují Izrael, že dlouho a tvrdošijně odmítal Boží výzvy, a tím mu srdce zatvrdlo. Ezechiel dodává, že bude muset sám Bůh vyjmout lidem srdce kamenné a dát jim znovu srdce měkké, schopné přijmout Mesiáše (Ez 11,19). Asketická křesťanská literatura dává rady k nápravě. Říkají, že déšť skálu neobměkčí. Ale slzy pokání mají podivuhodnou moc. Rozmělní skálu tvrdého srdce. Proto se v mnišské literatuře tolik doporučuje stálé pokání, častá lítost nad hříchy. Léčí srdce a duchovně „sklerotické“ jako by znovu vzkřísily k životu.

Semeno, které padlo na okraj cesty. Géniové obvykle své myšlenky a díla nezjevují dříve, než uzrají. Velká láska miluje samotu, i v přírodě vznik života a růst zůstávají utajeny. Proto není radno mísit Boží inspirace se záležitostmi a zájmy světa. To, co je pravé, bývá pak pohlceno falešným. Přinejmenším se stává, že se začne Boží pravda a Boží poslání hodnotit podle idejí a norem světa, a tím se poněmáhle vyprázdní vnitřní obsah. Co se může zdát svatějším než apoštolát bližních! A přece sv. Basil nedovoloval řeholníkům vyjít z kláštera do města dříve, než vznikla jistota, že to nebude na újmu stálé vzpomínky na Boha, že je poklad v jejich srdci tak dobře hlídán, že ho žádný zloděj nezciží. Na cestě je slyšet hřmot toho všeho, co jde kolem nás, Boží hlas v srdci je obvykle slabý a nesmělý. Kdo ho chce slyšet, hledá samotu a mlčení, matku velkých myšlenek a činů.

ČTVRTEK 16. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 21. ČERVENCE 2022

Učedníci přistoupili k Ježíšovi a zeptali se: „Proč k nim mluvíš v podobenstvích?“ On odpověděl: „Vám je dáno znát tajemství nebeského království, ale jim to dáno není. Kdo má, tomu bude dáno a bude mít nadbytek. Ale kdo nemá, tomu bude vzato i to, co má. Proto k nim mluví v podobenstvích, protože vidí, a (přece) nevidí, slyší, a (přece) neslyší ani nerozumějí. Plní se na nich Izaiášovo proroctví: `Budete stále poslouchat, a neporozumíte, budete se ustavičně dívat, a nic nevidíte. Otupělo totiž srdce tohoto lidu. Uši mají nedoslýchavé a oči zavírají, takže očima nevidí, ušima neslyší, srdcem nechápou a neobráti se, a já je neuzdravím.' Ale blahoslavené jsou vaše oči, že vidí, a vaše uši, že slyší. Amen, pravím vám: Mnoho proroků a spravedlivých toužilo vidět, co vidíte (vy), ale neviděli, a slyšet, co slyšíte (vy), ale neslyšeli. (Mt 13,10-17)

Proč Ježíš mluví v podobenstvích. Podobenství evangelia chápou často lidé jako sbírku příkladů pro kazatele. Lidé těžko sledují abstraktní, rozumový výklad, konkrétní příklad je méně přesný, ale snáze se poslouchá. Slouží tedy k usnadnění porozumění. Proto nás udiví vysvětlení, které dal sám Ježíš: „Aby nerozuměli!“ To, co Ježíš učí, jsou Boží tajemství. Bůh se zjevuje všem lidem, ale jenom velice pozvolna, podle stupně duchovního života, podle čistoty srdce. K tomu slouží nejlépe obraz a vůbec každé umělecké dílo. Dává každému tolik poznání, jakou hloubku duchovní dispozice najde. I nevzdělaný může poslouchat symfonický koncert a říci, že se mu líbí. Jak jinou hodnotu má tentýž výrok v ústech hudebního kritika nebo jiného komponisty! Proto čteme evangelní podobenství stále a nikdy nebudou překonaná. Na každém stupni našeho vývoje nám dají něco nového pro život a pro pochopení Božího zjevení. A co dají těm, kdo nevěří a věřit nechtějí? Boží tajemství jim zahalí, aby je neznesvětili. Kdosi řekl vtipně: „Snadno mohou zatvrzelí ateisté bojovat proti církvi. Nevědí, co je, a proto ji vlastně ani nepošpiní.“

Lid se stal necitelným, zacpal si uši, zavřel oči. Bůh se zjevuje pozvolně. Nejlepším příkladem jsou dějiny Izraele. Od doby Abraháma k posledním prorokům pozorujeme stálý růst v poznání. To všechno pak bylo jakoby školou, přípravou k poslednímu rozhodnému kroku: přijetí Ježíše Krista jako Mesiáše. A přece v tom rozhodném okamžiku většina národa zklamala. Zůstal jen předpověděný „svatý zbytek“. Koho máme obviňovat? Špatnou přípravu ze strany Boží? Vrcholné okamžiky v dějinách spásy jsou mistrovsky připravené. Ale projeví se v nich proto nejlépe i nejdůležitější podmínka k přijetí milosti: lidská svoboda. I nejjasnější slova ztratí smysl, když si zacpeme uši, i nekrásnější obraz nemá význam pro zavřené oči. Odmítnutí Krista patří k „tajemství Izraele“, ale stále a stále se promítá do našeho vlastního života. I ten je plný „ztracených okamžiků“. Proto se na začátku mešní liturgie vyznáváme z hříchů, mezi kterými má nemalé místo „to, co jsem měl učinit a neučinil“.

Blažení jste: vaše oči vidí a vaše uši slyší. Některé filmy o Ježíši se snaží být realistické. Spolupracují s nimi odborníci pro historické prostředí, šaty, stavby. Volí si herce ze semitského prostředí a natáčejí scény buď přímo ve Svaté zemi, nebo na místech, která jí odpovídají. Můžeme říci, že ten, kdo viděl takový film, viděl Ježíše? Sotva. Ale nebyli bychom v lepších podmínkách, ani kdyby už za doby Kristovy existovaly filmové přístroje a kdybychom si dnes mohli promítnout místo evangelia reportáž na obrazovce. Oči by viděly, ale jen zevnější podobu člověka. Jeho nitro i jeho Božství by zůstalo zase skryto. Pokud jde o slyšení, jsme šťastnější. Jeden americký recitátor přednášel pěkně slova evangelia. Říkali, že slyšet ho, bylo jakoby poslouchat samého Krista. Je to pravda? I tu musíme odpovědět jako dříve: slyšení Krista závisí více na vnitřní dispozici poslouchajícího než na akustickém předmětu. Neslyší hlas matky, kdo tu, která mluví, za svou matku neuznal. Poslouchá jenom jistou ženu. Ježíš blahoslaví apoštoly, že jejich oči viděly a uši slyšely, ale to proto, že mu uvěřili a že ho následovali.

PÁTEK - 22. ČERVENCE 2022 - SV. MARIE MAGDALÉNA

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Marie stála venku u hrobky a plakala. Když tak plakala, naklonila se do hrobky a viděla tam sedět dva anděly v bílém rouchu, jednoho v hlavách a druhého v nohách toho místa, kde dříve leželo Ježíšovo tělo. Řekli jí: „Ženo, proč pláčeš?“ Odpověděla jim: „Vzali mého Pána a nevím, kam ho položili.“ Po těch slovech se obrátila a viděla za sebou stát Ježíše, ale nevěděla, že je to on. Ježíš jí řekl: „Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?“ Ona myslela, že je to zahradník, a proto mu řekla: „Pane, jestliže tys ho odnesl, pověz mi, kam jsi ho položil, a já ho přenesu.“ Ježíš jí řekl: „Marie!“ Ona se k němu obrátila a zvolala hebrejsky: „Rabbuni!“ – to znamená „Mistře“. Ježíš jí řekl: „Nezadržuj mě! Neboť ještě jsem nevystoupil k Otci. Ale jdi k mým bratřím a oznam jim: 'Vystupuji k svému Otci a k vašemu Otci, k svému Bohu a k vašemu Bohu.'“ Marie Magdalská tedy šla a zvěstovala učedníkům: „Viděla jsem Pána!“ – a toto že jí řekl. (Jan 20,1.11-18)

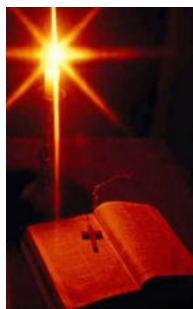

Ženo, proč pláčeš? Kdo by neplakal nad hrobem někoho, koho měl rád? I když je to projev smutku, je ten pláč současně známkou života. Člověk, který leží v hrobě, už nežije, ale současně jsou ještě živé naše vztahy k němu, je živý v našich vzpomínkách. Smrt je nejenom nezničí, ale naopak živí. Nad hrobem matky si syn najednou připomene, co pro něho udělala, co řekla. Chceme tedy mrtvého zadržet tím, že ho pochováme nablízku a že chodíme k hrobu. Mrtví jsou pro nás ve zvláštní situaci: nežijí a žijí současně. K životu však patří styk, dialog. Proto se pokoušejí spiritisté s mrtvými mluvit, ale marně. K útěše nad hrobem není jiné řešení, než zmrtvýchvstání. Pak už se nedivíme otázce: "Proč pláčeš?" Není důvodu. Při pohřbu belgického krále Balduina si královna Fabiola oblékla bílé šaty jako při svatbě, aby byly symbolem víry.

Oznam mým bratřím: „Vystupuji k svému Otci a k vašemu Otci“. Patří-li k životu styk s lidmi, s bratřimi, s rodiči, nemůže být věčný život bez živého styku s nebeským Otcem. Je zajímavé pozorovat dobrého člověka, který umírá pomalu, zdlouhavě. Vidíme, jak se pozvolna přerušuje jeho styk s okolím. Obyčejně nejdéle funguje sluch. Umírající slyší, co se u něho říká, ale nemůže už odpovídat. A přesto i v těch posledních okamžicích se oči někdy podivně zalesknou, někteří umírají s krásným úsměvem na rtech. Jsou to slabé náznaky skutečnosti, v kterou věříme. Smrt přerušuje načas styk se světem viditelným, ale otvírá oči do neviditelného. Bývají na hrobě nápisy: „Zde spí spánkem věčným ...“ Otcové církve mluvili opačně. Život zde na zemi je jenom sen, smrtí se probudíme. A po probuzení i vstaneme, ale to až na konci věků. To však je pro mrtvé tak blízko, jako třetí den.

Nedotýkej se mne! Starší exegeti se pokoušeli najít důvod, proč se Marie Magdalská neměla dotýkat Ježíše. Vždyť naopak Tomáš byl vyzván, aby vložil prst do jeho ran (Jan 20,27). Vysvětlují to tak, že její city byly ještě příliš bouřlivé, málo zduchovnělé. Nové překlady se tomuto problému vyhnou. Řecké sloveso, které je tu v textu (haptomai), znamená spíš držet tak, že se zadržuje. Kristus tedy spíš napomenul Marii, aby

nezdržovala, ale šla rychle oznámit apoštolům, co viděla. Ale i ten starý, řekněme nesprávný, překlad dal příležitost duchovním autorům k pěkné úvaze. Vzkříšený Kristus je skutečnost, ale ne taková, že by se dala fyzicky zjišťovat. Není to zatím otázka denní zkušenosti, ale víry ve slova těch, kteří dostali privilegium vidět. Protože ta slova jsou obsažena v Písmu, jsou psána z inspirace Ducha svatého, jsou to slova Boží. Božím slovem pak je lepší přístup k poznání skutečnosti než očima, hmatem a smysly všeobecně.

SOBOTA - 23. ČERVENCE 2022 - SV. BRIGITA, PATRONKA EVROPY

Ježíš řekl svým učedníkům: „Já jsem pravý vinný kmen a můj Otec je vinař. Každou ratolest na mně, která nenese ovoce, odřezává, a každou, která nese ovoce, čistí, aby nesla ovoce ještě více. Vy jste už čistí tím slovem, které jsem k vám mluvil. Zůstaňte ve mně, a já zůstanu ve vás. Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, nezůstane-li na kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce, neboť beze mne nemůžete dělat nic. Kdo nezůstane ve mně, bude vyhozen ven jako ratolest; uschne, seberou ji, hodí do ohně – a hoří. Zůstanete-li ve mně a zůstanou-li ve vás moje slova, můžete prosit, oč chcete, a dostanete to. Tím bude oslaven můj Otec, že ponese mnoho ovoce a osvědčíte se jako moji učedníci.“ (Jan 15,1-8)

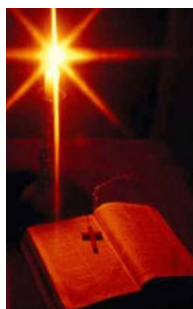

Vinný kmen a ratolesti. V katechizmu bývalo tzv. šest základních pravd, které musí každý přijmout, chce-li být křesťanem. Šestá zněla: "Milosti Boží je ke spáse nevyhnutelně potřeba". Přirovnání k vinnému keři a výhonkům tuto pravdu vysvětluje jednoduše a názorně. Nepotřebuje vysvětlení, pokud jde o princip. Spíš se naskýtá praktická otázka: Jak spojení s Kristem posilovat, aby byl skutečně jakoby "kmen" našeho života. Živočišné organizmy mají cévy, kterými proudí krev do údů. I v rostlinách je něco podobného, míza proniká z kořene až do posledního lístku. Cévy spojené s Kristem jsou všechny prostředky ke spasení: víra, skutky, svátosti. Zvláště se toto přirovnání dobře hodí na přijímání svátostí. Křtem jsme "naočkováni" na strom Kristův. Byli jsme cizí větev, ale srostli jsme s ním (Řím 6,4). Přijímání eucharistie je jakoby transfuze Kristova života v náš ochabující organizmus, zpověď je ošetření a podvázání větve, která se nalomila. Všechno tedy má jeden a týž cíl: být s Kristem a v něm.

Oddělení ode mne nemůžete dělat nic. V teologii se rozlišují tzv. přirozené vlastnosti člověka a dary nadpřirozené. Poznání rozumové, síla vůle, touha učit se apod. patří k tomu, aby byl člověk člověkem. Víra, naděje a láska jsou naopak dary nadpřirozené, síla milosti Boží v nás. Toto rozlišení je velice užitečné, ale nesmí se upřílišňovat. Mluví se dnes o tzv. lidských právech, lidských povinnostech a ctnostech, které mají mít všichni bez ohledu na náboženství. I ateisté mají být pravdiví, poctiví, šetřit životy i majetek jiných. Ale tento humanismus, i když je ušlechtilý, je uskutečnitelný? Může být člověk člověkem bez Krista? Otcové církve tomu nevěřili. Člověk je stvořen „podle obrazu Božího“ (Gn 1,26),

tj. podle Krista, který první je prototyp všech. Bez něho tedy nikdo nedokáže být člověkem, jak má být, ani zde na zemi.

Zůstanete-li ve mně, zůstanou ve vás moje slova. Je-li toto ztotožnění s Kristem nutné k tomu, abychom dokázali vyplnit lidské povinnosti, tím nutnější je k tomu, abychom nesli světu víru v něho. Všichni, kdo konají apoštolský úřad, si toho jsou plně vědomi. Nedá-li Kristus sílu jejich slovům, budou znít jenom jako zvučící kov a řinčící zvon (srv. 1 Kor 13,1). Ale i u tzv. obyčejných věřících pozorujeme zvláštní jev. Někteří řeknou jenom pár slov, domluví mírně druhému a má to účinek. Jiní si naopak stěžují, že na jejich slova nikdo nedbá. Říkáme, že to záleží na umění mluvit, na vlohách pro styk s druhými. Nezapomínejme však, že je tu i jiný, a to nejdůležitější prvek: je-li v jejich slovech Kristus mluvící jejich jazykem.

PONDĚLÍ - 25. ČERVENCE 2022 - SV. JAKUB, APOŠTOL

K Ježíšovi přistoupila matka Zebedeových synů se svými syny a padla mu k nohám, aby ho o něco požádala. Zeptal se jí: „Co si přeješ?“ Odpověděla mu: „Poruč, aby tito dva moji synové zasedli jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici v tvém království.“ Ježíš na to řekl: „Nevíte, oč žádáte. Můžete pít kalich, který já budu pít?“ Odpověděli: „Můžeme.“ Řekl jim: „Můj kalich sice pít budete, ale udělovat místa po mé pravici a levici není má věc, ta místa patří těm, kterým jsou připravena od mého Otce.“ Když to uslyšelo ostatních deset, rozmrzeli se na ty dva bratry. Ježíš si je však zavolal a řekl: „Víte, že panovníci tvrdě vládnou nad národy a velmoži jim dávají cítit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vaším služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je vaším otrokem. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.“ (Mt 20,20-28)

ÚTERÝ 17. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 26. ČERVENCE 2022

Ježíš rozpustil zástupy a šel domů. Jeho učedníci k němu přistoupili a prosili: „Vylož nám to podobenství o pleveli na poli.“ Odpověděl: „Ten, kdo rozsévá dobré semeno, je Syn člověka, pole je svět. Dobré semeno jsou synové Království, plevel jsou synové (toho) Zlého. Nepřítel, který ho zasel, je ďábel. Žeň je skonání věku, ženci jsou andělé. Jako se sbírá plevel a spaluje v ohni, tak bude i při skonání věku. Syn člověka pošle své anděly, ti posbírají z jeho království každé pohoršení a ty, kdo dělají nepravosti, a uvrhnou je do ohnivé pece; tam bude pláč a skřípění zubů. Tehdy budou spravedliví v království svého Otce zářit jako slunce. Kdo má uši, slyš!“ (Mt 13,36-43)

Zlá semena. Náboženství i filosofie se zamýšlejí nad problémem, odkud pochází zlo, kde se najednou ve světě i v člověku bere. Pohádky, které pocházejí z nejstarších dob světové literatury, vyznávají ještě starý dualismus. Dvě síly, dvě mocnosti, dva druhy lidí proti sobě bojují, kde se vzali, tu se vzali, o jejich původu se nemluví. Ale přesto se vyznává optimisticky, že je dobro silnější a že nakonec zvítězí. Bible však dualismus neuznává. Je jenom jeden Bůh, Stvořitel nebe i země, všeho, co existuje, a to je dobré (srv. Gn 1,4n). Zlo přišlo na svět z člověka a jeho svobodného souhlasu. Ale k čemu? Do ráje se vplížil had. Do lidského srdce, které je vnitřní ráj, se vplížil hadi ve formě zlých myšlenek. Jako jsou inspirace, Boží vnuknutí dobrým zrnem, tak jsou zlé myšlenky, které nás napadají, koukolem, plevelem. S naším souhlasem pak obojí zapustilo kořeny v lánech světa.

Rozlišování duchů. J Zlo do srdce vchází zlou myšlenkou. Myšlenek ovšem máme mnoho a nápady se rojí v hlavě bez přestání. Nejsou všechny špatné, jsou mezi nimi i inspirace k dobrému. Jak tedy rozlišovat? Duchovní autoři mluví o „rozlišování duchů“ a předpokládají, že člověk podléhá mnoha vlivům, které přesahují viditelnou zkušenost. Žijeme totiž ve světě nadpřirozeném, kde se vede boj mezi dobrem a zlem od počátku světa a člověk je do něho stále vtahován. Už Otcové z egyptské pouště vypracovali zásady, které shrnují jejich zkušenost na tomto poli. Hlavní princip zní: Co rozrušuje, pobuřuje, pochází od zlého, protože Bůh dává duši mír. Evagrius dokonce sestavil soupis osmi druhů zlých myšlenek, z čehož přišel do naší tradice seznam „sedmi hlavních hříchů“. Jejich účelem je naučit rozpoznávat, co je dobro a co je zlo a kde má obojí svůj počátek.

Když hospodář spal. Protože zlé myšlenky přicházejí znenadání, v okamžiku, kdy nejsme disponováni jim vzdorovat, napomínají duchovní autoři k nepřetržité bdělosti, pozornosti. Často o tom mluví stoupenci tzv. hesychastického hnutí, tj. ti, kteří považovali vnitřní klid (hesychia) za nutnou podmínku k tomu, abychom se mohli lépe modlit. Říkají obrazně, že musíme postavit k bráně srdce anděla s plamenným mečem, tj. ctnost bdělosti. Ten pak se optá každé myšlenky, každého nápadu, který by chtěl vstoupit dovnitř: „Jsi z našich nebo z nepřátel?“ (srv. Joz 5,13). V tom smyslu radí také Órigenés „zabít babylonské děti, dokud jsou maličké“. Máme-li zůstat v metafoře evangelia, řekli bychom: zničit semena zla dříve, než padnou do půdy. Opak duchovní bdělosti je mravní ospalost, nepozornost k tomu, co nám zaplavuje mysl a znečišťuje ji. Vždyť jenom čisté srdce uvidí Boha (Mt 5,8).

STŘEDA 17. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 27. ČERVENCE 2022

Ježíš řekl zástupům: „Nebeské království je podobné pokladu ukrytému v poli. Když ho člověk najde, zakryje ho a s radostí nad ním jde, prodá všechno, co má, a to pole koupí. Nebeské království je také podobné obchodníkovi, který hledá vzácné perly. A když najde jednu drahocennou perlu, jde, prodá všechno, co má, a koupí ji.“ (Mt 13,44-46)

Nalezený poklad. Málo se dnes najde pokladů. Za starých dob to bylo častější. Peníze se tehdy neukládaly do banky, byly na hotovosti, často i ve zlatě. Domy nebyly tak pevně zavřené. Co mohl majitel, zvláště v nebezpečných dobách, udělat lepšího, než své jmění zazdítk nebo zakopat na místě, o kterém nikdo nevěděl. Ale mohlo se stát, že zemřel a jeho poklad byl v zemi, dokud ho někdo náhodou neobjevil. Svatý Maxim Vyznavač používá tohoto obrazu k vysvětlení duchovních osvícení, která nám přijdou při četbě Písma. Ten, kdo bere knihu do ruky, se podobá zemědělcovi, který jde kopat na pole. Pracuje, aby porozuměl tomu, co čte. Někdy to jde lépe, někdy hůře. Ale stane se, že jednoho dne neočekávaně narazí na

poklad. Dostane se mu znenadání takového osvícení, že se tím celý jeho duchovní život obohatí. Už Platón psal, že se básnické inspirace objeví najednou, nečekaně. Otcové církve potvrzují, že to tím více platí o osvíceních, která nám dává Duch svatý. Citovali v té souvislosti žalm (Žl 95,8): „Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu, nezatvrzujete svá srdce!“

Vzácná perla. Shromažďování bohatství se neobejde bez sběratelství vzácných věcí. V době, kdy se postavení dámy poznávalo podle náhrdelníků, které nosila, patřily perly k přepychu rodiny. I ty však jsou různého lesku. Získat tu nejvzácnější bylo obchodním úspěchem. Proto se dodnes říká „perla“ obrazně každému vzácnému exempláři v muzeích, v knihovnách a přenáší se to i na lidi, např. na vynikající manželku apod. Tím opravdověji to platí, když někdo pochopí hodnotu Božího království a jeho pravdy. Staré životopisy svatých mívaly jistý literární druh. Zařazovaly světce do dvou typů. Jedni si zachovali od mládí křestní nevinnost a nedovedli pochopit, že by se mohlo ve světě najít něco cennějšího. Druhého typu jsou ti světci, kteří se v mládí honili za zábavami, za dobrodružstvím, za penězi. Ale jednoho dne se obrátili, poznali krásu „Boží perly“. Prodali tedy všecko, co měli, aby jí dosáhli. Příkladem je svatá Anežka Česká, která zaměnila královský hrad za klášterní celu a nevěřila, že by tím zchudla.

Otázka hodnot. Filosofie a psychologie našeho století se často zabývá otázkou tzv. hodnot. Poznáváme mnoho věcí, ale ne každého poznání si stejně ceníme, ne o všechno jevíme stejný zájem. O nezájem se tříští úsilí učitelů i kazatelů. Hlavně ti se tedy ptají, jak postupovat, aby se pravda, která se jejich posluchačům předkládá, jevila jako „hodnotná“. Na otázku, kterou si denně musíme klást, se všeobecně odpovídá, že za hodnotnou se považuje ta pravda, která souvisí s životem. Matka rodiny okamžitě zbystří sluch, když se vypráví o tom, kde se dá levněji nakoupit, sportovec se v novinách nejdříve podívá na stránku, kde jsou výsledky utkání. Náboženské pravdy by ovšem měly budit nejvyšší zájem, protože se týkají základů života. A přece se potkáváme na tomto poli s velkým nezájmem. Lidé mají vědomosti o všem možném, ale v náboženství jsou zaostalí. Čím to je? Říká se, že má vinu špatná katecheze. Ale problém se může vidět i z druhé strany: lidé neznají svůj vlastní život, a proto nejeví zájem o to, co je pro něj opravdu hodnotné. Kdo zná pravdy víry, polepší život. Ale i ten, kdo chce lépe žít, začne se zajímat o pravdy víry.

ČTVRTEK 17. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 28. ČERVENCE 2022

Ježíš řekl zástupům: „Nebeské království je podobné síti, která se spustí do moře a zahrne všechno možné. Když je plná, (rybáři) ji vytáhnou na břeh, posadí se, co je dobré, vyberou do nádob, co však za nic nestojí, vyhodí. Tak to bude při skonání věku: Vyjdou andělé, oddělí zlé od spravedlivých a hodí je do ohnivé pece. Tam bude pláč a skřípění zubů. Rozuměli jste tomu všemu?“ Odpověděli: „Ano.“ A on jim řekl: „Proto každý učitel Zákona, který se stal učedníkem nebeského království, je jako hospodář, který ze své bohaté zásoby vynáší věci nové i staré.“ Když Ježíš skončil tato podobenství, vzdálil se jinam. (Mt 13,47-53)

Sít' hozená do moře. Génius je člověk schopný vybrat z mnoha možností tu pravou. Poznává se to už ve škole. Prostřední žák se učí lekci od první řádky. Nadaný ji přeběhne a zachytí hned napoprvé hlavní myšlenku. Později takový student přečte mnoho knih, protože se v každé zastaví jen u toho, co je mu nového a potřebného. Křesťanská moudrost je druh geniality v duchovním životě. Mnoho je dojmů, objevů, setkání v denním životě. Snadno se vrývají do paměti a stávají se materiálem k vytváření osobnosti. Slabý člověk přijímá pasivně všecko, co se mu nabízí. Moudrý si řekne se sv. Pavlem: „Všechno je mi dovoleno, ale ne všechno prospívá“ (1 Kor 6,12). Už staří filosofové přirovnávali život k procházce po tržišti. Pošetilec říká: „Jak málo mám peněz, abych to všechno koupil.“ Moudrý se usměje: „Kolik to věcí nepotřebuji.“ Najde si pak to, co mu slouží. A je někdy na tržišti světa nedostatek? Někdy skutečně chybí mnoho, ale prostředky, jak se sblížit s Kristem a vejít tak do Božího království, nikdy nechybějí tomu, kdo si je umí vybrat.

Partikulární zpytování. Starý je zvyk zpytovat svědomí, nejenom před zpovědí, ale pokud možno denně. Je to kontrola, abychom zjistili hodnotu toho, co jsme právě koupili na tržišti světa. Kdo to dělá pravidelně, brzy objeví, že má život jistou stálost, že má každá osoba vlastní charakter a náklonnost. Chyby i ctnosti se opakují. Chceme-li sami sebe usměrnit a napravit, musíme věnovat pozornost tomu, co je nejdůležitější. Je-li někdo hněvivý, musí dávat především pozor na tuto chybu a naučit se být trpělivý. Sklon k pití se kontroluje ovládnutím. Obyčejně se ukáže, že to není tak lehké, jak jsme si představovali. Ale když se to podaří, vidíme, že jde i ostatní snadno. Svatý Tomáš Akvinský říká, že ctnosti jsou jako prsty na ruce. Roste-li jeden, všechny ostatní s ním drží míru. Staří mniši chodili ke svému duchovnímu otci s přáním: „Řekněte mně slovo, jak se spasit!“ Jinými slovy: „Řekněte mně, co je pro mne nejdůležitější!“ I v dnešní době si máme v těchto věcech dát poradit.

Staré i nové z pokladu. Slovo „moderní“ má přitažlivý zvuk. Nosí se šaty jistého střihu, protože jsou moderní. Hry a zábavy přitahují, protože jsou dnes v módě. Zpívají se letošní songy. Někdy je to směšné, ale je to nevyhnutelné. Člověk se chce totiž zařadit do dnešního světa, do společnosti, která je kolem něho. Proto se snaží i mluvit, jak se mluví dnes, a myslet tak, jak myslí „dnešní člověk“. Ale co je vlastně ten dnešní člověk? Není včerejší, ale bude včerejším už zítra. Být moderním nás odsuzuje k tomu, abychom pominuli rychle jako šaty. Proto radívali moudří, abychom nedbali na to, co je dnešní nebo

včerejší, ale upoutali pozornost na to, co je věčně lidské, stálé. Je to dobrá rada, ale kdybychom podle ní žili důsledně, vyřadili bychom se skutečně z běhu světa, ze své vlastní doby. Proto i zde platí podobenství o síti hozené do moře. Každá doba má něco dobrého i něco zlého. Umění je vybrat si to nejlepší, nejosvědčenější z každé lidské zkušenosti. I duchovní knihy čteme nové i staré, dají-li nám něco pěkného k životu. Modlíme se texty staré i nové, jsou-li opravdové. Bereme věci časné, ale překonáváme čas.

PÁTEK 17. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 29. ČERVENCE 2022

Ježíš přišel do svého domova a učil v jejich synagoze, takže (lidé) byli celí užaslí a ptali se: „Kde se u něho vzala taková moudrost a ty zázraky? Copak to není syn tesařův? Copak se jeho matka nejmenuje Maria a jeho příbuzní Jakub, Josef, Šimon a Juda? A nežijí mezi námi všechny jeho příbuzné? Kde se tedy to všechno u něho vzalo?“ A pohoršovali se nad ním. Ale Ježíš jim řekl: „Nikde prorok neznamena tak málo jako ve své vlasti a ve své rodině.“

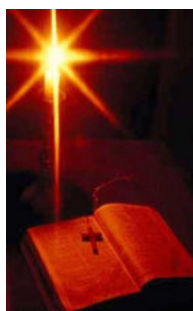
A pro jejich nevěru tam neudělal mnoho zázraků. (Mt 13,54-58)

Nikdo není prorok ve své vlasti. Prorok pochází od slovesa rokovat, mluvit. Prorok je tedy ten, kdo mluví pro někoho, na místě někoho. Ve Starém zákoně vystupují proroci, kteří mluví na místě Božím, jménem Pána: „Tak praví Hospodin...“ (srv. Jer 2,5). Je přirozené, že se od takového zástupce žádá důkaz, kdy a jak dostal pověření, a je-li pravé. Přicházeli tedy proroci z pouště, Mojžíš sestoupil z hory Sinaj, kde mluvil s Bohem (srv. Ex 24,3). Psychologicky je ovšem velmi těžké uvěřit, že by nadpřirozené posláni dostal ten, koho vidíme v denním obyčejném životě. A přece podstata křesťanství je víra, že Bůh sestupuje i tam, i do banálních událostí, že i v tom, co říkají lidé, se kterými se denně stýkáme, nějakým způsobem zachytíme Boží hlas. Oni sice neříkají: „Toto praví Bůh“, ale my sami máme umět se zamyslet a povědět si: „Toto mně praví Bůh.“ V každém hlasu, který kolem nás zaznívá, je skryt hlas Boží prozřetelnosti. Uslyší jej ten, kdo hledá mluvícího Boha.

Není to syn tesařův? Říká se, že rozvážný člověk neuvěří snadno všemu, co se povídá. Dá se přesvědčit jenom tím, co vidí na vlastní oči. Ale co vlastně vidíme očima? To, čemu se říká povrch, vnější stránka věcí a osob. Obyvatelé Nazaretu viděli na vlastní oči Ježíše, ne ovšem jako Božího Syna, ale jako dítě, které vyrostlo v rodině tesaře Josefa. Očima těla a zkušeností denního života se neprohlédne ani do tajemství přírody, tím méně do nitra člověka a do hloubky jeho existence v Bohu. Světci vidívali do duše druhým, ale ani to nebylo úplné. Sv. Serafimu Sarovskému se obdivovali, že čte v duši jiných jak v otevřené knize. Bránil se tomu tvrzení a prohlásil, že srdce člověka je tajemství známé jenom Bohu. Proto se vždy modlil, aby mu Bůh vnukl myšlenku, kterou by sdělil člověku, prosícímu ho o radu. Ztratíme-li bázeň z tajemství, začneme posuzovat lidi jen podle zevnějšku, ztratíme horizonty Boží v malých uzavřených prostorech profánního života.

"Všední se onosí" (latinské přísloví). Jak silným zážitkem je první cesta do velkého města, do opery, setkání s významnou osobností! Podruhé a potřetí už je nadšení slabší. To pak, s čím se setkáváme den co den, i kdyby to bylo vynikající, nám citově zevšední. Patří to k událostem dne. Ani svaté věci, ani svaté osoby neuniknou tomuto zákonu rutiny. Proto se nesmíme divit, že při denním přijímání eucharistie nemáme zvláštní pocity zbožnosti. I když se upřímně zpovídáme, připadá nám to jako odřikávání obvyklých chyb ze zvyku. A lidé, kteří nás uváděli v úžas? Objevujeme víc a víc jejich malé chybičky a slabosti anebo to, co je všední a všem společné. Francouzské přísloví říká, že pro komorníka neexistuje hrdina. Zná ho příliš zblízka. Co máme dělat? Jak jsme řekli, nesmíme se tomu divit. Ale také nesmíme podlehnout této iluzi všednosti. Svůj úsudek o lidech a poměr k nim musíme stále opravovat a vědomě si připomínat to krásné, dobré a vznešené, co o druhých víme, ale nač zapomínáme.

SOBOTA 17. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 30. ČERVENCE 2022

V ten čas údělný kníže Herodes slyšel vypravovat o Ježíšovi a řekl svým dvořanům: „To je Jan Křtitel! Byl vzkříšen z mrtvých, a proto v něm působí zázračné síly.“ Herodes dal totiž Jana zatknout, spoutat a zavřít do vězení kvůli Herodiadě, manželce svého bratra Filipa, neboť Jan mu vytykal: „Není ti dovoleno, abys ji měl za ženu!“ Nejraději by ho připravil o život, ale bál se lidu, protože ho pokládali za proroka. Když se však slavily Herodovy narozeniny, tančila dcera té Herodiady před hosty. Herodovi se (tak) zalíbila, že jí s přísahou slíbil dát, o cokoli požádá. Ona z návodu své matky řekla: „Dej mně hned na míse hlavu Jana Křtitele.“ Král se zarmoutil, ale pro přísahu a kvůli hostům nařídil, aby jí vyhověli, a dal Jana ve vězení stít. Jeho hlava byla přinesena na míse a dána dívce a ta ji donesla své matce. Potom přišli jeho učedníci, vzali tělo a pohřbili ho. Pak šli a oznámili to Ježíšovi. (Mt 14,1-12)

Posílám svého anděla před tebou. Na ikonách bývá namalován sv. Jan Křtitel s křídly. Podobně jako Órigenés berou doslova výraz „anděl“, který čte v evangeliu. Ale tam má význam obyčejný, který plyne ze samého slova. Řecké angelos znamená posel. A protože to byl v případě Janově posel vyslaný o něco dříve, jeho kázání předcházelo vystoupení Kristovo, říká se Janu Křtiteli také Předchůdce. Bylo to ovšem míněno především časově. Ale tato okolnost má podle Órigena hluboký dogmatický smysl. I dnes Kristus stále přichází k duším, setkává se s nimi. Má však skoro vždycky nějakého „předchůdce“. Jsou jimi rodiče, vychovatelé a všichni, kdo mají na jiné dobrý vliv. „Předchůdcem“ Kristovým je každé dobré slovo, kterým bližního přiblížíme k náboženství. Víme, jak si Ježíš vážil sv. Jana Křtitele. Proto také velice ocení službu těch, kdo mu připravují cestu. Obrácení k Bohu není lidské dílo. Je to dar milosti Boží. Je to pro nás velké privilegium, že můžeme toto přijetí připravovat, je to „andělská“ služba v díle Božího Syna.

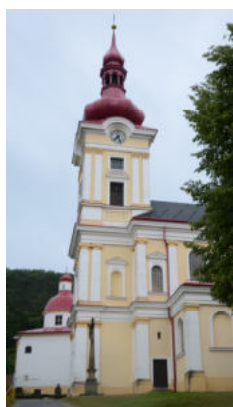
Hlas volající na poušti. Origenes a sv. Řehoř Naziánský se při této příležitosti zamysleli nad slovem „hlas“. Ve starověké filosofii se totiž ustálila jistá teorie o charakteru jazyka.

Jako se člověk skládá z duše a z těla, tak má i lidská mluva vnitřní smysl, pojem, logos, který je skrytý. Ale projevuje se navenek vnější formou, hlasem. Hlasy jsou různé, ale obsah mohou mít stejný. Vždyť např. kůň, kterého všichni známe, se řekne jinak česky, jinak německy, italsky. V evangeliu se nazývá sv. Jan Křtitel „hlas volající na poušti“. Jeho kázání je tedy jenom jakási vnější forma. Ale její obsah, logos, je Kristus, Slovo věčného Otce, Svatý Jan tedy půjčuje svůj hlas Kristu, aby mohl jeho ústy mluvit. V tom vidí sv. Řehoř Naziánský úkol každého křesťanského kazatele. Ale Órigenovo vysvětlení je širší, vztahuje se na všechny křesťany. Po tisíce let Kristus mluví v dějinách, a to nejenom ústy papežů, biskupů, hierarchie, ale je v mluvě všech věrných věřících, kteří předávají jeho pravdu, jeho poselství od pokolení do pokolení. Jsou jeho hlasem. I když to někdy vypadá, jako by volal na poušti, marné to není nikdy, protože slovo Boží je mocné.

Svědectví pravdě. Sv. Jan Křtitel umřel jako mučedník, právě proto, že vydal svědectví Boží pravdě. Není to vlastně překvapující. Mluví-li v hlasu člověka sám Kristus, má tato řeč tytéž následky jaké mělo kázání Kristovo. Malá skupina je přijme, ale většina se je snaží umlčet a zbavit se „hlasu“, který je zvěstuje. Nestává se, že by chtěli umlčet někoho, kdo propaguje knihy o přírodě, o literatuře atd. Ale část posluchačů dráždí každé svědectví o Kristu. Kolem něho totiž nikdo nemůže projít nevšímavě. Vždy k němu zaujme postoj. I ti, kdo říkají, že je jim Ježíš lhostejný, netvrdí to lhostejně. Ve skutečnosti už zaujali postoj proti němu. Proto se nakonec postaví i proti těm, kdo vydávají o Kristu svědectví. On je pravda (Jan 14,6). Proto v tomto světě bude jistým způsobem pronásledován každý, kdo se postaví na stranu pravdy. Ale Kristus je také život (Jan 14,6). Ten pak nakonec zvítězí nad vším, co by jej chtělo udusit.

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA RODINU SVÉ FARNOSTI:**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYVICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

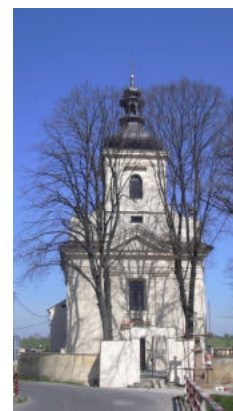
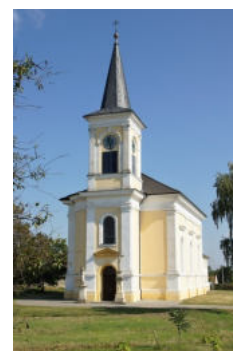
**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

**SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:**

josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

KATECHEZE O STÁŘÍ

Petr a Jan

(katecheze papeže Františka při generální audienci, náměstí sv. Petra, Vatikán, 22. června 2022)

Zeptal se ho potřetí: „Šimone, (synu) Janův, miluješ mě?“ Petr se zarmoutil, že se ho potřetí zeptal: „Miluješ mě?“, a odpověděl mu: „Pane, ty víš všechno – ty víš, že tě miluji!“ Ježíš mu řekl: „Pas moje ovce! Amen, amen, pravím ti: Dokud jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodils, kam jsi chtěl. Ale až zestárneš, vztáhneš ruce, a jiný tě přepásá a povede, kam nechceš.“

Jan 21,17-18

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Na naší cestě katechezemi o stáří dnes budeme rozjímat o rozhovoru, který vede zmrtvýchvstalý Ježíš s Petrem v závěru Janova evangelia (21,15-23). Vzbuzuje v nás pohnutí, protože vyjevuje veškerou Ježíšovu lásku k jeho učedníkům a též vrcholnou lidskost jeho vztahu vůči nim, zejména pak k Petrovi. Je to vztah vlídný, avšak nikoli strojený; je přímý, silný, svobodný, otevřený. Je to vztah mezi muži a v pravdě. Janovo evangelium, navýsost duchovní a vznešené, se tak uzavírá horoucí Ježíšovou prosbou o lásku a Petrovou nabídkou této lásky, které se zcela přirozeně vplétají do jejich rozpravy. Evangelista nás upozorňuje, že vydává svědectví o tom, co zaznamenal (srov. Jan 21,24), a že v něm je třeba hledat pravdu.

Můžeme si položit otázku, zda jsme schopni uchovat úroveň tohoto vztahu mezi Ježíšem a apoštoly v jeho natolik otevřeném, upřímném, přímém a lidsky reálném stylu? Jaký je náš vztah s Ježíšem? Je takový, jaký k Němu vázal apoštoly? Nesvádí nás to naopak velmi často k tomu, abychom svědectví o evangeliu zapouzdřili do jakéhosi nasládlého zjevení, k němuž lze přidružit své příležitostné klanění? Takový postoj, který se jeví jako úcta, nás ve skutečnosti vzdaluje od pravého Ježíše a dokonce se stává příležitostí k velice abstraktní, sebevztažné a zesvětštělé pouti víry, která není Ježíšovou cestou. Ježíš je vtěleným Božím Slovem a chová se jako člověk, promlouvá k nám jako člověk, Bohočlověk. Ježíš se ve své laskavosti, svém přátelství a blízkosti nepodobá nějakému sladkobolnému svatému obrázku, nikoli: je nám ochotně po ruce, je nám nablízku.

V Ježíšově rozmluvě s Petrem najdeme dva úseky, které se konkrétně týkají stáří a trvání času: času svědectví a času života. V prvním z nich Ježíš varuje Petra: v mládí jsi byl soběstačný, ve stáří už nebudeš tolik pánem svým a svého života. Povězte něco takového člověku, který jako já musí jezdit na vozíčku! Ale takový je život – stáří s sebou nese nemoci, které máme přijímat tak, jak přicházejí. Už nemáme sílu jako zamlada! Také ve slabosti, nemoci a smrti ale máme vydávat svědectví o Ježíši. Svatý Ignác z Loyoly v jednom svém pěkném výroku praví, že „jak v životě, tak ve smrti máme vydat svědectví Ježíšových učedníků“. Závěr života má vypovídat o tom, že jsme Ježíšovi učedníci a že k nám Pán ustavičně hovoří v každém věku. Evangelista připojuje svůj komentář, v němž vysvětluje, že zde Ježíš naznačoval nejvyšší svědectví – mučednickou smrt. Avšak toto napomenutí můžeme vnímat rovněž v širším smyslu: tvé následnictví se bude muset poučit a dát se ztvárňovat tvou osobní křehkostí, bezmocí, závislostí na druhých, a to dokonce v oblékání a chůzi. Přesto však „Mě následuj“ (v.19). Následování Ježíše neustále pokračuje, za dobrého i špatného zdraví, fyzické soběstačnosti či nesoběstačnosti. Je důležité, abychom trvale šli za Ježíšem – po vlastních nohou, v běhu, pomalu, na vozíčku, avšak stále. Moudrost plynoucí z následování si musí prorazit cestu, aby se vryla do Petrova vyznání víry také v omezenosti dané fyzickou slabostí a stářím: „Pane, ty víš, že tě miluji.“ (verše 15.16.17).

Těší mne, když se při hovorech se starými lidmi dívám do jejich zářících očí, které jsou výmluvnější než slova, protože svědčí o jednom životě. To je velice krásné znamení, které si musíme uchovat až do konce, a následovat Ježíše v takovéto plnosti života.

Ježíšova rozmluva s Petrem obsahuje cenné poučení pro

všechny učedníky a pro nás všechny věřící, včetně seniorů. Jedná se o to, abychom se

poučili ze své křehkosti a vydávali důsledné životní svědectví také za okolností, kdy je náš život ze široka svěřen do jiných rukou a dalece závisí na iniciativě druhých lidí. Za nemoci a ve stáří naše závislost narůstá, již nejsme soběstační jako dříve. Také zde ale dozrává víra, rovněž tam Ježíš přebývá s námi a také odsud prýští ono bohatství víry, dobře prožívané na životních stezkách.

Opětovně se však musíme ptát: vládneme spiritualitou, která by byla opravdu schopna vykládat toto – již všeobecně dlouhé – období naší slabosti, v němž se spíše svěřujeme jiným než moci své vlastní nezávislosti? Jak v čase závislosti, loučení, vzdalování se životnímu protagonismu zachovat věrnost prožitému následnictví, příslibené lásce, spravedlnosti, o níž jsme usilovali v době schopné vlastní iniciativy? Není to jednoduché, že? Není snadné rozloučit se s tím, že už nehrajeme hlavní roli.

Toto nové údobí je samozřejmě také časem zkoušky, počínaje – nepochybně velice lidským, ale též velmi záluďným – pokušením o uchování svého protagonismu. Tato potřeba vyniknout se musí umenšovat, snižovat; musíme přijmout, že ve stáří klesá naše vůdčí role. Budou zde ovšem jiné způsoby, jak se vyjádřit, účastnit se v rodině, společnosti, ve skupině přátel. Petra ale přepadá zvědavost a při pohledu na učedníka, kterého Ježíš miloval a který šel za nimi, se ptá: „Pane, a co on?“ (srov. verše 20-21). Strká nos do cizích věcí. Ježíš mu říká: „Mlč!“ Má snad tento člověk zaujmout „mé“ následnictví, „můj“ prostor? Bude mým nástupcem? Tyto otázky ničemu neposlouží, ani nám nepomohou. „Bude snad žít déle než já a zabere mé místo?“ Ježíš odpovídá velice otevřeně a dokonce stroze: „Proč se o to staráš? Zabývej se vlastním životem, svou současnou situací a nestrkej nos do cizích životů. Co je ti po nich? Ty mě následuj!“ (v.22). To je totiž důležité: následovat Ježíše, následovat ho v životě i smrti, ve zdraví i nemoci, v životě překypujícím mnoha úspěchy i v těžkém životě plném ošklivých pádů.

Když se chceme vkládat do života druhých, Ježíš nás nabádá: „Proč se o to staráš? Ty mě následuj!“ To je překrásné. My, starci, bychom neměli závidět mladým, kteří se vydávají svou cestou, obsazují naše místa a přetrvávají déle než my. Ctíme svou věrnost příslibené lásce, následování víry, v níž jsme uvěřili, a to i za okolností, v kterých se blížíme k rozloučení s životem. Tím si vysloužíme obdiv budoucích pokolení a Pánovo vděčné uznání. Umět se rozloučit – v tom spočívá moudrost starých lidí, ale pozor, rozloučit se dobře, s úsměvem, ve společnosti i s druhými lidmi. Život starého člověka je pomalým, ale radostným rozloučením: žil jsem život, víru uchoval. Je pěkné, když starý člověk může říci: „Prožil jsem život, toto je má rodina; prožil jsem život – zhřešil jsem, ale také prokazoval dobro“. Z toho plyne pokoj, tak se loučí starý člověk.

Dokonce nuceně nečinné následování, utvářené dojatým nazíráním a zaníceným nasloucháním Pánovu slovu – jak tomu bylo u Marie, Lazarovy sestry – se stane nejlepší součástí života nás, starých lidí. Kéž nám nikdo nikdy nevezme tento úděl (srov. *Lk 10,42*). Pohlížejme na staré lidi a pomáhejme jim, aby mohli prožívat a vyjadřovat svou životní moudrost, aby nás mohli obdarovat tím, co krásného a dobrého mají. Pozorujme je, naslouchejme jim. A my, senioři, se na mladé lidi vždy dívejme s úsměvem: oni budou pokračovat v cestě, ponесou vpřed to, co jsme zaseli, i to, co jsme nezaseli, protože nám k tomu chyběla odvaha a příležitost. Budou v tom pokračovat. Uchovejme si stále tento vztah. Starý člověk nemůže být šťastný bez pohledu na mladé a mladí nepůjdou v životě vpřed, když nebudou dbát na seniory.

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

„Soudruhu Ivanove, co kouříš?“ - „No, mám trochu tabáku.“ „A víš, že soudruh Putin žádal všechny komunisty, aby nekouřili?!“ - „Dobře, když to řekl soudruh Putin, tak já přestanu kouřit...“ Za chvíli... „Soudruhu Ivanove, co to piješ? Soudruh Putin důrazně odsoudil i alkoholizmus!“ - „Tak já tedy přestanu i pít...“ - „Soudruhu Ivanove, přiznej, a budeš ochoten pro stranu obětovat i život?“ - „Samozřejmě...! Kdo by chtěl takový život...“

II.

Kdysi, ještě za dob poloprázdných regálů a odpovědí typu "Nemáme, zeptejte se za týden", se konala soutěž prodavaček obchodních domů. Na třetím místě se umístila prodavačka z obchodního domu Kotva, která prodala slepému barevnou ruskou televizi s dálkovým ovladačem. Na druhém místě skončila prodavačka z obchodního domu Bílá Labuť, která prodala hluchému hi-fi soupravu Tesla s několika kazetami. Vítězkou se stala prodavačka z modřanského obchodního domu Vltava, která prodala policajtovi nástěnné hodiny Prim s kukačkou a k tomu dva pytle ptačího zobu.

III.

Šedesátá léta minulého století. Dva chlapi sedí u piva a probírají ekonomickou situaci: „Člověče, jestli to takhle půjde dál, tak za chvíli budeme brát maso na lístky.“ - „No jo, a v Rusku ho budou mít na stírací losy.“

IV.

Na sedadlo v tramvaji vedle kněze si přisedl člověk, ze kterého to táhlo jako z lihovaru. Oblek zašpiněný, z kapsy mu čouhá poloprázdná láhev. Vytáhl zmuchlané noviny a začal číst. Po pár minutách se otočí ke knězi a ptá se: „Řekněte mi, otče, co způsobuje artritidu?“ „Pane, k tomu vede nevázaný život, přemíra alkoholu a pohrdání bližními.“ „Hm, to je moc špatné,“ zamumlal opilec a znovu se zahleděl do novin. Kněz rozmýšlel o tom, co předtím řekl, pak poklepal muži na rameno a omlouval se: „Je mi to moc líto, nechtěl jsem být tak přísný. Máte artritidu dlouho?“ „Já ne, otče, ale tady čtu, že papež ji má.“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 2. - 10. července 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 2. července	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za + Stanislava ŠRÁMKA, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
NEDĚLE 3. července	14. NEDĚLE V MEZIDOBÍ PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA HODY V PODIVICÍCH: SV. CYRIL A METODĚJ, PATRONI FARNOSTI SV. TOMÁŠ, APOŠTOL	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Marii a Antonína ŠMEHLÍKOVY, rodiče, + rodinu a duše v očistci
		DRYSICE 9.30	za + Aurelii a Františka MUSILOVY a + rodiče
		PODIVICE 11.00	za + Vlastu POSPÍŠILOVOU, dva bratry, zetě, a za živou a + rodinu POSPÍŠILOVU
PONDĚLÍ 4. července	SV. PROKOP, OPAT		
ÚTERÝ 5. července	SLAVNOST SV. CYRIL A METODĚJ, APOŠTOLOVÉ SLOVANŮ, PATRONI EVROPY	DRYSICE 16.00	za + Ing. Jana POLÁCHA a + příbuzné
		PUSTIMĚŘ 18.00	ke cti Apoštolů Slovanů za dar víry pro farnosti Pustiměř, Drysice, Podivice a Topolany
STŘEDA 6. července	SV. MARIE GORETTI, PANNA A MUČEDNICE		
ČTVRTEK 7. července	ČTVRTEK 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ		
PÁTEK 8. července	PÁTEK 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ		
SOBOTA 9. července	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
NEDĚLE 10. července	15. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Jana ŘÍHU, živou a + rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Antonii a Stanislava SYNKOVY, živou a +rodinu
		PODIVICE 11.00	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní s prosbou o ochranu Panny Marie pro rodinu a přátele

FARNÍ INFORMÁTOR, XXIX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.+záznam. 517356351, Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božimu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Díky sponzorům dotovaná cena: **25,-Kč/ks**. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 9. - 17. července 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 9. července	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
NEDĚLE 10. července	15. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Jana ŘÍHU, živou a + rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Antonii a Stanislava SYNKOVY, živou a +rodinu
		PODIVICE 11.00	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní s prosbou o ochranu Panny Marie pro rodinu a přátele
PONDĚLÍ 11. července	SVÁTEK SV. BENEDIKT, OPAT, PATRON EVROPY A FARNOSTI	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Benedikta a Hedviku KOUTNÝCH, rodiče, sourozence, živou a + rodinu
ÚTERÝ 12. července	ÚTERÝ 15. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	na poděkování za dary Ducha svatého s prosbou za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu
STŘEDA 13. července	SV. JINDŘICH	DRYSICE 18.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu KUDRMANNOVU
ČTVRTEK 14. července	BL. HROZNATA, MUČEDNÍK SV. KAMIL DE LELLIS, KNĚZ	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Jiřího ŠIKA, syna Stanislava, Annu KNOPPOVOU a duše v očistci
PÁTEK 15. července	SV. BONAVENTURA, BISKUP A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Marii POHLODKOVOU, dva manžele, živou a + rodinu
SOBOTA 16. července	PANNA MARIA KARMELSKÁ	TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
NEDĚLE 17. července	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ 16. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + bratra Stanislava, syna Alexandra a duše v očistci
		DRYSICE 9.30	za + Jiřího KOTYZU, rodiče, živou a + rodinu
		PODIVICE 11.00	na poděkování Pánu Bohu za 85 let života, + rodiče ŠÉNOVY, DRAGONOVY a duše v očistci

*„V nebezpečích, v úzkostech, v pochybnostech,
mysli na Marii, vzývej Marii.*

Stále ji měj na rtech, stále ji měj v srdci“.

(Giovanni kard. Coppa, čestný občan Drysic, Hora Karmel,
Haifa, Izrael, *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, 25.2.2013).

FARNÍ INFORMÁTOR, XXIX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.+záznam. 517356351, Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Díky sponzorům dotovaná cena: **25,-Kč/ks**. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 16. - 24. července 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 16. července	PANNA MARIA KARMELSKÁ	TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
NEDĚLE 17. července	16. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	za + bratra Stanislava, syna Alexandra a duše v očistci
		DRYSICE 9.30	za + Jiřího KOTYZU, rodiče, živou a + rodinu
		PODIVICE 11.00	na poděkování Pánu Bohu za 85 let života, + rodiče ŠÉNOVY, DRAGONOVY a duše v očistci
PONDĚLÍ 18. července	PONDĚLÍ 16. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 18.00	za syna Petra, ochranu Panny Marie a Boží požehnání pro rodinu
ÚTERÝ 19. července	ÚTERÝ 16. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za Boží ochranu a požehnání pro rodinu GAJDUŠKOVU a MALÍKOVU
STŘEDA 20. července	SV. APOLINÁŘ, BISKUP A MUČEDNÍK	DRYSICE 18.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu GAZDÍKOVU, MAHDALOVU, LEKEŠOVU SMETANOVU a VELECKOU
ČTVRTEK 21. července	SV. VAVŘINEC Z BRINDISI, KNĚZ A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 18.00	za +Josefa a Annu MASAŘÍKOVY a + rodinu
PÁTEK 22. července	SVÁTEK SV. MARIE MAGDALÉNA	PUSTIMĚŘ 18.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu HÁJKOVU
SOBOTA 23. července	SVÁTEK SV. BRIGITA, ŘEHOLNICE, PATRONKA EVROPY	PODIVICE 8.00	na poděkování za 90 let života S.M. Augustiny BENÍČKOVÉ
NEDĚLE 24. července	17. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
		PUSTIMĚŘ 8.00	za +Josefa KOLENIČE a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Vojtěcha NAVRÁTILA, rodiče a příbuzné
		PODIVICE 11.00	za dar zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro celou rodinu

FARNÍ INFORMÁTOR, XXIX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.+záznam. 517356351, Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Díky sponzorům dotovaná cena: **25,-Kč/ks**. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 23. - 31. července 2022

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 23. července	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ S NEDĚLNÍ PLATNOSTÍ	TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
NEDĚLE 24. července	17. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za +Josefa KOLENIČE a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Vojtěcha NAVRÁTILA, rodiče a příbuzné
		PODIVICE 11.00	za dar zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro celou rodinu
PONDĚLÍ 25. července	SVÁTEK SV. JAKUB, APOŠTOL	PODIVICE 8.00	za + rodiče MALÍKOVY a Boží požehnání pro živou rodinu
MŠE SVATÁ V KAPLI SV. ANNY V PUSTIMĚŘI			
ÚTERÝ 26. července	SV. JÁCHYM A ANNA, RODIČE PANNY MARIE	PUSTIMĚŘ 18.00	ke cti sv. Jáchyma a Anny za Boží požehnání pro farnost
MŠE SVATÁ V ROTUNDĚ SV. PANTALEONA S UDÍLENÍM SVÁTOSTI NEMOCNÝCH			
STŘEDA 27. července	SV. PANTALEON, MUČEDNÍK, PATRON PUSTIMĚŘSKÉ ROTUNDY	PUSTIMĚŘ 18.00	za věkem pokročilé, nemocné, trpící, osamělé a za ty, kteří se o ně starají
ČTVRTEK 28. července	ČTVRTEK 17. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 18.00	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany
PÁTEK 29. července	SV. MARTA, MARIE A LAZAR	PUSTIMĚŘ 18.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu NAVLÁČILOVU
SOBOTA 30. července	TOPOLANY-SOBOTNÍ MŠE SVATÁ NENÍ → POUŤ V PUSTIMĚŘI 18. NEDĚLE V MEZIDOBÍ POUŤ U SV. ANNY V PUSTIMĚŘI	PODIVICE 15.00	za + Antonína a Marii KOLAŘÍKOVY, rodiče z obou stran a duše očištěi
		DRYSICE 16.30	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany
		PUSTIMĚŘ 18.00	ke cti sv. Jáchyma a Anny za Boží požehnání pro rodiny a za nová kněžská povolání
NEDĚLE 31. července	2. SVĚTOVÝ DEN PRARODIČŮ A SENIORŮ	7.00	za živé a + pustiměřské farníky a dobrodince farnosti
9.00		za živé a zemřelé poutníky ke sv. Anně v Pustiměři	
11.00		za svatoanenské poutníky a na jejich úmysly	
15.30: TE DEUM, SVÁTOSTNÉ POŽEHNÁNÍ A ROZLOUČENÍ S POUTNÍKY			

FARNÍ INFORMÁTOR, XXIX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.+záznam. 517356351, Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božím požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě a na svůj příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Díky sponzorům dotovaná cena: **25,-Kč/ks**. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.